

PIĄTEK-NIEDZIELA
20-22/10/2023

GAZETA OLSZTYŃSKA WEEKEND

GAZETA WARMII I MAZUR

cena 4,99 zł (w tym 8% VAT)

CHCEMY FORTUNY, TRACIMY TYSIĄCE

SPORT CODZIENNE

OBY KOTWICA NIE BYŁA ZBYT CIĘŻKA | 21

WYCZERPUJĄCA PRÓBA GENERALNA | 22

NOWY SEZON, NOWY ZESPÓŁ, NOWE CELE | 23

ISSN 0137-9127

4 2

9 1770137 912057

OBUSIECZNY MIECZ
PROPAGANDY | 3

UCZEŃ W SZKOLE
NA DWÓCH ETATACH | 5

ELEMENTARZ
POLITYCZNY | 6

JA TO JESTEM
TAKA JESIENIARA! | 16

PROMOCJA

CZWARTKOWA „GAZETA OLSZTYŃSKA”
ZOSTAŁA TYGODNIKIEM

MOŻESZ JĄ KUPIĆ PRZEZ 7 DNI W TYGODNIU

„TAKICH RZECZY CHYBA NIE ROBI CZŁOWIEK O ZDROWYM UMYŚLE”

DZIECI, RODZICE I NAUCZYCIELE Z PRZEDSZKOLA, DO KTÓREGO CHODZIŁ PIĘCIOLETNI MAURYCY, JESZCZE W ŚRODĘ ZOSTALI OBJĘCI OPIEKĄ PSYCHOLOGICZNĄ – POINFORMOWAŁY W CZWARTEK PAP WŁADZE POZNANIA. W ŚRODĘ CHŁOPIEC ZOSTAŁ UGODZONY NOŻEM PRZEZ 71-LATKA; 5-LATEK ZMARŁ MIMO NATYCHMIAST UDZIELONEJ POMOCY MEDYCZNEJ.

Zdarzenie miało miejsce w środę przed południem na ul. Karwowskiego na poznańskim Łazarzu. 71-letni Zbysław C. z nieznanymi przyczyn zaatakował nożem 5-letniego chłopca, który z przedszkolną grupą szedł na wycieczkę na pocztę.

Dziecko zostało zranione w klatkę piersiową, pomimo starań lekarzy zmarło w szpitalu w trakcie operacji. 71-latek został obojętny i przewieziony do szpitala. W czwartek prokura-

tura ma poinformować o jego dalszym losie.

Rzeczniczka prezydenta Poznania Joanna Żabierka powiedziała PAP, że przedszkole nr 48 w Poznaniu, do którego chodził Maurycy, jest w czwartek czynne.

„Od wczoraj dzieci, rodzice oraz nauczyciele są objęci opieką psychologów. Specjaliści są dzisiaj w placówce od godziny 6.00 i pozostaną do dyspozycji w kolejnych tygodniach” – powiedziała. Również rodzina Maurycego została objęta opieką psychologów. Joanna Ża-

Miejsce tragedii na poznańskim Łazarzu

bierek poinformowała, że wsparcia rodzinie udzielili również pracownicy punktu interwencji kryzysowej.

Świadkowie zdarzenia mówili dziennikarzom, że zatrzymany Zbysław C. zaatakował dziecko blisko wejścia do kamienicy,

w której mieszka. 71-latek przed atakiem miał się agresywnie zachowywać. Policja podała, że nie był on wcześniej notowany w policyjnych rejestrach.

71-letni Zbysław C. mieszkał w kamienicy na poznańskim Łazarzu, tuż przy miejscu, w którym zaatakował chłopca. Sąsiad mężczyzny, który prosił o anonimowość, powiedział, że Zbysław C. mieszkał tam wraz z siostrą, na trzecim piętrze kamienicy. Powiedział, że „takich rzeczy chyba nie robi człowiek o zdrowym umyśle;

człowiek, który ma 71 lat, zabija 5-letnie dziecko?”.

Mieszkańcy miasta w środę po południu przyszli na miejsce tragedii, by zapalić znicze. Niektórzy przynieśli też pluszowe misie. W rozmowie z PAP podkreślali, że to niewyobrażalna tragedia. Jedna z mieszanek okolicy, pani Agata, powiedziała PAP, że „ten mężczyzna już od rana na rynku łazarskim chodził i wariował. Od godz. 7 rano na rynku był widziany, jak krzyczał: «ave Putin, ja was wszystkich pozabijam»”. **ŹRÓDŁO: PAP**

POSZLI DO URN I WYGRALI MILIONY

Dwa i pół miliona złotych wpadnie ekstra do kasy podolsztyńskiej gminy Stawiguda. To zasługa mieszkańców, którzy tłumnie stawili się w minioną niedzielę przy urnach.

Dlaczego bogaci są jeszcze bogatsi? Może dlatego, że biorą sprawy w swoje ręce, tak jak w Stawigudzie, najbogatszej gminie naszego

regionu. W minioną niedzielę mieszkańcy Stawigudy znowu najliczniej w regionie stawili się przy urnach wyborczych, spełniając swój obywatelski

obowiązek, a przy okazji zgarniając dla gminy, a tym samym przecież dla siebie, niezłą sumkę. A to dzięki wysokiej frekwencji, która w Stawigudzie wyniosła aż 83,40 proc. i okazała się najwyższą w województwie, jak też jedną z najwyższych w kraju.

W ślad za tą rekordową frekwencją idą bonusy, które rządzący obiecali gminom z najwyższą frekwencją w województwach.

— Liczymy w sumie na 2,5 mln zł, bo 1 mln zł na termomodernizację, remont i wyposażenie remiz strażackich, drugi 1 mln zł na fundusz obywatelski, jak też 250 tys. zł na kluby sportowe oraz tyleż samo na Koła Gospodyń Wiejskich. I mamy nadzieję, że zgodnie z zapowiedziami dostaniemy te pieniądze. Wtedy wspólnie ze naszymi strażakami i mieszkańcami zdecydujemy, na co konkretnie przeznaczymy

Wójt gminy Stawiguda
Michał Kontraktowicz

te fundusze — mówi Michał Kontraktowicz, wójt gminy Stawiguda.

Jak podkreśla wójt, ten deszcz pieniędzy to zasługa mieszkańców i ich wielkiej mobilizacji, za którą jest im bardzo wdzięczny.

— Tu oczywiście nie szło o pieniądze, które zostały obiecane za wysoką frekwencję — dodaje wójt Kontraktowicz. — Najważniejsza jest tu postawa obywatelska i ten duch w narodzie, przekonanie

mieszkańców, że nasz głos ma wagę, jest ważny. I ta wysoka frekwencja jest wynikiem oczywiście wielu czynników, ale też tego, że jesteśmy otwarci na naszą społeczność i nasi mieszkańcy mają świadomość tego, że głosując, mają wpływ na to, co się dzieje w gminie, regionie i w kraju. Stąd ta imponująca, fantastyczna frekwencja.

To nie pierwszy raz, kiedy mieszkańcy Stawigudy dzięki wysokiej frekwencji zgarniają bonusy. Bo trzy lata temu wygrali dla gminy wóz strażacki za najwyższą frekwencję w pierwszej turze wyborów prezydenckich. Zresztą w drugiej turze też najwyższą frekwencja w regionie była w Stawigudzie, ale gmina nie dostała drugiego samochodu. Otóż zgodnie z regulaminem wygrana w pierwszej turze wykluczyła ją z rozdziału pojazdów w drugiej turze wyborów.

Samochód trafił do gminy Dywity z drugą frekwencją w kolejności. Ale jak to mówią, co się odwlecze, to nie uciecze i teraz Stawiguda rozbiła bank, choć winnych gminach powiatu olsztyńskiego też frekwencja była bardzo wysoka, bo np. w Dywitach wyniosła 76,91 proc., w Gietrzwałdzie — 73,46 proc. i w Jonkowie — 72,19 proc. A powyżej 70 proc. była jeszcze w Olsztynie (77,89 proc.) i Elblągu (73,82 proc.). Tradycyjnie już w powiecie olsztyńskim najmniej osób poszło na wybory w gminie Kolno, bo tylko 56,21 proc., a więc aż o 11 pkt proc. mniej niż w całym naszym województwie. Najniższa frekwencja na Warmii i Mazurach była w gm. Kowale Oleckie — 51,62 proc. Natomiast w skali kraju najwyższa frekwencja była w gminie Klwów na Mazowszu, gdzie głosowało ponad 90 proc. wyborców. **ANDRZEJ MIELNICKI**

KONDOLENCJE

Z ogromnym żalem
przyjąłem wiadomość o śmierci

Anny Jelińskiej

Dyrektor Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej
nr 1 w Olsztynie.

**Rodzinie
i Najbliższym Zmarłej**

wyrazy głębokiego współczucia

składa
Piotr Grzymowicz
Prezydent Olsztyna

1967230pb1-a-M

WYDAWCA
GRUPA WM Sp. z o.o.
ul. Tracka 5,
10-364 Olsztyn

REDAKTOR NACZELNY
Maciej Matera
zarzad@gazetaolsztyńska.pl

ZASTĘPCA REDAKTORA NACZELNEGO
Igor Hrywna

REDAKTORZY WYDANIA
Michał Podolak
Igor Hrywna
Barbara Barczuk

wydawca@gazetaolsztyńska.pl

sport@gazetaolsztyńska.pl

WYDANIE ONLINE internet@gazetaolsztyńska.pl
89 539 75 04

GAZETAOLSZTYNSKA.PL
redakcja@gazetaolsztyńska.pl
tel. 89 539 74 83

PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@gazetaolsztyńska.pl
89 539 76 63

REKLAMA W OLSZTYNIE
ul. Tracka 5
tel. 89 539 74 53, 89 539 77 77
reklama@gazetaolsztyńska.pl

CENTRALNE BIURO OGŁOSZEŃ
tel. 89 539 74 80, 81, 82

REDAKCJA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 55 611 46 00
gazeta@dziennikblaski.pl

REKLAMA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 55 236 18 02, 55 611 46 01
reklamy@dziennikblaski.pl

DRUK
Drukarnia Prasowa
GRUPY WM Sp. z o.o.
Olsztyn, ul. Tracka 7
tel. 89 539 74 21

W polskiej polityce Wersal dawno się już skończył, a klucze do serc i umysłów wyborców zastąpiły wytrychy, a właściwie łomy, którymi na oślep okłada się politycznych oponentów. W tym świecie nie ma miejsca na półśrodki, dlatego politycznych adwersarzy należy zmasakrować, odczłowieczyć i zdemonizować, tak by stali się w oczach wyborców godnymi pogardy symbolami zła. Gdy jednak idzie się na wyniszczenie, to trzeba mieć przyjaciół, a przynajmniej towarzyszy, którzy w sytuacji kryzysowej podadzą rękę. Prawo i Sprawiedliwość najwyraźniej o tym zapomniało, bo od lat robiło wszystko, by wystarczająco mocno zrazić do siebie potencjalnych koalicjantów, których teraz tak bardzo brakuje partii Jarosława Kaczyńskiego.

PiS, zakładając, że władzą nie zamierza się dzielić, teoretycznie powinien jak najmocniej dbać o wewnętrzpartyjne nurty, których realne istnienie nie pozwoli tej formacji przypiąć zabójczych łatek. Nadmierna brutalizacja języka także nie wydawała się być w interesie PiS-u. Trudno bowiem wyobrazić sobie, że większość społeczeństwa zagłosuje na najbardziej radykalne pod względem medialnego przekazu ugrupowanie. Składną radykalizmów jako społeczeństwo nie lubimy, dlatego gdy podczas wyborów mamy dwóch kandydatów, to nierzadko głosujemy nie „za”, ale „przeciw”.

Naturalnie po drugiej stronie także nie ma hufca aniołów. Wystarczy przywołać Tomasza Lisa piszącego „Znajdzie się komora dla Dudy i Kaczora”, Barbarę Nowacką nazywającą Pikniki 800+ „seansami pogardy inienawiści Jarosława Kaczyńskiego”, Zbigniewa Hołdysa mówiącego o prezie PiS per „Ch...j” i określającego tzw. symetrystów mianem szmalcowników, wulgarne okrzyki Marty Lempart, sprzyjanie przez wielkie komercyjne media opozycji czy słynne osiem gwiazdek, nadzwyczaj często wykorzystywane przez antagonistów ustępującej (?) władzy. Szafowanie hasłami o końcu demokracji i dyktaturze również nie pozostaje bez znaczenia. Warto przypomnieć, że Komitet

OBUSIECZNY MIECZ PROPAGANDY

STEFAN ŻÓŁKIEWSKI, JEDEN Z DYKTATORÓW ŻYCIA KULTURALNEGO W STALINOWSKIEJ POLSCE, NA SPOTKANIU Z POLONISTAMI TŁUMACZYŁ, ŻE MARKSIZM WYJAŚNIA CAŁĄ OTACZAJĄCĄ NAS RZECZYWISTOŚĆ, WOBEC CZEGO JEST UNIWERSALNYM KLUCZEM DO ZROZUMIENIA ŚWIATA. WÓWCZAS PROF. JULIUSZ KLEINER ODPOWIEDZIAŁ, ŻE TAKI KLUCZ NAZYWA SIĘ... WYTRYCH.

Obrony Demokracji powstał już 19 listopada 2015 roku (rząd PiS-u, na którego czele stała Beata Szydło, został zaprzysiężony 16 listopada 2015 roku). Tyle tylko, że PiS nie zamierzał ustępować na tej płaszczyźnie pola, licząc się na toporność propagandowego przekazu.

„«Upiorne» myśli Donalda Tuska”

Paski TVP przez lata bardziej bawiły, aniżeli irytowały. Niemala część społeczeństwa powstrzymywała się od śmiechu, widząc w Telewizji Polskiej materiały zatytułowane: „Pseudoelity zazdroszczą Polakom Sylwestra”, „Opozycja chciała popsuć Polakom święta”, „Obrońcy pedofilów i alimenciarzy twarzami oporu przeciwko reformie sądownictwa”, „Plan opozycji: zabrać Polakom pieniądze” czy „Rosnące zarobki Polaków irytują Niemców”. Ale śmiechu z czasem było co-

raz mniej, bo kleszcze partyjnego przekazu zaciskały się coraz mocniej. Im bliżej było wyborów, tym bardziej skupiano się na Koalicji Obywatelskiej, Donaldzie Tusku, którego prezes Kaczyński nazwał „czystym złem”, i wyborcach oraz potencjalnych wyborcach opozycji. Nazywanie „Marszu 4 czerwca” i „Marszu Miliona Serc” – „Marszem jadu i agresji”, „Marszem nienawiści” i „Marszem pogardy”, było, nomen omen, wyrazem pogardy dla setek tysięcy ludzi, którzy uczestniczyli w tychże manifestacjach, jak również milionów obywateli, którzy w jakiejś mierze identyfikowali się tymi marszami. A przecież wystarczyło przypomnieć sobie, jak reagowała większość Polaków, gdy światło elity redukowało „Marsz Niepodległości” do roli faszystowskiego spędu.

Prawo i Sprawiedliwość, zamiast skierować swój przekaz np. do małych

przedsiębiorców, skupiło się na „«Upiornych» myślach Donalda Tuska”, „Tusku atakującym suwerenność Polski”, „Tusku w klubie przyjaciół Putina”, „Tusku – człowieku luksusu” itd. Nie przez przypadek do potocznego języka weszło ironiczne sformułowanie „Wina Tuska”.

Logika stalinowska

Partię dowodzoną przez Jarosława Kaczyńskiego w pewnej mierze dopadł także casus Platformy Obywatelskiej, która w ostatnich latach swoich rządów (2007-2015) naiwnie uwiaryliła w to, że nie ma z kim przegrać. Pycha kroczy przed upadkiem. Notowań Prawa i Sprawiedliwości nie zachwiała pandemia, wojna w Ukrainie ani nawet, do pewnego stopnia, inflacja, którą zrzucono na karb wymienionych zjawisk. PiS zgubił nie Polski Ład, nieumiejętne ułożenie list wyborczych i „afera wi-

zowa”, ale funkcjonowanie w zamkniętej bańce, co od lat było głównym zarzutem w stosunku do PO.

„No to zagłosuj, co ci szkodzi? Człowieku, to tylko cztery lata, więc na te cztery lata spróbuj. Spróbuj, zamknij oczy tutaj, zaciśnij zęby, jak nie możesz, i zagłosuj na Prawo i Sprawiedliwość” – Beata Szydło namawiała, by w taki sposób sympatycy PiS przekonywali niezdecydowanych.

Brak pozytywnego przekazu sprawił, że wielkomiejski elektorat, w który zawsze wierzyła PO, a który dotychczas nie spieszył się z pomocą, w końcu dotarł zgrilla, działek, weekendowych wyjazdów na morze i zagłosował. Nadprogramowe kilkanaście procent w stosunku do oczekiwanej frekwencji stanowili ci, których polityka na co dzień w ogóle nie interesuje. Młodzi ludzie, oddając głos na Trzecią Drogę, wystawiali czerwoną kartkę rządzącym, a nie wyrażali zachwyt programem Szymona Hołowni i Władysława Kosiniaka-Kamysza. Aprzecież mało brakowało, by zbudowany na potrzeby wyborów twór nie przekroczył progu wyborczego, co dałoby PiS-owi spokojną trzecią kadencję. W porę zreflektował się jednak Donald Tusk, który znając sejmową arytmetykę, zrezygnował z działań, których efektem byłoby zatopienie Trzeciej Drogi.

Refleksja obca była za to pracemu do konfrontacji z Tuskiem PiS-owi, który nieustannie jechał po bandzie (po śmierci syna posłanki PO Magdaleny Fikls w TVP Info pojawił się pasek: „Politycy Platformy Obywatelskiej odpowiedzialni za śmierć dziecka”). – Mówię to jako współwinny: stworzyliśmy propagandę na gorszym poziomie niż lata siedemdziesiąte. (...) zwyciężyła logika walki, logika stalinowska: kto nie jest z nami, jest przeciw nam – powiedział Marcin Wolski, prowadzący w TVP Info program „W tyle wizji”.

Tym samym wybory oraz referendum sprowadzono do roli plebiscytu. Pytania de facto nie miały znaczenia. „Można było jeszcze dodać czwarte pytanie, czy jestem przeciwko kolonializmowi... Wtedy bym odpowiedział, że pragnę kolonializmu, bo to nie było głosowanie dla pięknodu-

chów, tylko był sondaż winnej, nadrzędnej sprawie...” – mówił Zbigniew Herbert o referendum z 1946 roku.

Mimo wszystko trudno wynik PiS uznać za oczywistą porażkę. Trzecie zrzędu zwycięstwo w wyborach parlamentarnych z ponad 35 proc. poparciem i ponad 7,6 mln głosów mówi samo za siebie (w 2015 roku PiS miał 37,6 proc. i 5,7 mln głosów; w 2019 roku 43,6 proc. i nieco ponad 8 mln głosów). W przypadku KO (wcześniej PO) liczby przedstawiają się następująco: 2015 rok – 24 proc. i nieco ponad 3,6 mln głosów; 2019 rok – 27,4 proc. i nieco ponad 5 mln głosów; 2023 rok – 30,7 proc. i 6,6 mln głosów.

Niemożliwe nie istnieje?

– Mogą być ciekawe wydarzenia – powiedział enigmatycznie tuż po ogłoszeniu sondażowych wyników wyborów Jarosław Kaczyński. Utworzenie rządu przez PiS to teoretycznie mission impossible. Z drugiej strony prezes Kaczyński trzykrotnie już zadziwił polską scenę polityczną, formując koalicje, które wydawały się nie do zawiązania. Pierwszy raz uczynił to w 1989 roku, gdy był głównym negocjatorem podczas rozmów „Solidarności” z ZSL i SD, czego efektem był rząd Tadeusza Mazowieckiego. Dwa lata później było jeszcze trudniej, bo do Sejmu w 1991 roku dostało się 29 ugrupowań, z czego 18 miało 5 lub mniej mandatów! Największą siłą dysponowała Unia Demokratyczna (62 mandaty) oraz Sojusz Lewicy Demokratycznej (60). Porozumienie Obywatelskie Centrum zajęło wówczas szóste miejsce (44 mandaty). Jarosław Kaczyński koalicję jednak stworzył, a na czele rządu stanął wybrany z list Porozumienia Obywatelskiego Centrum Jan Olszewski. Trzeci raz prezes PiS zaskoczył, gdy w 2005 roku po nieudanych rozmowach koalicyjnych z Platformą Obywatelską powstał rząd PiS – Samoobrona – Liga Polskich Rodzin.

Teraz skala trudności zdaje się być o wiele trudniejsza, ale w polityce słowo „nigdy” nie zawsze znaczy to samo. Tak czy inaczej, na gwiazdkę (nowy rząd powstanie zapewne przed Świętami Bożego Narodzenia) ktoś będzie miał prezent...

MICHAŁ MIESZKO PODOLAK

ADA ROMANOWSKA
a.romanowska@
gazetaolsztynska.pl

Kiedyś żyło się bezpiecznie. Złodziej, gdy chciał ukraść telewizor, musiał włamać się do domu. Agdy potrzebował radia samochodowego, wybijał szybę w aucie. Gdy potrzebował pieniędzy, był zapewne kieszonkowcem albo znajdował, w czasie kradzieży owego telewizora, skarpetę pełną oszczędności. Albo talentem dorównywał Egonowi Olsenowi i otwierał sejfy przy pomocy ucha. Złodziej, żeby coś ukraść, musiał się pofatygować osobiście w miejsce, gdzie znajdował się łup. Dziś można kraść na odległość. Będąc na jednym końcu świata, złodziej może czyścić konta na drugiej półkuli. Ofiarą mogą paść nie tylko pojedynczy internauci, ale firmy lub nawet miasta i państwa. O tym przekonał się niedawno Olsztyn. W czerwcu ciągu zaledwie kilku minut cyberprzestępcom udało się sparaliżować miasto. Przez wiele dni nie działały biletomaty, wariowała sygnalizacja świetlna i w efekcie tworzyły się korki. Do tego tablice informacyjne na przystankach pokazywały dane z rozkładu jazdy, a nie na podstawie faktycznego położenia autobusu czy tramwaju. Olsztyn ze skutkami ataku zmagał się kilka tygodni. Miasto szacuje straty na 1,2 mln zł. Przestępcy zaatakowali prawdopodobnie z zagranicy.

1700 zł na osobę

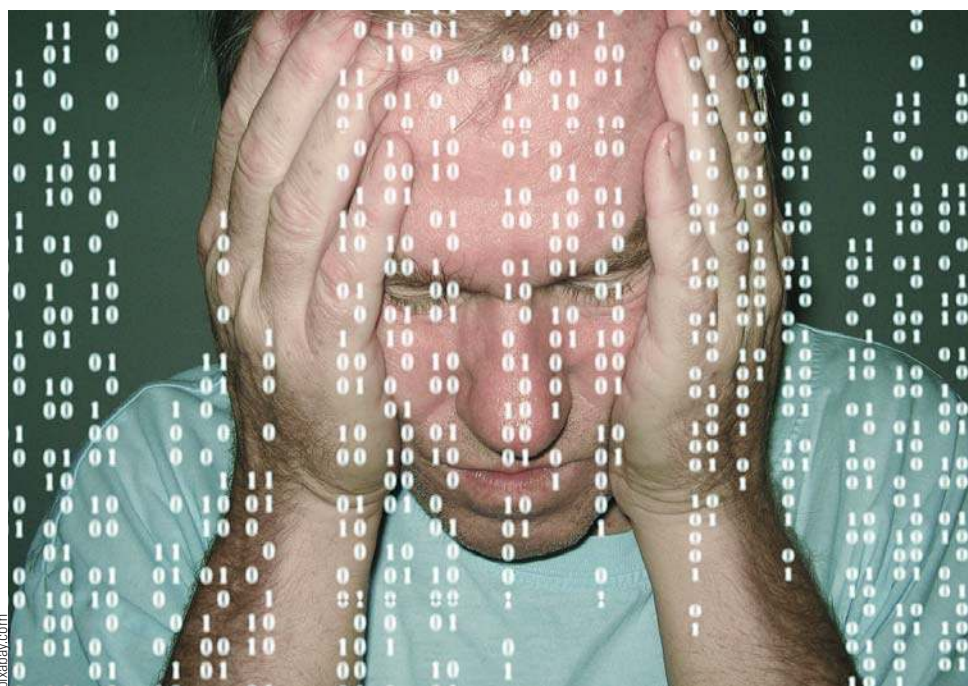
A ile na cyberprzestępcstwie tracą zwykli Kowalscy? Zwłaszcza że nie zawsze uczą się na błędach. Klikają bezwiednie reklamy i fałszywe linki, co ma swoje konsekwencje, także finansowe. Jak podaje Adyen Retail Report 2023, oszustwa najczęściej dotyczą osoby w wieku 18-24 lata. Spotkał się już z nimi jeden na pięciu młodych Polaków. Kwota, którą skradziono w wyniku przestępczego działania, wynosi w tym przypadku średnio 746 zł na głowę. Potrafi ona być jednak znacznie większa, kiedy ofiarami oszustwa padają osoby po 55 roku życia. To właśnie tej grupie wiekowej oszuści kradną najwięcej, bo średnio aż ok. 1700 zł na osobę.

Co robimy źle?

Nieuwaga to woda na młyn internetowych oszustów. We wrześniu 19-latką z Olsztyna straciła prawie 7 tys. zł. Chciała sprzedać książkę na jednym z portali. Otrzymała wiadomość drogą mailową, że jeden z użytkowników dokonał zakupu przedmiotu. Kobieta kliknęła link, aby otrzymać pieniądze i potwierdzić sprzedaż. Tym sposobem została przekierowana na stronę ludzko przypominającą witrynę banku, gdzie wpisała dane potrzebne do logowania. W ten sam sposób 1900 zł straciła również 52-latką z powiatu olsztyńskiego, która chciała sprzedać stół. Z kobietą skontaktował się potencjalny kupiec. Pokrzywdzona, aby dokończyć transakcję, musiała wejść w wysłany link, który również przekierował ją na fałszywą stronę konta bankowego.

Podczas gdy kobiety handlowały w internecie, do 73-latką z Olsztyna odezwał się broker handlowy. Napisał do niego poprzez komunikator. Oszust zaofiarował szybki zysk poprzez inwestowanie na giełdzie. Rzekomy makler założył w imieniu olsztyńianina konto giełdowe, a następnie polecił przekazanie pierwszej wpłaty. Równocześnie 76-latek miał zainstalować aplikację umożliwiającą zdalny dostęp rzekomemu maklerowi do jego komputera. W ten sposób przestępca zyskał również dostęp do konta seniora. Łączna wartość strat to ponad 15 tys. zł.

Kiedy 76-latek liczył na zysk, podobne myśli miał 44-letni mieszkaniec powiatu olsztyńskiego. Za pomocą portalu społecznościowego z mężczyzną skontaktowała się kobieta mieszkająca za granicą. Flirtowała z 44-latką, aż w końcu zaproponowała, aby stał się beneficjentem konta spadkowego jej zmarłego ojca. Wyłamała, że ona jest osobą niepracującą i nie może przejąć spadku. Mężczyzna miał jedynie założyć konto walutowe w banku. Odziedziczona fortuna (1,6 miliona euro) 44-latek mógł podjąć z banku po dopełnieniu kilku formalności i opłaceniu paru należności (m.in. za otrzymanie potwierdzenia, że figuruje jako beneficjent konta, za opłacenie kosztów transakcyjnych czy otwarcie konta spadkowego). W celu

CHCEMY FORTUNY, TRACIMY TYSIĄCE

INTERNET JEST NIEODŁĄCZNĄ CZĘŚCIĄ NASZEGO ŻYCIA. I TAK JAK UŁATWIA NAM ŻYCIE, POTRAFI NAM JE ZNACZNIE UPRZYKRZYĆ. PRZEZ NASZĄ ŁATWOWIERNOŚĆ I UŚPIONĄ CZUJNOŚĆ. ZAPOMINAMY, ŻE CYBERPRZESTĘPCY NIE ŚPIĄ.

JAK ZGŁOSIĆ CYBERPRZESTĘPCSTWO? TEGO TYPU PRZYPADKI NALEŻY DONOSIĆ POLICJI. MOŻNA TO ZROBIĆ OSOBIŚCIE NA KOMISARIACIE LUB POPRZEZ FORMULARZ KONTAKTOWY DO WYDZIAŁU CYBERPRZESTĘPCZOŚCI. PRZY POLSKIEJ POLICJI DZIAŁA BIURO DO WALKI Z CYBERPRZESTĘPCZOŚCIĄ, KTÓRE REALIZUJE ZADANIA ZAPOBIEGANIA DZIAŁANIOM NIELEGALNYM W INTERNECIE ORAZ USTALANIA I ŚCIGANIA SPRAWCÓW CYBERPRZESTĘPCSTW.

uwiarygodnienia otrzymywał mailem spreparowane certyfikaty, kopie potwierdzeń przelewów itp. Był również na łączach z bankierem, który mówił, co i jak trzeba zrobić. 44-latek stracił prawie 60 tys. zł.

Skalę trudno oszacować

— Niemal każdego dnia policjanci na Warmii i Mazurach przyjmują zawiadomienia dotyczące oszustw,

do których doszło za pośrednictwem internetu. Są to różnego rodzaju oszustwa, dotyczące na przykład ofert sprzedaży, wynajmu lub ofert inwestycyjnych. Skalę tego problemu trudno oszacować, ponieważ nie jesteśmy w stanie określić, ile osób nie decyduje się na zgłoszenie policjantom tego, że padli ofiarą oszustwa. Dotyczy to głównie mniejszych straconych

kwot — zauważa asp. Tomasz Markowski z Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie. — Wbrew obiegowej opinii, ofiarami takich oszustw nie padają wyłącznie seniorzy. Często to właśnie oni, jako osoby mniej aktywne w sieci, z większą nieufnością podchodzą do informacji, które im się wyświetlają na ekranach komputerów lub telefonów. To, że seniorzy tracą większe kwoty niż osoby młode, może wynikać z tego, że po prostu na przestrzeni lat zgromadzili większe zasoby. Osoby młodsze, przyzwyczajone do „szybkiego załatwiania spraw przez internet”, zapominają o tym, żeby weryfikować te informacje, które wyświetlają im się na ekranach.

I dodaje: — Liczne zgłoszenia, jakie do nas docierają, dotyczą w dużej mierze oszustw, do jakich dochodzi na portalach sprzedażowych: ktoś zapłacił za towar i go nie otrzymał albo bezmyślnie wypełnił formularz elektroniczny lub zainstalował aplikację, do której link otrzymał od rzekomego kupca i w ten sposób stracił kontrolę nad swoją bankowością elektroniczną.

Wciąż odnotowujemy też oszustwa, przy których oszuści po uzyskaniu dostępu do konta jakieś osoby w mediach społecznościowych, podszywają się pod nią i rozsyłają do jej znajomych prośby o kody BLIK. Dlatego pamiętajmy, by każdą taką prośbę o pieniądze lub kod otrzymaną od znajomej osoby poprzez komunikator internetowy weryfikować na wszelkie możliwe sposoby.

Jak się nie dać?

— Najlepszą obroną przed takimi oszustami jest przede wszystkim zdrowy rozsądek i chłodna głowa. Nie reagujmy zbyt pochopnie na „super okazje” znalezione w internecie, weryfikujmy otrzymane oferty i wszelkie prośby o podanie danych lub kodów bankowości elektronicznej. Korzystajmy z podwójnej weryfikacji przy logowaniu się do swoich kont w mediach społecznościowych, skrzynek mailowych lub różnych portali, w których przy rejestracji podajemy swoje dane — radzi Tomasz Markowski. — Policjanci za pośrednictwem wszelkich dostępnych środków przekazu starają się dotrzeć z takimi ostrzeżeniami do mieszkańców, zarówno za pośrednictwem mediów tradycyjnych, jak i mediów społecznościowych oraz podczas bezpośrednich spotkań z mieszkańcami. Jednak pamiętajmy, że to każdy z nas z osobna jest w pierwszej kolejności za prawidłowe zabezpieczenie swojego mienia.

Jak zgłosić cyberprzestępcstwo? Tego typu przypadki należy donosić policji. Można to zrobić osobiście na komisariacie lub poprzez formularz kontaktowy do wydziału cyberprzestępczości. Przy polskiej policji działa Biuro do Walki z Cyberprzestępczością, które realizuje zadania zapobiegania działaniom nielegalnym w internecie oraz ustalania i ścigania sprawców cyberprzestępcstw.

Na początku 2022 roku powstało Centralne Biuro Zwalczania Cyberprzestępczości (CBZC). Nowa jednostka policji ma rozpoznawać i zwalczać przestępstwa popełnione przy użyciu systemów informatycznych, systemów teleinformatycznych, zapobiegać tym przestępstwom, a także wykrywać oraz ścigać sprawców.

ADA ROMANOWSKA
a.romanowska@
gazetaolsztynska.pl

Uczniowie „pracują” 50-60 godzin tygodniowo. Czas odrabiania lekcji, łącznie z nauką w domu, to od 13 do 18 godzin tygodniowo. Po dodaniu czasu spędzonego w szkole, czyli ok. 30 godzin, oraz innych zajęć o charakterze edukacyjnym, otrzymujemy ponad 50 godzin spędzanych na nauce. To dużo więcej niż czas pracy dorosłego zatrudnionego na etacie.

— Czasami ręce mi opadają, gdy patrzę, ile moja córka ma na głowie. Pół dnia spędza w szkole. Później ma dodatkowe zajęcia, trzy razy w tygodniu. Chodzi na taniec, bo to uwielbia i to ją rozluźnia. Uczy się też prywatnie angielskiego, żeby mieć w przyszłości lepszy start. Gdy jest w domu, siedzi w książkach. Ma mnóstwo prac domowych i musi cały czas być przygotowana, bo w szkole jak nie sprawdzian, to kartkówka. Czasami musi zrobić jakiś projekt z koleżankami. Na ocenę. W weekendy też się uczy i nadrabia. Na zwykłe bimbanie albo brakuje jej czasu, albo... nie ma siły — twierdzi pani Marzena z Olsztyna, mama czwartoklasistki. — Oczywiście córka nie jest jeszcze samodzielna w nauce. Jeśli coś nie sprawia jej problemu, robi to sama. Ale często jej pomagam. Przeklinam wtedy nauczycieli na wszystkie strony świata. Pewnie to nie ich wina, bo taki jest system, ale jest tego za dużo. Brakuje współpracy w szkole. Każdy myśli o swoim przedmiocie i realizacji podstawy programowej. Na końcu jest dziecko, które powinno uczyć się nie tylko ułamków, ale również życia i przyjaźni. Ale jak ma to robić, skoro nie ma na to czasu?

Witamy w polskiej szkole

Wyścig zaczyna się mniej więcej właśnie w czwartej klasie podstawówki. Choć pojawia się już w trzeciej. Dzieci przecież słyszą: „Pójdiesz do czwartej klasy, to zobaczysz, wtedy się zacznie”. I się zaczyna. Nieustanne straszenie egzaminem ósmoklasisty, kartkówki, sprawdziany, odpytywania i mówienie:

„Ucz się, bo jak źle napiszesz egzamin, to nie dostaniesz się do dobrego liceum”. A w liceum mechanizm jest podobny: „Ucz się, bo nie zdasz matury i nie dostaniesz się na studia”. Albo: „Ucz się, bo będziesz sprzątał ulice”. Gdzieś między marzeniem o lepszej przyszłości a chronicznym wyczerpaniem uczeń gubi siebie. Czasami pojawia się depresja, zaburzenia lękowe czy inne problemy psychiczne. To nie jest historia jednej

osiem godzin w szkole. Do tego ma mnóstwo prac domowych i czasami zajęcia dodatkowe. Wszystko po to, aby spełniać marzenia rodziców i przyszłych pracodawców — podkreśla Anna Jarząbek, pedagog ze Szkoły Podstawowej nr 22 w Olsztynie. — Coraz częściej brakuje czasu na zwykłą zabawę — na podwórko za późno, bo ciemno. Zostaje internet — pożeracz czasu, ale to jedyna forma kontaktu z rówieśnikami.

nauczyciele też są oceniani, że stawiają ich za mało. Dyrektorzy mają wgląd w dzienniki elektroniczne i zwracają im uwagę, żeby ocen było więcej. Bo tego wymagają rodzice — zauważa Tomasz Branicki, prezes ZNP w Olsztynie. — Oczywiście nauczyciel musi się zabezpieczyć, żeby nie mieć zarzutów, że mało pracuje. Ocena jest w pewnym sensie wyznacznikiem. To błędne koło, które nie może się zatrzymać. Nauczycielom

skiego zwraca uwagę, że co siódmy Polak może być uzależniony od nauki. Nie od gier, komputera czy używek. Młodzi ludzie coraz częściej uzależniają się właśnie od nauki. Winna temu jest presja zdobywania coraz to lepszych ocen, nauczyciele, którzy zasypują uczniów zadaniami, ale również nadgorliwi rodzice, pytający: „A co dostała Zuzia?” Może to doprowadzić do fatalnych konsekwencji.

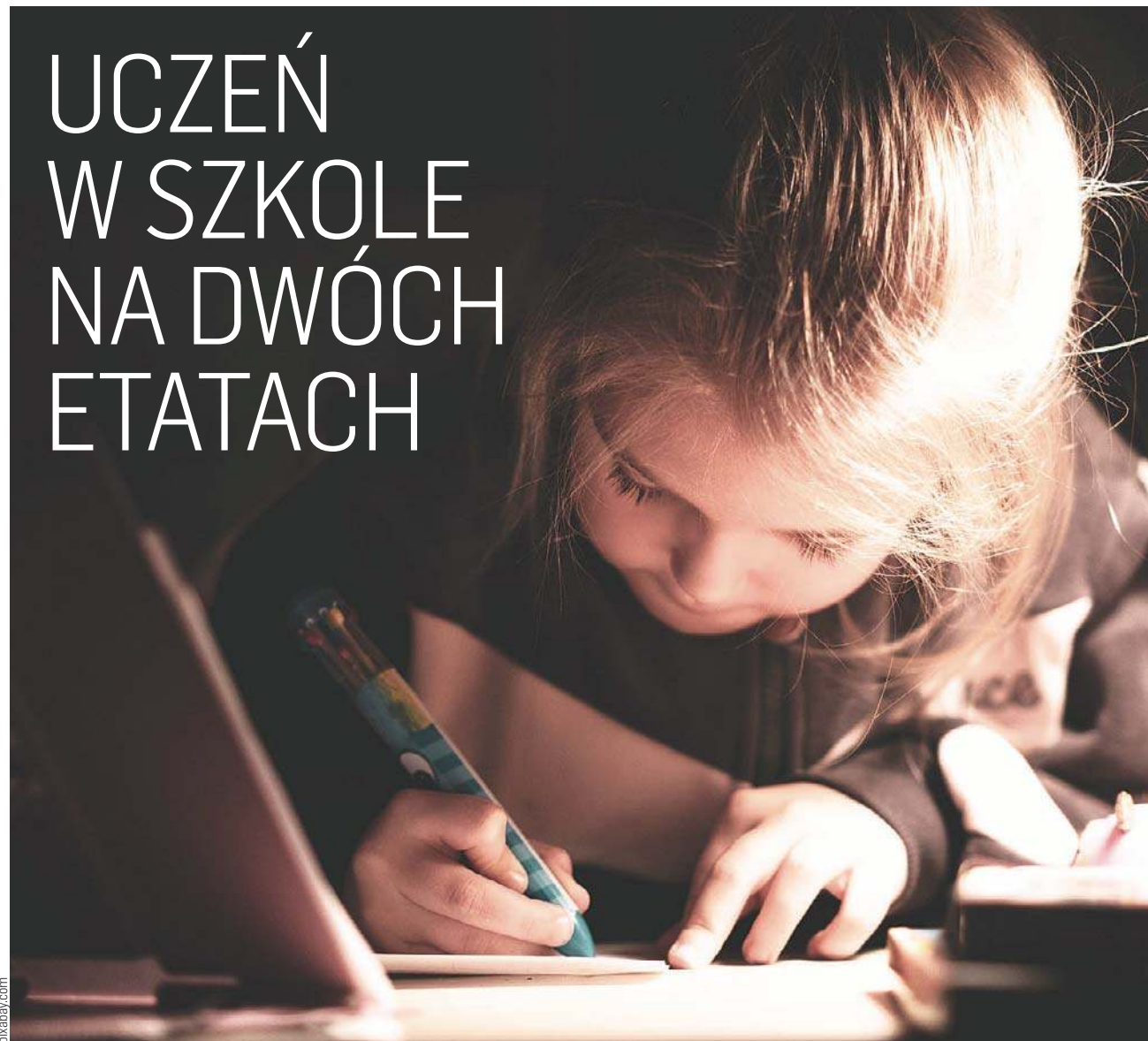
czynienia ze zjawiskiem kompulsywnego uczenia się, które ma charakter uzależnieniowy — zwraca uwagę dr Bartosz Atroszko w rozmowie z portalem strefa edukacji.pl. — Niestety często jest tak, że to właśnie rodzice są częścią problemu. Wiemy, że dzieci pracoholików są obciążone większym ryzykiem uzależnienia się od pracy. Wynika to między innymi z tego, że rodzice zazwyczaj nie są obecni. Wówczas ich dzieci dostają warunkowe wzmocnienia, a więc rodzic zauważa dziecko tylko i wyłącznie wtedy, gdy przynosi ono jedynie piątki ze szkoły. Do tego wszystkiego dochodzi jeszcze archaiczny, niedostosowany do współczesnego świata system edukacji. On nie działa i my wszyscy o tym wiemy. Dzieci poddawane są ekstremalnej presji, a jednocześnie nie zapewnia się im żadnego wsparcia.

I dodaje:

— TRZEBA BARDZIEJ KONCENTROWAĆ SIĘ NA WSZECHESTRONNYM ROZWOJU DZIECI. W SZKOŁACH POWINNY ODBYWAĆ SIĘ ZAJĘCIA Z ZAKRESU SAMOREGULACJI EMOCJONALNEJ, ROZWIJANIA KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH — TO WSZYSTKO MOŻNA BY WPROWADZIĆ W PROGRAM NAUCZANIA.

Kolejną kwestią jest system oceniania. Wiemy, że proces efektywnego uczenia się nie przebiega w warunkach, jakie panują obecnie w szkołach. Nauczyciel zadaje coś i później wyciąga konsekwencje, odpytuje i stawia oceny. Dzieci powinny uczyć się przez eksplorację. Warto skorzystać ze sprawdzonych systemów nauczania, na przykład zainspirować się przykładem Finlandii. Rozwiązania są, trzeba by tylko usiąść z ekspertami od edukacji i zastanowić się, jak je wprowadzić.

Gazeta Olsztyńska zawsze pod ręką. Zaprenumeruj e-wydanie: [kupgazete.pl](#)

POLSKI UCZEŃ „PRACUJE” ZDECYDOWANIE WIĘCEJ NIŻ NIEJEDEN DOROSŁY. DO TEGO „JAK NIE SPRAWDZIAN, TO KARTKÓWKA”, A W DOMU JESZCZE PRACA DOMOWA. TO ZDECYDOWANIE ZA DUŻO DLA MŁODEGO CZŁOWIEKA.

czy dwóch osób, które „nie poradziły sobie z nauką”, to opowieść o polskim uczniu: pracującym niekiedy na półtora czy dwa etaty, przemęczonym, wyczerpanym, któremu od jego pierwszych szkolnych dni za najwyższy cel stawia się nie zdobycie wiedzy, ale zdobycie dobrej oceny i zdanie egzaminu.

— Dorosły idzie na osiem godzin do pracy i później ma wolne. Uczeń, na przykład ósmej klasy, spędza

— Wszystko bierze się z podstawy programowej, którą trzeba zrealizować. Nauczyciel musi dużo wymagać, bo nie ma innego wyjścia. Stąd liczne kartkówki i sprawdziany. Do tego dochodzą jeszcze prace domowe. Niestety jakiś sposób egzekwowania wiedzy musi być. Trudno wszystkich uczniów odpytać na lekcji, bo trzeba realizować nowy temat. Skądś muszą się brać oceny. I tu kolejne schody, bo

też nie jest dobrze. Na przykładzie sprawdzianu: musi go przygotować, a potem sprawdzić. Po lekcjach. Na taką pracę domową również musi rzucić okiem. Potrzeba zmian w systemie i w wymaganiach podstawy programowej. Trzeba reformy, żeby polska szkoła się zmieniła.

Nauka jak nałóg

Dr Bartosz Atroszko z Uniwersytetu Gdań-

— Mniej więcej w latach 70. wprowadzono pojęcie pracoholizmu, a więc uzależnienia od pracy. Zaczęto badać ten problem. Wiemy, że uzależnienia rozwijają się we wczesnej młodości, a więc dotyczą nastolatków i młodych dorosłych. Nie inaczej jest z uzależnieniem od nauki. Młodzi ludzie nie pracują, ale się uczą. Zaczęliśmy to zagadnienie systematycznie badać i okazuje się, że faktycznie mamy do

ELEMENTARZ POLITYCZNY

JAKA JEST NASZA POLITYKA? CZY RZECZYWIŚCIE TYLKO I WYŁĄCZNIE PRZESIAKNIĘTA I DOTKNIĘTA ZŁEM? CZY MOŻNA BYĆ POLITYKIEM, A JEDNOCZEŚNIE UCZCIWYM CZŁOWIEKIEM? CZY JEDYNĄ ZASADĄ POLITYKI POWINNA BYĆ SKUTEK CZŁOWIEK? CZY WSZELKĄ CENĘ, NAWET Z POMINIĘCIEM ZASAD ETYCZNYCH? SĄ TO PYTANIA, KTÓRE NURTUJĄ WSZYSTKICH. NA TE WŁAŚNIE PYTANIA PRÓBOWAŁ ODPOWIEDZIEĆ JUŻ W UBIEGŁYM WIEKU LUIGI STURZO, KTÓREGO KILKA MYŚLI PRZETŁUMACZYŁAM NA JĘZYK POLSKI.

Luigi Sturzo urodził się w 1871 roku w Caltagirone (Sycylia) w zamożnej rodzinie o arystokratycznej proveniencji. Wybrał drogę życia kapłańskiego, naukowego i społeczno-politycznego. Studiował na Uniwersytecie w Rzymie. Po powrocie do Caltagirone został profesorem filozofii i socjologii w miejscowym seminarium. Decydujący wpływ na jego zainteresowania problematyką społeczną wywarła encyklika Leona XIII *Rerum novarum* (1891) oraz przyjaźń z Giuseppem Toniolą, socjologiem i działaczem społecznym o orientacji katolickiej. Już od początku można było zauważyć, że „w myśli społecznej Luigi Sturza spletały się najściślej takie czynniki jak empatia i wrażliwość na los pokrzywdzonych, religijność, pragmatyzm, głębsza refleksja intelektualna i wola działania, aby otaczający świat uczynić sprawiedliwszym i bardziej ludzkim”. Sturzo chciał to robić w praktyce. Został wybrany na burmistrza miasta Caltagirone i powołał w Rzymie w 1919 roku partię katolicką, ale nie związaną instytucjonalnie z Kościołem pod nazwą Partito Popolare Italiano, PPI. W okresie przedfascystowskim PPI stała się jedną z najważniejszych partii Włoch. Po objęciu przez fascystów władzy w 1922

roku Sturzo i jego partia znaleźli się w opozycji. Po gwałtownych atakach Benita Mussoliniego i filofaszystów Sturzo rzekł się w 1923 roku kierownictwa partii, a rok później wyjechał na emigrację do Londynu, do czego zresztą przyczyniły się władze kościelne, które wyrażały troskę o jego życie. W okresie emigracji londyńskiej (1924-1940) Sturzo wiele pisał. Ogłosił w różnych językach między innymi takie dzieła jak: „Popolarismo e fascismo” (1923), „Pensiero antifascista” (1925), „La libertà in Italia” (1925), „Italia i faszyzm” (1925), „Italia i faszyzm” (po angielsku, 1926), „Wspólnota międzynarodowa i prawo wojny” (po angielsku, 1926), „Cykl twórczy” (1932), „Essai de sociologie” (1935), „Kościół i państwo” (po francusku, 1937), „Polityka i moralność” (po angielsku, 1938), „Przyszłość demokracji” (po angielsku, 1938). W 1940 roku, gdy Italia zbratała się z Niemcami i gdy życie Sturza było zagrożone nawet w Londynie, Sturzo wyjechał do USA, gdzie przebywał do roku 1946. „Tam dał się poznać jako socjolog i zdobył uznanie w środowisku akademickim. Nie tylko wykładał na wielu uniwersytetach, ale także wielu profesorów wykładało jego socjologię”. Z tego okresu pochodzą następujące pisma: „Le guerre moder-

ne e il pensiero cattolico” (po francusku, 1942), „La vera vita. Sociologia del soprannaturale” (po angielsku, 1943), „Del metodo sociologico” (1945), „Problemi spirituali del nostro tempo” (po angielsku, 1945). Po zakończeniu wojny Sturzo, zachęcony przez premiera De Gasperiego, szefa pierwszego rządu powojennego i przywódcę Demokracji Chrześcijańskiej, która powstała na gruncie PPI, powrócił do Włoch w 1946 roku. Nie akceptował jednak w partii frakcji lewicujących o nastawieniu socjalistycznym. W 1952 roku Sturzo został mianowany dożywotnim senatorem; w tym samym roku w Rzymie powstał Instytut jego imienia, w którym miałam przywilej pracować przez dwa lata jako jego stypendystka. Luigi Sturzo zmarł w 1959 roku.

Jeśli zaistnieje konflikt pomiędzy prawem moralnym a polityką, może prawo moralne powinno mieć ostatnie słowo?

Świadomość moralna każdego powinna być wychowywana, oświecana i formowana tak, aby można było rozróżnić z całą pewnością i przekonaniem pomiędzy dobrem a złem.

Dlaczego polityka jest tak lekceważona i staje się często synonimem oszustwa?

Jeśli jakaś grupa wykorzystuje swoje przywileje polityczne tylko dla własnych korzyści, popełnia niemoralność.

Moje doświadczenie ciągle mi udowadnia, że katolicy, którzy zapisują się do partii ściśle politycznych, często nie tylko tracą zmysł apostołatu społecznego i moralnego, charakteryzujące partie o inspiracji chrześcijańskiej, ale zbyt mocno przywiązują się do materialnych i pragmatycznych aspektów polityki i nie są w stanie rozróżnić między uczciwymi środkami a tymi, które nazywamy dyskusyjnymi.

Luigi Sturzo

Partia dla katolików nie powinna być tylko instrumentem politycznym, lecz powinna mieć program idei i wartości moralnych.

Idealami, na których można budować każdą zdrową działalność polityczną, jest sprawiedliwość i wolność. Sprawiedliwość i wolność są idealami chrześcijańskiej demokracji.

Rozdział polityki od moralności jest tak fatalny dla ludzi, jak oddzielenie od niej ekonomii czy religii. Moralność jest bowiem jedna i niepodzielna. Nie ma dwóch moralności: jednej w relacjach prywatnych i drugiej w relacjach społecznych. Jest tylko jedna moralność dla każdego rodzaju działalności ludzkiej; jeśli jakieś działania jednostki jest niemoralne, to tak samo niemoralne będzie w wydaniu wojewody, senatora, prezydenta i wszystkich obywateli.

Zasada sprawiedliwości, na której opiera się moralne życie narodu, będzie naruszana, jeśli nie zostanie na nowo przywrócone jej

miejsce na płaszczyźnie sądowej poprzez ukaranie tych (wszystkich bez wyjątku, także tych zajmujących najwyższe stanowiska w państwie), którzy okazują się odpowiedzialnymi i współwinnymi przestępstwa.

W pojęciu państwa prawa należy podkreślić trzy wartości, które to pojęcie ze sobą niesie i których wpływ na umoralnienie życia politycznego jest doniosły: zniesienie narzucenia własnej woli przez najwyższą władzę, równość wszystkich obywateli wobec prawa, („jednakowe prawo dla wszystkich”), ujednolicenie władzy sądowniczej zidentycznymi gwarancjami dla wszystkich.

Nie ma dwóch moralności: jednej indywidualnej i drugiej zbiorowej, nie ma takiego działania, które mogłyby wymknąć się spod sankcji prawa moralnego; polityka nie znajduje się poza obrębem etyki.

Jakie są granice wolności? Widzę dwie: prawo, które precyzuje zobowiązania i obowiązki wszystkich, i odpowiedzialność osobista, która implikuje auto-

dyscyplinę ludzi dobrych (przestrzegających prawa) i karę dla złych czyniących, czyli (gwałcicieli prawa).

Wartości moralne muszą być efektywnie podtrzymywane, aby zatriumfowały.

Niemoralność społeczna nie charakteryzuje się tylko marnotrawieniem pieniędzy, malwersacjami, sprzymierzeniem publicznego grosza. Niemoralność społeczna to także: wprowadzanie niesprawiedliwych i gnębiących przepisów podatkowych; powierzanie obowiązków państwa i struktur społecznych osobom niekompetentnym; zwiększenie miejsc pracy bez potrzeby; nadużywanie swojego wpływu lub stanowiska doradcy, posła, ministra, przewodniczącego związków zawodowych itd.

Polityka nie jest wcale brudna. (...) pracować dla dobra jakiejś osady regionu miasta partii czy klasy jest czynieniem dobra drugiemu, który jest członkiem jakiegoś państwa, miasta, regionu, klasy czy partii. Wszystko zależy tylko od sposobu pracy, od wybranego celu i środków. W każdej naszej działalności spotykamy bliźniego, któż bowiem żyje w izolacji? Nasze więc relacje z bliźnim powinny być oparte o miłość i sprawiedliwość.

Dr hab. Zdzisława Kobylińska – nauczyciel akademicki w Instytucie Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej UWM, filozof, etyk, pedagog, publicystka, posłanka na Sejm III kadencji. zdzislawa.kobylińska@gmail.com <https://www.facebook.com/zdzislawa.kobylińska>

ZIMA NIE TAKA ZŁA DLA PORTFELA

Tegoroczny wrzesień był najcieplejszym od ponad 100 lat. Pierwsze dni października również bardziej przypominały wiosnę i lato niż jesień. Nieuchronnie jednak do Polski zbliża się ochłodzenie, które wiąże się z koniecznością ogrzewania domów i mieszkań. Na szczęście istnieje kilka sposobów, by nie kosztowało ono krocie, niezależnie od stosowanego źródła ciepła.

ZATRZYMAJ CIEPŁO W DOMU

Uciekanie z domu podczas zimy ciepła nie wyjdzie na zdrowie naszemu portfelowi. Dlatego też jeszcze zanim sezon grzewczy rozkręci się na dobre, warto uważnie przyrzeć się drzwiom i oknom w mieszkaniu. Na początek można sprawdzić, czy uszczelki nie wymagają wymiany. Przesunięcie dłonią wzdłuż futryny pomoże ustalić miejsca, w których wyczuwalne jest chłodne powietrze, i które należy uszczelnić. Ciepło może uciekać również poprzez nieszczelne kanały wentylacyjne. W tym przypadku warto skorzystać z pomocy fachowca.

Większe efekty, zwłaszcza w przypadku starszych budynków, przynieść może wymiana okien, a także całościowa termomodernizacja i docieplenie. Nie jest to może inwestycja, która zwróci się w ciągu jednego sezonu, ale w dłuższej perspektywie z pewnością będzie opłacalna. Obecnie możliwe jest uzyskanie dofinansowania do termomodernizacji budynków w ramach programów Czyste Powietrze oraz Ciepłe Mieszkanie prowadzonych przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska oraz Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Z prostszych sposobów na poprawę efektywności energetycznej w domu pozostaje m.in. odpowiednie ustawienie mebli i przedmiotów, tak aby nie otaczały i zasłaniały one kaloryferów. Do ogrzewania domu warto również wykorzystać promienie słoneczne, odsłaniając rolety lub zasłony.

POMPA CIEPŁA I FOTOWOLTAIKA TO DOBRANA PARA

Oszczędności, zwłaszcza w zimowym okresie, może także przynieść wymiana źródła ciepła w domu. Obecnie najbardziej przyszłościowym rozwią-

zaniem są zasilane energią elektryczną pompy ciepła. Wybierając moc pompy ciepła i fotowoltaiki, należy dokładnie przeanalizować potrzeby danego gospodarstwa domowego. Warto również przemyśleć zastosowanie obu tych rozwiązań, ponieważ doskonale się uzupełniają. Fotowoltaika produkuje energię elektryczną również w okresie zimowym. Zastosowanie jednocześnie pompy ciepła pozwala na wykorzystanie energii elektrycznej na miejscu, co jest korzystne zarówno dla środowiska, jak i portfela, a także zmagazynowanie jej w formie energii cieplnej. Właściwie skonfigurowana pompa ciepła pozwala na znaczące zwiększenie autokonsumpcji energii produkowanej w przydomowej mikroinstalacji – można

ją ustawić np. tak, aby w godzinach, w których słońce świeci najmocniej, nagrzała wodę użytkową (CWU), a także dom do zadanej, wyższej niż zazwyczaj, temperatury. W ten sposób zasobnik z CWU, a także ściany budynku pełnić będą rolę magazynu ciepła. Jeżeli chcemy jeszcze wydajniej korzy-

stać z energii, można rozważyć zastosowanie systemu zarządzania energią (EMS/HEMS). Pozwoli on np. na takie sterowanie pracą pompy ciepła, aby była ona jak najlepiej zgrana z działaniem fotowoltaiki, a także przydomowym magazynem energii.

ENERGIA Z MIKROINSTALACJI NA WŁASNE POTRZEBY

Przydomowe źródła, takie jak panele, często produkują najwięcej energii w czasie, kiedy nie ma odbiorców gotowych z niej korzystać. Sieć elektroenergetyczna nie jest magazynem energii. Ilość energii wprowadzanej do niej i pobieranej, zarówno w obszarze lokalnym, jak i szerszym, musi się w każdym momencie równoważyć. Dlatego m.in. moc mikroinstalacji powinna być odpowiednio dobrana. Nie powinna być ona większa niż wynika z potrzeb danego gospodarstwa domowego.

Zmiana czasu i sposobu korzystania z energii, tak aby używać jej wtedy, gdy nasza przydomowa mikroinstalacja produkuje jej najwięcej, będzie pozytywna dla naszego portfela zarówno w systemie net-billing, który już wkrótce bazować będzie na aktualnych godzinowych cenach energii, jak też i net-metering, w którym za każdy kilowat prosument otrzymuje tylko jego część w formie upustu. Wspomoże też funkcjonowanie sieci, ograniczając przypadki wyłączania się mikroinstalacji. Będzie mieć również pozytywny wpływ na środowisko. Energia z naszej mikroinstalacji, którą zużyjemy lub zmagazynujemy od razu, nie będzie musiała być wytworzona w innym czasie ze źródeł kopalnych.

ENERGA-OPERATOR – KIM JESTEŚMY?

Energa-Operator pełni funkcję operatora systemu dystrybucyjnego (OSD) na terenie około ¼ powierzchni Polski, dostarczając energię elektryczną ponad 3,3 miliona odbiorców. Nie jesteśmy sprzedawcą energii elektrycznej, dostarczamy ją niczym kurier zakupiony towar. Zobowiązani jesteśmy także do dokonywania pomiarów zużytej lub wyprodukowanej energii elektrycznej wprowadzonej do sieci, a także kontroli jej parametrów.

Odpowiadamy także za przekazywanie pozyskanych danych pomiarowych uczestnikom rynku.

W dobrym kontakcie
z ENERGA-OPERATOR

www.energa-operator.pl

RADIOAKTYWNE PRZECIWCIAŁO MOŻE POMÓC W WALCE Z RAKIEM

Naukowcy przetestowali na myszach radioaktywne przeciwciało, które ma umożliwiać diagnozę i zwalczać raka trzustki. To jeden z najbardziej śmiertelnych nowotworów.

Gruczolakorak przewodowy trzustki to jeden z najgroźniejszych nowotworów, przy którym 5 lat przeżywa zaledwie 10 proc. pacjentów – przypominają naukowcy z Uniwersytetu Osakijskiego. Wiele guzów tego typu na wczesnym etapie nie daje żadnych objawów, przez co choroba często wykrywana jest późno.

Nie wykrywa się ich często, nawet z użyciem tak

zaawansowanych metod jak pozytronowa tomografia emisyjna (PET).

Japoński zespół w piśmie *Journal of Nuclear Medicine* opisał tymczasem metodę, która jednocześnie ma wykrywać chorobę i ją leczyć.

Badacze opracowali przeciwciało, które celuje w specyficzne białko (GPC1), w dużych ilościach produkowane przez komórki wspomnianego

nowotworu. Jednocześnie w zdrowych tkankach tego białka jest niewiele. Przeciwciało zawiera radioaktywny izotop cyrkonu lub astatu.

Badacze podali je myszom z ludzkim nowotworem trzustki.

„Przez 7 dni z pomocą PET obserwowaliśmy pochłanianie przeciwciała

z cyrkonem. Było silnie absorbowane przez guzy, co wskazuje, że metoda ta może posłużyć do ich wizualizacji. Potwierdziliśmy, że uczestniczyło w tym białko

GPC1, ponieważ guzy z tym białkiem wyłączonym pochłaniały przeciwciało dużo słabiej” – mówi dr Kazuya Kabayama, współautor publikacji, która ukazała się na łamach „*Journal of Nuclear Medicine*”.

Tymczasem przeciwciało zawierające astat powodowało w chorych komórkach uszkodzenia DNA i znaczące spowolnienie wzrostu guzów.

„Obie próby ze znakowanymi radioaktywnymi wersjami przeciwciała dla GPC1 przyniosły obiecujące wyniki. Przeciwciało z cyrkonem było szczególnie silnie pochłanianie przez guzy, a przeciwciało z astatem można było wykorzystać terapeutycznie, do ograniczenia wzrostu guzów” – mówi kierujący badaniem dr Tadashi Watabe.

ŹRÓDŁO: PAP

Ja to zawsze pod prąd. Jak dziś wszyscy o wyborach – to ja inaczej niż reszta, bo o budżecie. I to jeszcze budżecie Unii Europejskiej! A w nim, Panie Dzieju, zmiany, zmiany,

FINANSOWA „CZARNA DZIURA” UE – NOWE FAKTY

zmiany! Nowelizacja budżetu na lata 2021-2027 ma być bardzo konkretna: na najbliższe cztery lata dosypimy do budżetu UE aż 66 miliardów euro, czyli lekko licząc około 300 miliardów złotych. Można to skomentować słynnym dowcipem o rodzicu, który czyta listy – to stary dowcip, opowiadający o czasach, w których nie było telefonów komórkowych i SMS-ów! – od dzieci studiujących w innym mieście i domagających się pieniędzy – i zastanawia się

głośno: „Żre czy tyka?”. Z tych blisko 70 miliardów euro aż 15 (sic!) miliardów zapłacimy tytułem odsetek od „Recovery Fund”, czyli, jak to się mówi w Polsce: „KPO”. Bolesnym paradoksem dla Polski jest to, że na owe 15 miliardów euro odsetek ma złożyć się nasz kraj, choć dotychczas nie uzyskał ani euro, co tam: ani jednego centa z tych środków. Oto „europejska solidarność” w praktyce: „Nie dostajesz nic, ale bulić musisz tak, jak ci,

którzy dostają miliardy”. Kolejne 15 miliardów euro pójdzie na wsparcie państw członkowskich Unii Europejskiej w obszarze polityki migracyjnej. Nie cieszcie się wszak rodacy przedwcześnie, bo z tych pieniędzy Polska też nie otrzyma ani euro! Nie chodzi tu jednak tylko o Polskę, ale cały region Europy, który z otwartymi sercami (a w przypadku Polski: także własnymi otwartymi domami...) przyjął uchodźców z naszej wschodniej grani-

cy, uciekających przed Rosją. Otóż Bruksela wymyśliła sobie, że owszem, będzie wsparcie w związku z imigrantami, ale tylko dla państw Europy Południowej! Oznacza to, że jak ktoś przyjmuje imigrantów (uchodźców) z państw np. Afryki, ale i Azji, które do końca świata i jeden dzień dłużej nie będą członkami Unii Europejskiej, to dostanie pieniądze z Brukseli, ale kraj taki jak Polska (Czechy, Słowacja, Węgry, Rumunia itd.), który przyjął autentycz-

nych uchodźców wojennych z państwa, które w przyszłej dekadzie zapewne stanie się członkiem UE, czyli Ukrainy – to tego unijnego szmalu przeznaczonego na uchodźców nawet nie powącha. I na tym polega – to kolejny przykład – owa słynna „europejska solidarność”. Doprawdy jest jak w powieści brytyjskiego pisarza George'a Orwella „Folwark zwierzęcy”: są zwierzęta „równe i równiejsze”...

RYSZARD CZARNECKI

PROMOCJA

Z MIŁOŚCI DO LOKALNOŚCI!

KUPUJĄC „GAZETĘ OLSZTYŃSKĄ”,
WSPIERASZ WARMIĘ I MAZURY

GAZETA
OLSZTYŃSKA

MAGDALENA MARIA
BUKOWIECKA
m.bukowiecka@
gazetaolsztynska.pl

— Jakie formy zatrudnienia mogą w Polsce podjąć cudzoziemcy?

— Wykonywanie pracy przez cudzoziemca może odbywać się na podstawie przepisów kodeksu pracy, jak również kodeksu cywilnego, tj. w ramach umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy o świadczenie usług lub umowy o dzieło — wyjaśnia Jarosław Kowalczyk, okręgowy inspektor pracy w Olsztynie. — Należy pamiętać, że nie jest dopuszczalne stosowanie umów cywilnoprawnych w przypadku, gdy świadczona praca ma cechy charakterystyczne dla stosunku pracy, tzn. odbywa się ona pod nadzorem i kierownictwem pracodawcy oraz w wyznaczonym przez niego miejscu i czasie, a cudzoziemiec musi świadczyć ją osobiście. Inspektorzy pracy w trakcie przeprowadzanych kontroli poświęcają szczególną uwagę tematyce zawierania z cudzoziemcami umów cywilnoprawnych w warunkach charakterystycznych dla stosunku pracy z uwagi na fakt, iż są oni grupą szczególnie narażoną na występowanie nieprawidłowości ze strony podmiotów zatrudniających.

Z Unii i spoza niej

Obywatele krajów należących do Unii Europejskiej cieszą się szczególnym rodzajem uprawnień — swobodą przepływu pracowników. Co oznacza, że mają prawo poszukiwać w Polsce pracy, podejmować ją bez konieczności ubiegania się o zezwolenie, zamieszkiwać w Polsce ze względów zawodowych i pozostać w niej po zakończeniu trwania umowy o pracę, a w zakresie zatrudnienia, warunków pracy i innych przywilejów socjalnych i podatkowych być traktowanymi na równi z obywatelami RP. Polski pracodawca w ciągu 7 dni od dnia rozpoczęcia przez cudzoziemca pracy lub współpracy albo od dnia oznaczonego w umowie jako dzień rozpoczęcia jej wykonywania jest zobowiązany do zgłoszenia cudzoziemca do ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego.

Z kolei pracownicy spoza Unii Europejskiej, Europejskiego Obszaru Gospodarczego

JAK LEGALNIE ZATRUDNIĆ CUDZOZIEMCA?

ZASADNICZO KAŻDY CUDZOZIEMIEC NIEPOSIADAJĄCY OBYWATELSTWA PAŃSTWA CZŁONKOWSKIEGO UE/EOG LUB SZWAJCARII, KTÓRY CHCIAŁBY PODJĄĆ PRACĘ U POLSKIEGO PRACODAWCY, MUSI POSIADAĆ ZEZWOLENIE NA PRACĘ. JEDNAK ZARÓWNO USTAWA O PROMOCJI ZATRUDNIENIA I INSTYTUCJACH RYNKU PRACY, JAK I ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ W SPRAWIE PRZYPADKÓW, W KTÓRYCH POWIERZENIE WYKONYWANIA PRACY CUDZOZIEMCOWI NA TERYTORIUM RP JEST DOPUSZCZALNE BEZ KONIECZNOŚCI UZYSKANIA ZEZWOLENIA NA PRACĘ — PRZEWIDUJĄ KILKA WYJĄTKÓW.

czego lub Szwajcarii (czyli tzw. kraju trzeciego), by legalnie podjąć w Polsce zatrudnienie, muszą posiadać pozwolenie na legalny pobyt w RP w formie uprawniającej do wykonywania pracy oraz zezwolenie na pracę.

Aby legalnie zatrudnić cudzoziemca z kraju trzeciego, pracodawca musi uzyskać odpowiedni dokument uprawniający cudzoziemca do pracy w Polsce — zezwolenie na pracę cudzoziemca (typ A, B, C, D i E), zezwolenie na pracę sezonową (typ S) lub wpis do ewidencji oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi. O zezwolenie na pracę typu A, B, C, D i E pracodawca występuje do właściwego wojewody lub w przypadku zezwolenia na pobyt czasowy i pracę — cudzoziemiec przebywający już legalnie na terytorium Polski do wojewody właściwego ze względu na pobyt cudzoziemca. O zezwolenie

na pracę sezonową (typ S) występuje pracodawca do właściwego powiatowego urzędu pracy.

Umowę z cudzoziemcem (zarówno umowę o pracę, jak i umowę cywilnoprawną) należy zawrzeć w formie pisemnej — przed rozpoczęciem pracy przez cudzoziemca. Przed podpisaniem umowy trzeba przedstawić mu jej tłumaczenie na język dla niego zrozumiały.

Bez zezwolenia

— Kto nie musi posiadać zezwolenia na pracę w Polsce, a mimo to można go legalnie zatrudnić?

— Przed powierzeniem pracy cudzoziemcowi podmiot powierzający powinien się upewnić, na jakiej podstawie cudzoziemiec przebywa lub zamierza przebywać w Polsce — mówi Jarosław Kowalczyk. — Obowiązujące przepisy pozwalają zatrudnić bez zezwolenia na pracę cudzoziemców, którzy między innymi zamieszkują

w Polsce na stałe i posiadają odpowiednie tytuły pobytowe, udokumentowali swoje polskie pochodzenie (posiadają ważną Kartę Polaka) lub są małżonkami obywatela polskiego, jeżeli posiadają zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z zawarciem małżeństwa. Należy podkreślić, że samo posiadanie ważnej Karty Polaka nie uprawnia cudzoziemca do legalnego pobytu w Polsce. Przed powierzeniem pracy osobie posiadającej taki dokument przedsiębiorca powinien sprawdzić, na jakiej podstawie obywateli polskiego przebywa na terenie RP. Katalog grup obywateli, których można zatrudniać na takich samych zasadach jak obywateli polskich, tj. bez zezwolenia na pracę, rozszerza także rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przypadków, w których powierzenie wykonywania pracy

cudzoziemcowi na terytorium RP jest dopuszczalne bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę. Najczęstszą grupą są studenci lub absolwenci studiów stacjonarnych odbywanych w RP czy cudzoziemcy posiadający status absolwenta polskiej szkoły ponadgimnazjalnej (ponadpodstawowej), np. liceum, technikum lub szkoły policealnej.

Procedura uproszczona

Obywatele Ukrainy, Białorusi, Mołdawii, Gruzji i Armenii przy zatrudnianiu w Polsce obowiązuje tzw. procedura uproszczona: pod kilkoma warunkami mogą pracować bez zezwolenia na pracę. Jak to warunki? Przede wszystkim pracodawca musi złożyć w powiatowym urzędzie pracy, właściwym ze względu na swoją siedzibę lub miejsce stałego pobytu, pisemne oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi, według urzędowego wzoru, a urząd — wpisać to oświadczenie do ewidencji oświadczeń jeszcze przed podjęciem przez cudzoziemca pracy. Praca musi być wykonywana na warunkach określonych w oświadczeniu, okres jej wykonywania określony w złożonym oświadczeniu nie przekracza 24 miesięcy i nie jest to praca uznana przez przepisy za pracę sezonową. Co ważne — wszystkie te warunki muszą zostać spełnione łącznie.

Istnieje możliwość powierzenia pracy danemu cudzoziemcowi bez przerwy na podstawie kolejnych oświadczeń, przy czym każde z nich może zostać wpisane przez powiatowy urząd pracy do ewidencji na okres do 24 miesięcy. Poza tym cudzoziemiec pracujący na podstawie oświadczenia musi mieć legalny pobyt w Polsce, np. na podstawie wizy lub zezwolenia na pobyt czasowy — w formie uprawniającej do wykonywania pracy. Pamiętajmy, że podjęcie pracy przez cudzoziemca wyklucza w szczególności wiza wydana w celu turystycznym.

— Od 24 lutego 2022 r. obywatele Ukrainy obowiązują jeszcze inne, szczególne zasady zatrudniania. Jak to zasady?

— Obywatele Ukrainy, którzy w okresie od 24 lutego 2022 r. legalnie przybyli do Polski z Ukrainy

Jarosław Kowalczyk,
okręgowy inspektor pracy
w Olsztynie

w związku z trwającymi tam działaniami wojennymi i deklarują zamiar pozostania na terytorium RP, mają prawo do legalnego pobytu do 4 marca 2024 r. Cudzoziemcy, o których mowa, jak również inni obywatele Ukrainy, którzy przebywają legalnie na terytorium Polski — bez względu na to, czy przybyli do Polski przed, czy po wybuchu wojny w Ukrainie oraz bez względu na formę legalnego pobytu, uprawnieni są do wykonywania pracy na terytorium Polski na podstawie art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Istotne jest, by zostały spełnione łącznie 2 warunki: pracodawca powiadomi w terminie 14 dni od dnia podjęcia pracy przez obywatela Ukrainy — za pośrednictwem strony internetowej: praca.gov.pl — powiatowy urząd pracy właściwy ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania pracodawcy o powierzeniu pracy temu obywatelowi oraz praca jest powierzana w wymiarze czasu pracy lub liczbie godzin nie niższej niż wskazana w powiadomieniu oraz za wynagrodzeniem nie niższym niż ustalone według stawki określonej w powiadomieniu, odpowiednio zwiększonym w przypadku podwyższenia wymiaru czasu pracy lub liczby godzin pracy — wyjaśnia Jarosław Kowalczyk.

Podstawa prawna: ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy i rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 kwietnia 2015 r. w sprawie przypadków, w których powierzenie wykonywania pracy cudzoziemcowi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest dopuszczalne bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę.

KASA DLA ASA

**Program stypendialny
dla uczniów szkół
branżowych I i II stopnia
oraz techników**

**NABÓR
WNIOSKÓW DO
31.10.2023**

Do zdobycia stypendium w wysokości 1000 zł

REGULAMIN I WNIOSEK :

www.wmsse.com.pl/kasadlaasa

**Fundator stypendiów:
Warmińsko-Mazurska
Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A.**

**Polska
Strefa Inwestycji**

**Warmińsko-Mazurska
Specjalna Strefa Ekonomiczna**

20 - 26 października 2023

dodatek
TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV

Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 018-821, e-mail: iwona@magraf.pl. Redaktor naczelny: Sławomir Grzmieł ISSN 1643-2460. Skład komputerowy: Magraf, sp.j.

Poniedziałek

23:35

Piłkarski poker

Komedia sensacyjna, Polska, 1988.

TVP KULTURA

Laguna - niegdyś sławny piłkarz, obecnie sędzia - zdaje sobie sprawę z istniejących w piłkarskim świecie układów, przekupywania piłkarzy i sędziów. Nie chce mieć z tym nic wspólnego. Postanawia w niezwykle sposób ukoronować swoją sędziowską karierę - zadzwonić do działaczy klubowych. Chce doprowadzić do tzw. niedzieli cudów, czyli „ustawić” ostatnią kolejkę rozgrywek ligowych tak, by padły ustalone przez niego wyniki. Różnymi sposobami przekupuje zawodników, a nawet innego sędziego. Gdy jednak dochodzi do decydującego meczu, nieoczekiwanie zmienia swój plan.

Piątek

1:05

Oficer i szpieg

Film biograficzny, Włochy, Francja, 2019.

TVP2

Film Romana Polańskiego opowiada opartą na faktach historię Alfreda Dreyfusa, francuskiego oficera żydowskiego pochodzenia, skazanego na dożywocie za zdradę swojej ojczyzny i zesłanego na wygnanie. Georges Picquart, nowy szef wywiadu, wkrótce po uwięzieniu Dreyfusa odkrywa, że dowody przeciwko skazanemu zostały spreparowane. Wbrew swoim przełożonym Picquart postanawia za wszelką cenę ujawnić prawdę.

Sobota

23:15

Mężczyzna imieniem Ove

Film fabularny, Szwecja, 2015.

TVP KULTURA

Spokojne szwedzkie miasteczko. Owdowiały Ove dobiega sześćdziesiątki. Po śmierci ukochanej żony życie straciło dla niego sens. Z dnia na dzień bohater coraz mocniej pogrąża się w depresji i myślach samobójczych. Pewnego dnia do domu po drugiej stronie ulicy wprowadza się małżeństwo z dwojgiem dzieci. Pierwsze spotkanie Ove z nowymi sąsiadami nie zwiastuje niczego dobrego; ciężarna Parvaneh taranuje samochodem skrzynkę na listy należącą do zgorzkniałego samotnika. Wkrótce jednak, nieoczekiwanie dla siebie samego, Ove zyska nową przyjaciółkę...

Niedziela

2:15

Tess

Film fabularny, Wielka Brytania, Francja, 1979.

TVP KULTURA

Wzruszająca, ale i gorzka opowieść o tragicznym losie młodej wiejskiej dziewczyny, która staje się ofiarą bezwzględnych norm społecznych, ale również ślepego losu, przypadku, który naznacza jej życie swoistym fatum. Piękne zdjęcia, scenografia, kostiumy (nagrodzone Oscarami), wspaniała rola Nastassii Kinski są niezaprzeczalnymi atutami tej pasjonującej opowieści o miłości i nietolerancji, toczącej się w zmiennym rytmie pór roku, stanowiącymi swego rodzaju dopełnienie i jednocześnie odzwierciedlenie losu bohaterki.

Wtorek

22:00

Projekt Floryda

Film obyczajowy, USA, 2017.

TVP KULTURA

Film opowiada o kilku letnich miesiącach z życia 6-letniej Moonee, mieszkającej wraz ze swoją samotną matką Halley w tanim motelowym pokoju, który służy im za dom. Motel jest położony nieopodal Disney World w Orlando, największego parku rozrywki na Florydzie. Sześciolatka może więc codziennie przenosić się w magiczny świat bajek, który obserwuje z oddali. Nad całym ośrodkiem czuwa kierownik Bobby Hicks, człowiek o wielkim sercu, który jest bardzo pobłażliwy wobec uwielbiających go dzieciaków. Halley próbuje na różne sposoby zarobić na życie, aby utrzymać się w motelu.

Środa

0:10

Wojna płci

Biograficzny, komedia, USA, Wielka Brytania, 2017

POLSAT

Legendarny mecz tenisowy z 1973 r. pomiędzy liderką światowych rankingów, Billie Jean King (Emma Stone) i bezzelnie pewnym siebie, byłym mistrzem, Bobbym Riggsem (Steve Carell), zwany „Wojną płci”, stał się najbardziej oglądanym wydarzeniem sportowym w historii telewizji. Podczas gdy media kreowały King i Riggsa na zaciętych przeciwników, poza kortem każde z nich stawiało czoło przeciwnościom losu. King miała u swego boku kochającego męża, zmagając się jednak z prawdą o własnej seksualności. Riggs ryzykował wszystko, stawiając na jedną kartę całą swą reputację.

Czwartek

20:00

Żądło

Komedia sensacyjna, USA, 1973.

TVP KULTURA

Ameryka lat 30. XX wieku. Chicago, miasto drobnych złodziejaszków, oszustów, cwaniaków i gangsterów. Johnny Hooker (Robert Redford) i Luther Coleman (Robert Earl Jones) pomyłkowo robią skok na kuriera samego Doyle Lonnegana (Robert Shaw). W odwecie ludzie rozwścieczonego gangstera zabijają Luthera. Johnny'emu udaje się uciec z życiem. Odnajduje przyjaciela zamordowanego, Henry'ego Gondorffa (Paul Newman) i nakłania go do zemsty. Dwaj spryciarze knują misterną intrygę, uwzględniając w swoim przebiegłym planie słabość Lonnegana do kart i gry na wyścigach.

PIĄTEK • 20 października

TVP 1

04:45 Klan - telenowela
05:15 Dziedzictwo - serial
06:05 Złoty chłopak - serial obyczajowy
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Agape Blisko Ciebie - magazyn
08:00 Wiadomości
08:10 Kwadrans polityczny
08:25 Informacje kulturalne
08:30 Pogoda poranna
08:40 Ranczo - serial obycz.
09:40 Komisarz Alex - serial krym.
10:40 Ojciec Mateusz - serial
11:25 Kuchnia Jagiellonów
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:35 Magazyn Rolniczy
12:55 Natura w Jedynce - Najzdolniejsze zwierzęta świata. Mistrzowie kamuflażu - cykl dokumentalny

TVP 2

05:00 Na sygnale - serial fabularyzowany
05:30 M jak miłość - serial
06:20 Anna Dymna - spotkajmy się - Joanna Gładzik i Miłosz Furtak
06:55 Rodzinka.pl - serial kom.
07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka
07:55 Pytanie na śniadanie
10:35 Panorama
10:45 Pytanie na śniadanie
11:15 Nie taka prosta historia - Na Zachodzie bez zmian - magazyn
11:45 Dla niesłychających - Barwy szczęścia - serial
12:30 Koło fortuny
13:15 Akacja 38 - serial
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany
15:05 Krok od Nieba - serial kryminalny

14:00 Złoty chłopak - serial obycz.
15:00 Wiadomości; Pogoda
15:20 ALARM! - magazyn
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress; Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan - telenowela
18:25 Leśniczówka - serial obycz.
19:00 Jeden z dziesięciu - telet.
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda; Sport
20:15 ALARM! - magazyn
20:35 Archiwista 2 - serial krym.
21:30 Jak rozpetaliśmy II wojnę światową - Za bronią - kom., Polska, 1970
22:55 Dewajtis - serial kostium.
23:55 Tokariew. Zabójca z przeszłości - fab., USA, 2014
01:45 Labirynt - akcja, USA, 2013
04:20 Przysią - serial fab.

TVN

05:35 Uwaga! - program interwencyjny
05:50 Ukryta prawda - Krzysztof dowiadyuje się od policji, że jego żona Marta zginęła w wypadku samochodowym.
06:50 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn
11:30 Ukryta prawda - program obyczajowy
13:35 Szpital - Pacjentem doktora Michała Morawskiego jest 17-latek dotkliwie pogryziony przez psy.
15:40 Doradca smaku - program kulinarny
15:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:50 Zapisane w gwiazdach - program parodokumentalny
17:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - serial parodokumentalny
11:40 Gliniarze - serial parodokumentalny
12:50 Wydarzenia - program informacyjny
13:20 Interwencja - magazyn reporterów
13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:40 Dlaczego ja? - serial parodokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112 - serial parodokumentalny
17:00 Gliniarze - serial parodokumentalny

19:00 Fakty; Sport; Pogoda
19:50 Uwaga! - program interw.
20:00 Milionerzy - prog. rozrywk.
21:45 25 lat niewinności. Sprawa Tomka Komendy - obycz., Polska, 2020. Film opowiadający historię chłopaka niesłusznie skazanego na 25 lat więzienia za gwałt i zabójstwo nastolatki.
00:05 Epidemia - sens., USA, 1995. Pracujący dla amerykańskiej armii naukowiec Sam Daniels (Dustin Hoffman) odkrywa istnienie nieznanego dotąd śmiertelnego wirusa.
02:45 Kuba Wojewódzki - talk-show
03:50 Bill Cosby: Kulisy skandalu - dokument
04:50 Dowody zbrodni - serial

TVP Kultura

07:00 Muzyczne poranki
07:40 Res Poloniae - O Polsce z oddali - Książę Juan Jorge Bagration-Mukhrani - rozmowa
08:20 Wydarzenie aktualne
08:45 Informacje kulturalne
09:15 Łucznicy z Kraju Smoka - dramat, Australia, 2014
11:00 Zaklęty Dwór - serial
12:05 Truffaut - Godard - filmowi rywale - dok., Franc., 2015
13:10 15 Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej Opole '77 - koncert
14:20 Informacje kulturalne
14:50 Jan Leberstein - dziennik samotnika - dok., Polska, Franc., 1999
15:45 Księstwo - obycz., Polska, 2011
18:00 Jazz.pl - Szczesniak, Herdzin - koncert
19:35 Zaginione-odnalezione - magazyn

TV Puls

06:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny
08:00 Nash Bridges - Nash próbuje nie dopuścić do egzekucji niewinnego mężczyzny.
09:00 Lombard. Życie pod zastaw - parodokument fabularny
10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy
12:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
14:00 Lombard. Życie pod zastaw - parodokument fabularny
16:00 Kurierzy - Renata to surowa nauczycielka matematyki i bardzo konkretna kobieta o sztywnych zasadach. Pewnego dnia doznaje nagłej zmiany osobowości.
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - parodokument fabularny

20:00 Wieczór kinomana - Mężczyzna imieniem Ove - fab., Szwecja, 2015
22:10 Informacje kulturalne
22:40 Pitbull - serial policyjny
23:40 Czwartkowy klub filmowy - Strach nad miastem - fab., Franc., Włochy, 1975
02:00 Noc krótkich filmów - Mundur - Jackie - Ogień - Pamięć - filmy animowane
02:35 Kino nocne - Dwaj ludzie z miasta - sens., Franc., 1973
04:25 Women make film - Kobiety za kamerą - cykl dokumentalny, Wlk. Bryt., 2019
05:35 Afisz kulturalny
05:50 Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura 2

TVN 7

05:00 Szkoła - program obyczajowy
06:55 Szpital - Pacjentką doktora Wojciecha Jarosza jest 36-latką, która szuka męża przez aplikację randkową.
07:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
10:50 Zapisane w gwiazdach - program
11:50 Opowieści małżeńskie - serial obyczajowy
12:50 Szpital - program obyczajowy
13:50 Sąd rodzinny - program sądowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
15:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
16:55 Szpital - program obycz.
17:55 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy
18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu - film akcji
08:00 Nasz Nowy Dom - serial parodokumentalny
09:00 Pierwsza miłość - serial obycz.
09:50 Łowcy skarbów. Kto da więcej
10:50 Policjantki i Policjanci - serial parodok.
12:55 Gliniarze - parodok.
13:55 STOP Drogówka - serial policyjny
15:55 Policjantki i Policjanci - serial parodok.
17:00 Pomóż mi - serial fabularyzowany
18:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej
19:00 Policjantki i Policjanci - serial parodok.
20:00 Gwiazdy Kabaretu
22:05 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny
00:05 Street Fighter: Legenda Chun-Li
02:05 SuperLudzie - serial opowiadający o osobach niepełnosprawnych,
02:25 Gwiazdy Kabaretu
03:25 Disco Polo Life
04:25 Top 10 - Lista Przebojów
05:30 Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

09:35 Święty na każdy dzień
09:45 Jestem Mamą
10:00 Inf. dnia
10:15 Rozmowy niedok.
11:25 Głos Polski
11:35 Zagłada redemptorystów Woli
12:00 Anioł Pański
12:03 Inf. dnia
12:20 Przygody pana Michała
12:50 Moja Fatima
13:30 Msza święta
14:30 Drzwi do lasu
14:55 Słowo życia
15:00 Modlitwa Koronką do Bożego Miłosierdzia
15:20 Mocni w Wierze
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Inf. dnia
16:10 Siódmy Sakrament
16:40 Prosto o gospodarce
17:00 Cioteczka
17:30 Geopolityka
17:55 Poczet Wielkich Polaków
18:00 Anioł Pański
18:05 Inf. dnia
18:15 Westerplatte Młodych
19:00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
19:30 Brat Franciszek
20:00 Inf. dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Apł Jasnoogórski
21:20 Inf. dnia
21:40 Polski Punkt Widzenia

SOBOTA • 21 października

TVP 1

05:45 Balans bieli - magazyn
06:20 Janka - Kapryśna królowna - serial, Polska, Niemcy, 1989
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:40 Rok w ogrodzie
08:20 wojsko-polskie.pl - rep.
08:45 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych
09:45 Komisarz Alex - serial krym.
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:40 Wiesz czy nie wiesz? - telet.
12:40 Gwiazdy w południe - Angelika wśród piratów - przyg., Franc., 1967
14:10 Z pamięci - Halina Skibniewska - felieton
14:25 Okrasa łamie przepisy - mag. kulinarny
14:55 Chłopi - serial, Polska, 1972
15:55 Program rozrywkowy
17:00 Teleexpress;
17:20 Pogoda

17:35 Ojciec Mateusz - serial
18:25 Kulisy serialu Ojciec Mateusz - felieton
18:40 Jaka to melodia?
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda; Sport
20:15 ALARM! - magazyn
20:35 Komisarz Alex - serial krym.
21:35 Hit na sobotę - Kamienne pięści - dramat, USA, 2016. Historia życia Roberto Durána - wielokrotnego boksera mistrza świata, który walczył na przestrzni pięciu dekad
23:35 Labirynt - akcja, USA, 2013
02:15 Tokariew. Zabójca z przeszłości - sens., USA, 2014
04:00 Jaka to melodia?
04:50 Z pamięci - Halina Skibniewska - felieton

TVP 2

04:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy
06:35 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial obyczajowy
07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka
07:55 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz
11:55 Zrzućnowani odbudowani - magazyn
12:30 Polskie Biesiady - widowisko muzyczne
14:00 Familiada - teleturniej
14:35 Koło fortuny - teleturniej
15:15 Szansa na sukces. Opole, 2024
16:20 Na dobre i na złe - serial obyczajowy
17:15 Wędrowiec Polski - Mazury - cykl reportaży
17:45 Słowo na niedzielę
18:00 Panorama
18:20 Va Banque - teleturniej

18:45 Akacja 38 - serial kostiumowy
19:35 Informacje kulturalne
20:00 The Voice of Poland - Bitwa - widowisko muzyczne
21:45 The Voice of Poland - Nokaut - widowisko muzyczne
22:30 Miłość i turbulencje - kom. romant., Franc., 2013. Antoine i Julie - dawni kochankowie - trafiają na miejsca w samolocie obok siebie.
00:20 Prodigy. Opętany - horror, USA, 2019
02:00 Królów życia - kom., Wlk. Bryt., USA, 2019
03:45 Daleko od Reykjavíku - komediodramat, Niemcy, Dania, Franc., Islandia, 2019

TVN

05:45 Uwaga! - program interwencyjny
06:00 New Looney Tunes I - animacja
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn
11:35 Na Wspólnej Omnibus - serial obyczajowy, Polska
13:30 Kobieta na krańcu świata - program Martyny Wojciechowskiej
14:05 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy
15:15 Ślub od pierwszego wejrzenia - reality show program
16:20 Totalne remonty Szelągowskiej - program rozrywkowy
17:30 Lego Masters - program
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda

19:45 Uwaga! - program interwencyjny
20:00 Top Model - program rozrywkowy
21:35 Narodziny gwiazdy - obycz., USA, 2018. Pomiedzy Jacksona Maine (Bradley Cooper), była wielką gwiazdą country, a talentowaną piosenkarką Ally (Lady Gaga) rodzi się płomiennie uczucie.
00:25 Koniec przyjaźni - horror, USA, 2014
02:05 Co za kabaret! - program
03:10 Szpital - program obycz.
04:05 Uwaga! - program interw.
04:25 Nauka jazdy - program
04:50 Recepta na stary dom - program edukacyjny
05:15 Raj za pół ceny - program lifestyleowy

POLSAT

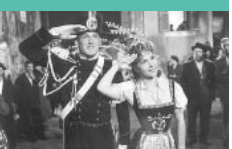
06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:30 Doktor Dolittle i pies prezydenta
10:10 Ewa gotuje - program kulinarny
10:40 Nasz Nowy Dom - serial paradokulentalny
11:40 Bogaty Dom-Biedny Dom
12:40 Para do Gara. Ona mówi, on gotuje. - program kulinarno-rozrywkowy
13:40 Polacy za granicą - spotkania z ciekawymi ludźmi
14:40 Rolnicy. Podlasie
15:45 Węzienie - program paradokulentalny
17:45 Chłopaki do wzięcia - Pochodzą z małych wsi i miasteczek. Pracują dorywczo, mają niewielkie perspektywy, mimo to z niezachowaną wiarą poszukują partnerów na całe życie.

18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:15 Prezydenci i Premierzy - rozmowy Jarosława Gułaj
19:45 Sport
19:55 Pogoda
20:00 Krudowie 2: Nowa era - anim., USA, 2020. Krudowie zmuszeni są stawić czoła swojemu największemu wyzwaniu: innej rodzinie!
22:05 Wpadka - kom. romant., USA, 2007
01:00 Pierwszy śnieg
03:40 Świat według Kiepskich - serial komediowy
04:20 Kabarety
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

07:00 Koncert Urszuli Dudziak i Grażyny Auguścik
07:55 Tamte lata, tamte dni - Maciej Wojtyzsko - mag.
08:35 Informacje kulturalne
09:05 Seong-Jin Cho, zwycięzca XVII MKP im. Fryderyka Chopina - koncert
10:05 Ocaleni przez Chopina - dok., Wlk. Bryt., 2012
11:20 Niewiarygodne przygody Marka Piegusa - serial przygodowy
12:35 Gene Kelly: życie i taniec - dok., Franc., 2016
13:40 Ile waży koń trojański? - kom., Polska, 2008
15:55 Informacje kulturalne
16:20 Res Poloniae - O Polsce z oddali - Arczyl Kikodze - rozmowa
17:00 Dokument tygodnia - Grethe Meyer: królowa duńskiego wzornictwa - dok., Dania, 2022

18:15 Retro kino - Chleb, miłość i fantazja - kom., Włochy, 1953
20:00 Bilet do kina - Weekend z królem - fab., Wlk. Bryt., 2012
21:45 Informacje kulturalne
22:10 Bez prądu - Lech Janerka - koncert
23:15 Wieczór kinomana - Mężczyzna imieniem Ove - fab., Szwecja, 2015
01:25 Galeria sztuki na ekranie - Impresjonizm i człowiek, który ich stworzył - cykl dok., Wlk. Bryt., 2021
02:30 Kino nocne - Flic Story - krym., Franc., 1975
04:30 Informacje kulturalne
05:20 Tamte lata, tamte dni - Maciej Wojtyzsko - mag.
05:45 Jeszcze więcej kultury

TV Puls

06:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki.
07:00 Kobra - oddział specjalny - Między Semirem a Kim Krüger dochodzi do napięć. Konflikt nasila się, gdy zostaje zamordowany radny policji.
10:00 Lombard. Życie pod zastaw - Mariusz Nowak to zwariowany ekolog, ale też twardo stąpający po ziemi biznesmen. Aby połączyć te dwie, zdawałoby się sprzeczne cechy i pasję, otwiera zakład druku 3D. Mariusz Nowak postanawia zainwestować w recyklat i ustawić go przed lombardem.

20:00 Rambo 2 - akcja, USA, 1985. Rambo ma wykonać misję, której celem jest uwolnienie amerykańskich jeńców znajdujących się w Wietnamie.
22:00 Furioza - akcja, Polska, 2021. Wydarzenie z przeszłości rozdziela losy trójki przyjaciół. Niespodziewanie...
00:50 Maruderzy - akcja, Kan., USA, 2016
02:55 Menu na miarę
03:35 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki.
04:35 Z archiwum policji - program kryminalny
05:00 Dyżur - serial medyczny

TVN 7

05:00 Szkoła - program obyczajowy
06:00 Wiza na miłość - serial paradokulentalny
07:05 Wyluzuj, Scooby-Doo! - serial animowany, USA
07:40 Ja, ty i on - kom., USA, 2006. Carl (Matt Dillon) i Molly (Kate Hudson) właśnie wzięli ślub i rozpoczynają wspólne życie. Pojawia się jednak...
10:00 Ten moment - program obyczajowy
10:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
15:55 Akademia policyjna III: Ponowne szkolenie - kom., USA, 1986
17:50 Pokémon: Detektyw Pikachu - przyg., USA, Japonia, Kan., Wlk. Bryt., 2019. Prywatny detektyw Harry Goodman znika w tajemniczych okolicznościach...

20:00 Harry Potter i insygnia śmierci, część II - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2011. Film opowiada o ostatecznym starciu nastoletniego czarodzieja Harry'ego Pottera (Daniel Radcliffe) z jego odwiecznym wrogiem Voldemortem (Ralph Fiennes).
22:50 Na krawędzi - sens., USA, 1993. Gabe (Sylvester Stallone) - ratownik górski - poproszony o pomoc przez grupę alpinistów, zostaje uwikłany w kryminalną intrygę wartą miliony dolarów.
01:20 Sekrety i grzeszki - kom., USA, 2011.
03:35 Wieży krwi - program paradokulentalny

TV 4

06:00 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe
11:00 Twoja Twarz Brzmi Znajomo - program muzyczny-rozrywkowy
13:05 Ninja Warrior Polska 15:00 STOP Drogówka - serial policyjny
17:00 Para do Gara. Ona mówi, on gotuje. - program kulinarno-rozrywkowy, którego gospodarzem jest Mateusz Gessler
18:00 Policjanci i Policjanci - serial paradokulentalny
21:00 Doda. Dream Show - program rozrywkowy
22:05 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny
00:05 We krwi - thriller, Portoryko, Wlk. Bryt. Podczas wakacji na Karaibach znika mąż Amy. Kobieta podejrzewa, że...
2014 02:25 Gwiazdy Kabaretu 03:25 Disco Polo Life 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje

09:00 Inauguracja Roku Akademickiego, 2023, 2024 w AKSIM
11:30 Siódmy Sakrament 12:00 Inauguracja Roku Akademickiego w AKSIM 14:15 Przegląd Tygodnika „Niedziela” 14:20 Słowo życia 14:25 Albertynki 14:45 Jak wygrać małżeństwo
15:00 Pasjonat muzyki i malarstwa. Marcin Zarnecki 15:25 Święty na każdy dzień 15:30 Wierzę w Boga 16:00 Inf. dnia 16:10 Historia PL 17:00 Z Parlamentu Europejskiego 17:30 Nowa Ewangelizacja 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Manna z Nieba 19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnogórski 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widenia 22:00 Polskie dziedzictwo

NIEDZIELA • 22 października

TVP 1

05:05 Sprawa dla reportera
06:00 Słownik polsko@polski - talk-show prof. Jana Miodka
06:25 wojsko-polskie.pl - rep.
06:50 Słowo na niedzielę
07:00 Transmisja Mszy Świętej
08:00 Tydzień
08:30 Zakochać się w Polsce
09:00 Okrasa łamie przepisy - mag. kulinarny
09:40 Chłopiec z burzy - obycz., Australia, 2019
11:30 Welon, fura i brawura - reality show
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański, Watykan
12:15 Między ziemią a niebem - cykl reportaży
13:15 BBC w Jedyńce - Zaloty wśród zwierząt - dok.
14:05 Tyłówka BBC w Jedyńce
14:15 Z pamięci - Halina Skibniewska - felieton

14:25 Komisarz Alex - serial krym.
15:15 Polskie drogi
17:00 Teleexpress; Pogoda
17:35 Wiesz czy nie wiesz? - teleturniej
18:40 Jaka to melodia?
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda; Sport
20:20 Dewajtis - serial kostium.
21:20 Realny szuka żony - reality show
22:20 Strefa starcia - program publicystyczny
23:00 Zakochana Jedyńka - Usłane różami - fab., Franc., 2020
00:45 Kamienne pięści - dramat, USA, 2016
02:45 Jaka to melodia?
03:35 Z pamięci - Halina Skibniewska - felieton

TVP 2

05:25 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy
06:35 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial obycz.
07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka
07:55 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz
11:25 The Voice of Poland - Bitwa - widowisko muzyczne
13:15 The Voice of Poland - Nokaut - widowisko muzyczne
14:00 Familiada - teleturniej
14:35 Koło fortuny - teleturniej
15:15 Szansa na sukces. Opole, 2024
16:15 Tak to leciało! - teleturniej muzyczny
17:15 Na sygnale - serial fabularny
18:00 Panorama
18:20 Va Banque - teleturniej

18:50 Na sygnale - serial fabularny.
20:00 Postaw na milion - telet.
21:05 Oficer i szpieg - Włochy, Franc., 2019
23:25 Kino bez granic - Judy - biograf., Wlk. Bryt., 2019. Główny wątek filmu skupia się na schyłkowym okresie kariery gwiazdy, legendy amerykańskiego show-biznesu - Judy Garland - aktorki, piosenkarki i tancerki.
01:35 Eroica - dramat wojenny, Polska, 1957. Film jest jednym z czołowych osiągnięć „szkoły polskiej”, będące rozrachunkiem z mitologizowaniem wojennej przeszłości.
03:05 Miłość i turbulencje - kom. romant., Franc., 2013

TVN

05:40 Uwaga! - program interwencyjny
06:00 Tom i Jerry Show - film animowany
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn
11:30 Kobieta na krańcu świata - program Martyny Wojciechowskiej
12:05 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy
12:40 Top Model - program rozrywkowy
14:15 Lego Masters - program rozrywkowy
15:50 Madagaskar - kom., USA, 2005
17:30 Bitwa o gości - program
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga! - program interwencyjny

20:00 MasterChef - program kulinarno-rozrywkowy
21:30 Łowca czarownic - przyg., USA, Chiny, Kan., 2015. Vin Diesel wcieli się w postać ostatniego łowcy czarownic, który zmuszony będzie stoczyć bój o przetrwanie ludzkości.
23:45 Od nowa - serial, USA
00:55 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy
02:05 Bartosz Zmarzlik. Ścigając marzenia. - program dokument.
03:00 Szpital - program obycz.
03:55 Uwaga! - program interw.
04:10 Nauka jazdy - program
04:45 Recepta na stary dom - program edukacyjny
05:10 Raj za pół ceny - program lifestyleowy

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Dziennik cwaniaczka. Droga przez mękę
10:25 Krudowie 2: Nowa era
12:35 Para do Gara. Ona mówi, on gotuje. - program kulinarno-rozrywkowy, którego gospodarzem jest Mateusz Gessler
13:40 Ninja Warrior Polska
15:40 Twoja Twarz Brzmi Znajomo - program muzyczny-rozrywkowy
17:40 Ślubne pogotowie Izabeli Janachowskiej - poznamy historie par, które zdecydowały się na to, by stanąć na ślubnym kobiercu.
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:20 Sport
19:27 Pogoda
19:30 Państwo w Państwie - program interwencyjny

20:00 Kabaret na żywo. Młodzi i Moralni
22:10 Teściowie - serial obyczajowy
23:10 Agenci - akcja, USA, 2013. Kiedy próba infiltracji meksykańskiego kartelu narkotykowego kończy się katastrofą, agencje wywiadu wypierają się swoich pracowników: Bobby'ego i Marcusa...
01:25 Siostry - dram., USA, 2005. Maggie i Rose Feller to dwie siostry, których poza więzami rodzinnymi nic nie łączy.
04:00 Świat według Kiepskich - serial komediowy
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

07:00 Informacje kulturalne
07:25 Urodzeni artyści - Agnieszka Hubeny-Zukowska i Rafał Żukowski - cykl reportaży
08:00 Nabożeństwo ewangelickie w Tychach
09:05 Grethe Meyer: królowa duńskiego wzornictwa - dok., Dania, 2022
10:20 Od ucha do ucha - Baśnie z piasku
10:55 Rawhide - west., USA, 1959
12:00 Ze wsi Grunwald - dok.
12:35 Trzeci punkt widzenia - program publicystyczny
13:15 Weekend z królem - fab., Wlk. Bryt., 2012
14:55 Wędrowiec Polski - Dolny Śląsk I - cykl report.
15:35 Niewiarygodne przygody Marka Piegusa
16:50 Zaginione-odnalezione - magazyn
17:15 Niedziela z... Włodzimierzem Nahornym - koncert

20:00 Indochiny - dramat, Franc., 1992
22:45 Informacje kulturalne
23:15 Trzeci punkt widzenia - program publicystyczny
23:55 Scena muzyczna - Dizzy Boyzz Brass Band - koncert
01:00 Noc krótkich filmów - C'est La Vie - Kontakty - filmy anim.
01:35 Legendy Rocka - Doo Wop Doo Wop - cykl dok., Wlk. Bryt., 2020
02:15 Kino nocne - Tess - fab., Wlk. Bryt., Franc., 1979
05:15 Tanie Dranie - Kłopotowski i Moroz komentują świat - talk-show
05:50 Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura 2

TV Puls

06:00 Menu na miarę - program kulinarny
06:40 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny
08:40 Gamoń - kom., Franc., 1965
10:55 Hibernatus - kom., Franc., Włochy, 1969
12:45 Markiz - kom., Franc., 2011. Osadzony w więzieniu rzezimieszek chce zyskać szacunek u innych więźniów, dlatego...
14:35 Trzej muszkieterowie - przygod., Niem., Franc., Wlk. Bryt., USA, 2011. W Wenecji trzej muszkieterowie, z pomocą Milady de Winter, kradną plany statku powietrznego wykonane przez Leonarda da Vinci. Misja kończy się porażką.
16:45 Hobbit: Pustkowie Smauga - przygod., USA, 2014

20:00 John Wick - thriller, USA, 2014. John Wick (Keanu Reeves) najlepszym płatny zabójca w Stanach powraca...
22:00 Wilk z Wall Street - akcja, USA, 2013. Jordan Belfort był złotym dzieckiem świata amerykańskich finansów. Ale nie tylko w tym Belfort okazał się mistrzem...
01:20 Z archiwum policji
02:00 Dyżur - serial medyczny
03:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki.
03:50 Z archiwum policji - program kryminalny
05:00 Dyżur - serial medyczny

TVN 7

05:00 Szkoła - Licealistka Zosia Szymczyk z 1c boi się, że nie podobą się swojemu chłopakowi Jurkowi...
06:00 Wiza na miłość - serial paradokulentalny
07:00 Wyluzuj, Scooby-Doo! - serial animowany, USA
07:35 Komedia małżeńska - kom., Polska, 1993
09:40 Ten moment - program obyczajowy
10:10 Ukryta prawda - program obyczajowy
15:05 Happy Feet: Tupot małych stóp - kom., USA, 2006
17:20 Harry Potter i insygnia śmierci Część II - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2011. Film opowiada o ostatecznym starciu nastoletniego czarodzieja Harry'ego Pottera (Daniel Radcliffe) z jego odwiecznym wrogiem Voldemortem (Ralph Fiennes).

20:00 Za szybcy, za wściekli - sens., USA, Niemcy, 2003. Agent policji, Brian O'Conner (Paul Walker), ma pomóc w odkryciu powiązań jednego biznesmena z handlarzami narkotyków.
22:30 Tylko sprawiedliwość - obycz., USA, 2019. Adwokat Bryan Stevenson wspomina sprawę skazanego na karę śmierci Waltera McMilliana, którego udało mu się wybronić.
01:10 Oszukać przeznaczenie IV - horror, USA, 2009
02:55 Wieży krwi - program paradokulentalny
03:55 Druga strona medalu - talk-show

TV 4

06:00 Gwiazdy Kabaretu 06:20 Wielkie ucieczki z amerykańskich więzień
08:20 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe
10:30 Lassie 12:35 Bibliotekarz III: Przekłety kielich Judasza
14:35 Bitwa pod Wiedniem
17:00 Para do Gara. Ona mówi, on gotuje. - program kulinarno-rozrywkowy, którego gospodarzem jest Mateusz Gessler
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej
21:00 Wyspa strachu - thriller, USA, 2009
23:10 Powrót do przeszłości - serial 00:00 Nowe wierzenia i stare sekty
00:55 Śmierć na 1000 sposobów - ludzie czasami umierają tragicznie, niektórzy przypadkowo, inni z powodu zwykłej głupoty... 02:25 Gwiazdy Kabaretu 03:25 Disco Polo Life 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy

09:00 Spotkania z lasem 09:10 Spotkanie z Magdaleną Buczek 09:15 Manna z Nieba 09:30 Msza święta z Jasnej Góry 10:35 Przegląd Tygodnika „Niedziela” 10:40 Góra św. Michała 11:30 Wędrowiec Polski 12:00 Uroczystości odpustowe ku czci św. Jana Pawła II 14:15 Zanim stąd odejdę - to też Polska 16:00 Inf. dnia 16:10 Koncert zyczeń 16:45 Św. Józef - patron na trzecie tysiąclecie 17:00 Zostań Żołnierzem RP 17:30 Sól Ziemi 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Krótka Historia Zbawienia - Bóg spotyka się z człowiekiem 19:30 Moja katolicka rodzina 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnogórski 21:20 Inf. dnia 21:40 Sanktuarium Sulisławice - Cudowna historia

09:00 Spotkania z lasem 09:10 Spotkanie z Magdaleną Buczek 09:15 Manna z Nieba 09:30 Msza święta z Jasnej Góry 10:35 Przegląd Tygodnika „Niedziela” 10:40 Góra św. Michała 11:30 Wędrowiec Polski 12:00 Uroczystości odpustowe ku czci św. Jana Pawła II 14:15 Zanim stąd odejdę - to też Polska 16:00 Inf. dnia 16:10 Koncert zyczeń 16:45 Św. Józef - patron na trzecie tysiąclecie 17:00 Zostań Żołnierzem RP 17:30 Sól Ziemi 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Krótka Historia Zbawienia - Bóg spotyka się z człowiekiem 19:30 Moja katolicka rodzina 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnogórski 21:20 Inf. dnia 21:40 Sanktuarium Sulisławice - Cudowna historia

PONIEDZIAŁEK • 23 października

TVP 1	TVP 2
04:45 Klan - telenowela 05:15 Dziedzictwo - serial obyczajowy 06:05 Złoty chłopak - serial obyczajowy 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Welon, fura i brawura - reality show 08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda poranna 08:40 Ranczo - serial obycz. 09:40 Komisarz Alex - serial krym. 10:35 Ojciec Mateusz - serial 11:25 Korona królów. Jagiello-nowie - telenowela hist. 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:35 Magazyn Rolniczy 12:55 BBC w Jedyńce - Zaloty wśród zwierząt - cykl dok., Wlk. Bryt., 2021 14:00 Złoty chłopak - serial obyczajowy	04:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 05:30 M jak miłość - serial 06:20 Dobre historie - Tato.net - magazyn 06:55 Rodzinka.pl - serial kom. 07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka 07:55 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie 11:15 Dla niesłyszących - Okrasa łamie przepisy - mag. kulinarny 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial 12:30 Koło fortuny 13:15 Akacja 38 - serial 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 Krok od Nieba - serial kryminalny 16:00 Koło fortuny - teleturniej
	
15:00 Wiadomości; Pogoda 15:20 ALARM! - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo - serial 17:00 Teleexpress; Pogoda 17:20 Jaka to melodia? 17:55 Klan - telenowela 18:25 Leśniczówka - serial obycz. 19:00 Jeden z dziesięciu - telet. 19:30 Wiadomości; Sport 20:15 ALARM! - magazyn 20:30 Korona królów. Jagiello-nowie - telenowela hist. 21:10 Teatr Telewizji - Zegarek 22:20 Słowacja - zabici kochankowie - dok., Franc., 2021 23:25 Balans bieli - magazyn 00:10 Dziką lokatorka - kom., USA, 1992 02:00 Usłane różami - fab., Franc., 2020 03:40 Film dokumentalny	16:35 Familiada 17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej 18:45 Akacja 38 - serial 19:35 Barwy szczęścia - serial 20:45 Kulisy serialu „M jak miłość” 20:55 M jak miłość - serial 21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 22:35 Echo serca - serial 23:35 Daleko od Reykjavíku - komediodramat, Niemcy, Dania, Franc., Islandia, 2019 01:20 O mnie się nie martw - serial komediowy TVP 02:20 Judy - fab., Wlk. Bryt., 2019 04:30 Rodzinka.pl - serial kom.
	

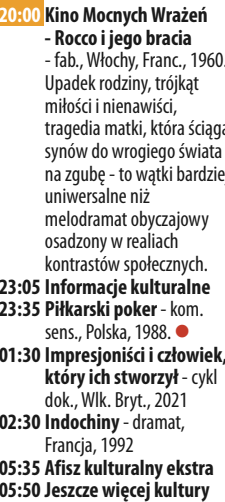
TVN

05:35 Uwaga! - program interwencyjny 05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:30 Ukryta prawda - program obyczajowy 13:35 Szpital - Dr Robert Szewczyk zajmuje się 13-latkami, którzy się pobili. 15:45 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 16:50 Detektywi - program krym. 17:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 19:00 Fakty 19:40 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - program interwencyjny 20:10 Doradca smaku - program kulinarny	
20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska 20:55 Milionerzy - program rozrywkowy 21:35 Behawiorysta - serial, Polska 22:45 Okup - sens., USA, 1996. Biznesmeni Tomowi Mullenowi (Mel Gibson) uprowadzono syna i zażądano wysokiego okupu... 01:15 Od nowa - serial, USA 02:25 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy 02:55 Dowody zbrodni - serial krym., USA 03:55 Nauka jazdy - program 04:30 Recepta na stary dom - program edukacyjny 05:00 Raj za pół ceny - program lifestyleowy	

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy - mężczyźni, prowadzącemu gospodarstwo, nie podoba się chłopak, z którym jego córka zaszła w ciążę i z którym planuje wziąć ślub. 09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny 12:50 Wydarzenia - program informacyjny 13:20 Interwencja - magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja - magazyn reporterów	
16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny 18:00 Pierwsza miłość - serial 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:45 Sport; Pogoda 20:05 Doda. Dream Show 21:05 MEGA HIT - Exodus: Bogowie i królowie - dram., USA, Wlk. Bryt., 2014 00:35 Kapitan Phillips - biograf., dram., USA, 2013 03:25 Nasz Nowy Dom - serial paradokumentalny 04:20 Kabaretowa Ekstraklasa 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje	

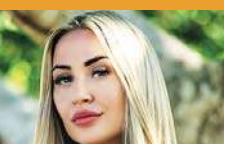
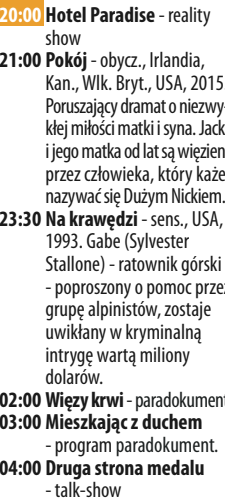
TVP Kultura

07:00 Muzyczne poranki 07:25 Niedziela z... Włodzi-mierzem Nahnym 08:20 Informacje kulturalne 08:50 Ile waży koń trojański? - kom., Polska, 2008 11:00 Amerykańskie śniadanie - Rawhide - western, USA, 1959 12:05 Reżyserzy - Robert Wise - cykl dok., Wlk. Bryt., 2018 13:05 Od ucha do ucha - Baśnie z piasku 13:50 Genialny barbarzyńca - dok. 14:50 Urodzeni artyści - Agnieszka Hubeny-Żukowska i Rafał Żukowski - cykl reportaży 15:30 Informacje kulturalne 16:00 Retro kino - Chleb, miłość i fantazja - kom., Włochy, 1953 17:40 Trzeci punkt widzenia - program publicystyczny 18:20 Zapal - dok., Australia, 2021	
20:00 Kino Mocnych Wrażeń - Rocco i jego bracia - fab., Włochy, Franc., 1960. Upadek rodziny, trójkąt miłości i nienawiść, tragedia matki, która ściąga synów do wrogiego świata na zgubę - to wątki bardziej uniwersalne niż melodramat obyczajowy osadzony w realiach kontrastów społecznych. 23:05 Informacje kulturalne 23:35 Piłkarski poker - kom. sens., Polska, 1988. ● 01:30 Impresjoniści i człowiek, który ich stworzył - cykl dok., Wlk. Bryt., 2021 02:30 Indochiny - dramat, Francja, 1992 05:35 Afisz kulturalny ekstra 05:50 Jeszcze więcej kultury	

TV Puls

06:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 08:00 Nash Bridges - Nash i Joe trafiają do aresztu za zabójstwo trzech policjantów z brygady antynarkotykowej. 09:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 10:00 Zbuntowany anioł - serial 12:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 14:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 16:00 Kurierzy - 18-letnia Julia, ładna, choć impulsywna blondynka o słowiańskiej urodzie, zakochuje się w 18-letnim Hakanie - Turku mieszkającym w Polsce i świetnie mówiącym po polsku. 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument	
20:00 Pan „Wypadek” - akcja, Wlk. Bryt., 2018. Mike Fallon (Scott Adkins) postanawia odnaleźć winnych morderstwa swojej ukochanej i zemścić się na nich za jej śmierć. 22:00 90 minut do śmierci - akcja, USA, 2021 23:50 Mechanik: Czas zemsty - akcja, USA, Niemcy, 2005 02:00 Dzielnica strachu - serial 03:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 04:00 Menu na miarę 04:35 Z archiwum policji - program kryminalny 05:00 Nash Bridges - serial krym.	

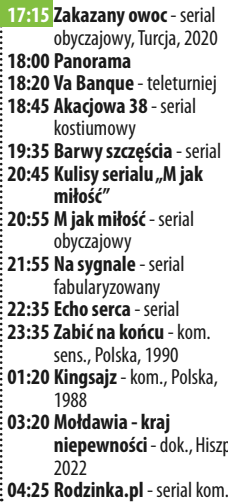
TVN 7

05:00 Szkoła - Licealista Przemek Gawlik przyznaje się swojej dziewczynie do zdrady... 06:55 Szpital - program obyczajowy 07:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 10:50 Zagadki losu - program obyczajowy 11:50 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy 12:50 Szpital - program obyczajowy 13:50 Sąd rodzinny - program sądowy 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 15:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:55 Szpital - program obyczajowy 17:55 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy 18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy	
20:00 Hotel Paradise - reality show 21:00 Pokój - obycz., Irlandia, Kan., Wlk. Bryt., USA, 2015. Poruszający dramat o niezwykłej miłości matki i syna. Jack i jego matka od lat są więzieni przez człowieka, który każe nazywać się Dużym Nickiem. 23:30 Na krawędzi - sens., USA, 1993. Gabe (Sylvester Stallone) - ratownik górski - poproszony o pomoc przez grupę alpinistów, zostaje uwikłany w kryminalną intrygę wartą miliony dolarów. 02:00 Więzy krwi - paradokument 03:00 Mieszkając z duchem - program paradokument. 04:00 Druga strona medalu - talk-show	

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu - film akcji 08:00 Nasz Nowy Dom - serial paradokumentalny 09:00 Pierwsza miłość - serial obycz. 09:50 Łowcy Skarbów. Kto da więcej? 10:50 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 12:55 Gliniarze - serial paradokumentalny 13:55 STOP Drogówka - serial policyjny 15:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 17:00 Pomóż mi - serial fabularyzowany 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej? 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:05 Street Fighter: Legenda Chun-Li 23:05 W podziemnym kręgu 01:05 Fabryka jedzenia - program pokazujący kolejne etapy produkcji żywności 02:05 Śmierć na 1000 sposobów 02:35 SuperLudzie 03:50 Trans World Sport, 2023	
09:15 Słowo życia 09:30 Moja katolicka rodzina 09:55 Święty na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:20 Polski Chleb 11:30 Polskie dziedzictwo 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Tajemnica Enigmy 13:05 W sądeckiej krainie 13:30 Msza Święta z Jasnej Góry 14:30 Pierwszy zmysł 15:00 Muzeum Papiernictwa 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Sanktuaria polskie 16:30 Porady Medyczne Bonifratrów 16:55 Spotkania z lasem 17:05 Świadkowie 17:30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja w parafii pw. NMP Królowej Polski 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnogórski 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Z wędką nad wodę w Polsce i Świat 22:30 Zadziwiający świat chrząszczy 23:20 Filmowe zyciorysy.	

WTOREK • 24 października

TVP 1	TVP 2
04:50 Klan - telenowela 05:15 Dziedzictwo - serial 06:05 Złoty chłopak - serial obycz. 07:30 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Kościół z bliska 08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda poranna 08:40 Ranczo - serial obycz. 09:40 Komisarz Alex - serial krym. 10:35 Ojciec Mateusz - serial 11:25 Korona królów. Jagiello-nowie - telenowela hist. 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:35 Magazyn Rolniczy 12:55 Natura w Jedyńce - Chiny: starodawne królestwo przyrody - dok., Wlk. Bryt., 2020 14:00 Złoty chłopak - serial obycz. 15:00 Wiadomości; Pogoda 15:20 ALARM! - magazyn	05:00 Na sygnale - serial fabularyzowany 05:35 M jak miłość - serial 06:25 To już ponad 100 lat! - reportaż 06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy 07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka 07:55 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:40 Pytanie na śniadanie 11:15 Czas w las - magazyn 11:45 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial 12:30 Koło fortuny 13:15 Akacja 38 - serial 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 Krok od Nieba - serial kryminalny 16:00 Koło fortuny 16:35 Familiada
	
15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo - serial 17:00 Teleexpress; Pogoda 17:20 Jaka to melodia? 17:55 Klan - telenowela 18:25 Leśniczówka - serial obycz. 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda; Sport 20:15 ALARM! - magazyn 20:30 Korona królów. Jagiello-nowie - telenowela hist. 21:10 Serial dokumentalny 23:25 Resortowe Dzieci 23:55 Magazyn śledczy Anity Gargas 00:35 Oddział specjalny: Wypada śmierci - akcja, USA, 2001 02:20 Siedlisko - serial 04:15 Notacje - cykl dokumentalny	17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej 18:45 Akacja 38 - serial kostiumowy 19:35 Barwy szczęścia - serial 20:45 Kulisy serialu „M jak miłość” 20:55 M jak miłość - serial obyczajowy 21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 22:35 Echo serca - serial 23:35 Zabić na końcu - kom. sens., Polska, 1990 01:20 Kingsajz - kom., Polska, 1988 03:20 Mołdawia - kraj niepewności - dok., Hiszp., 2022 04:25 Rodzinka.pl - serial kom.
	

TVN

05:35 Uwaga! - program interw. 05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:30 Ukryta prawda - program obyczajowy 13:35 Szpital - program obycz. 15:40 Doradca smaku - program kulinarny 15:45 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 16:50 Detektywi - program krym. 17:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 19:00 Fakty 19:40 Sport; Pogoda 19:55 Uwaga! - program interwencyjny 20:10 Doradca smaku - program kulinarny 20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska	
20:55 Milionerzy - program rozrywkowy 21:35 Ślub od pierwszego wejrzenia - reality show program 22:40 Kuba Wojewódzki - talk-show 23:40 Superwizjer - magazyn reporterów 00:15 Behawiorysta - serial, Polska 01:30 Dowody zbrodni - serial krym., USA 02:30 Co za kabaret! - program rozrywkowy 03:30 Uwaga! - program interwencyjny 03:50 Nauka jazdy - reality show 04:25 Recepta na stary dom - program edukacyjny 04:55 Raj za pół ceny - program lifestyleowy	

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy - Tomek i Jacek słyszą przez CB-radio kobietę, która wzywa pomocy... 09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny 12:50 Wydarzenia - program informacyjny 13:20 Interwencja - magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy	
17:00 Gliniarze - paradokument 18:00 Pierwsza miłość - serial 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:45 Sport; Pogoda 20:05 Barry Seal: Król przemytu - biograf., dram., USA, Jap., 2017. Tom Cruise wcielił się w postać Barry'ego Seala, człowieka, który swoją biografią mógłby obdzielić kilka osób. 22:40 Kzy słońca - akcja, USA, 2003 01:15 Exodus: Bogowie i królowie - dram., USA, Wlk. Bryt., 2014 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje	

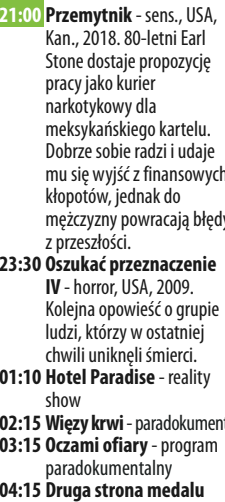
TVP Kultura

06:55 Muzyczne poranki 07:35 Trzeci punkt widzenia - program publicystyczny 08:15 Informacje kulturalne 08:45 Księstwo - obycz., Polska, 2011 11:00 Zaklęty Dwór - serial 12:10 Dziecko i clown - dok., Dania, 2011 13:20 Witamy panów i pannę Lupino - dok., USA, 2021 14:25 Zapal - dok., Australia, 2021. Reżyser postanawia odkryć tajemnicę 70-letniego niemego filmu, który nakręcił jego dziadek, australijski aborygeński filmowiec William Bill Onus. 16:00 Informacje kulturalne 16:30 Pociągi pod specjalnym nadzorem - fab., Czechosłow., 1966 18:10 Res Poloniae - O Polsce z oddali - Arczili Kikodze - rozmowa	
18:50 Stawka większa niż życie - Wielka wyspa - serial sensacyjny, wojenny, Polska, 1967. 20:00 Teatr Telewizji - Polowanie na karaluchy - spektakl teatralny 21:30 Informacje kulturalne 22:00 Lekkie obyczaje - Projekt Floryda - obycz., USA, 2017. ● 00:05 Kino Mocnych Wrażeń - Rocco i jego bracia - fab., Włochy, Franc., 1960. 03:10 Panorama kina polskiego - Piłkarski poker - kom. sens. ● 05:10 Afisz kulturalny ekstra 05:55 Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura 2 na stream.tvp.pl	

TV Puls

06:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 08:00 Nash Bridges - serial kryminalny 09:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy 12:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 14:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 16:00 Kurierzy - serial paradokumentalny 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 20:00 Teren prywatny - thriller, USA, 2001. 12-letni Danny opowiada swojemu ojcu Farankowi, niepokojące historie o swoim ojczymie, Rickim. Frank postanawia działać.	
21:30 Nikomu ani słowa - thriller, USA, 2001. Bandyty porywają córkę lekarza, aby nakłonić go do ujawnienia informacji, będących w posiadaniu jego pacjentki. 00:00 Blackway - fab., USA, 2015. Lilian zaczyna przesładować przestępcę, Lord. Zdesperowana kobieta zwraca się o pomoc do porywczego drwala na emeryturze. 01:55 Dzielnica strachu - serial kryminalny 02:55 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 03:55 Menu na miarę - program kulinarny 05:00 Nash Bridges - serial krym.	

TVN 7

05:00 Szkoła - Ela Nowik chce nagrać swoją solową płytę i prosi o pomoc Wacka Mrozińskiego, który pomaga jej w komponowaniu muzyki. 06:55 Szpital - program obycz. 07:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 10:50 Zagadki losu - program obyczajowy 11:50 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy 12:50 Szpital - program obycz. 13:50 Sąd rodzinny - program sądowy 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 15:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:55 Szpital - program obycz. 17:55 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy 18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Hotel Paradise - reality show	
21:00 Przemysłnik - sens., USA, Kan., 2018. 80-letni Earl Stone dostaje propozycję pracy jako kurier narkotykowy dla meksykańskiego kartelu. Dobrze sobie radzi i udaje mu się wyjść z finansowych kłopotów, jednak do mężczyzny powracają błędy z przeszłości. 23:30 Oszukać przeznaczenie IV - horror, USA, 2009. Kolejna opowieść o grupie ludzi, którzy w ostatniej chwili uniknęli śmierci. 01:10 Hotel Paradise - reality show 02:15 Więzy krwi - paradokument 03:15 Oczami ofiary - program paradokumentalny 04:15 Druga strona medalu	

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu - film akcji 08:00 Nasz Nowy Dom - serial paradokumentalny 09:00 Pierwsza miłość - serial obycz. 09:50 Łowcy skarbów. Kto da więcej? 10:50 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 12:55 Gliniarze - serial paradokumentalny 13:55 STOP Drogówka - serial policyjny 15:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 17:00 Pomóż mi - serial fabularyzowany 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej? 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:05 Bogowie ulicy - thriller, USA, 2012 23:30 Złecenie na śmierć - akcja, Kan., 2009 01:20 Fabryka jedzenia - program pokazujący kolejne etapy produkcji żywności 02:20 Śmierć na 1000 sposobów 02:50 Trans World Sport, 2023	
09:00 Papież Polak do Rodaków 10:00 Inf. dnia 10:15 Jak my to widzimy 10:45 Żew natury 11:05 Mocni w Wierze 11:35 Słowo życia 11:40 Ma się rozumieć 11:50 Święty na każdy dzień 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Służna walka 13:20 Słowo życia 13:30 Msza św. 14:30 Hospicjum św. Anny w Lubartowie 15:00 Baron Feliks Konopka - życie i twórczość 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Jestem mamą 16:40 Zdrowie z Bożej Apteeki 16:55 Życie wg. św. Jana Pawła II 17:10 Prosto o gospodarce 17:30 Zostań Żołnierzem RP 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozm. niedok. 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Każdy maluch to potrafi 19:45 Modlitwa udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apł Jasnogórski 21:20 Inf. dnia	

TV

ŚRODA • 25 października	
TVP 1	TVP 2
04:55 Klan - telenowela 05:20 Dziedzictwo - serial 06:10 Złoty chłopak - serial obycz. 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Zrzurowani odbudowani - magazyn 08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda poranna 08:40 Ranczo - serial obycz. 09:40 Komisarz Alex - serial krym. 10:35 Ojciec Mateusz - serial 11:25 Korona królów. Jagiellonowie - telenowela hist. 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:40 Rok w ogrodzie Extra 12:55 Natura w Jedynce - Chiny: starodawne królestwo przyrody - Środkowe Chiny czyli ekwilibristyka - dok., Wlk. Bryt., 2020	04:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 05:30 M jak miłość - serial 06:25 Pozyteczni.pl - magazyn 06:55 Rodzinka.pl - serial kom. 07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka 07:55 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:40 Pytanie na śniadanie 11:15 Zaginione-odnalezione - Czarny neser - magazyn 11:25 Zaginione-odnalezione - Straty wojenne i restytucja - magazyn 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy 12:30 Koło fortuny 13:15 Akacja 38 - serial 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany
	
14:00 Złoty chłopak - serial obycz. 15:00 Wiadomości; Pogoda 15:20 ALARM! - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo - serial 17:00 Teleexpress; Pogoda 17:20 Jaka to melodia? 17:55 Klan - telenowela 18:25 Leśniczówka - serial obycz. 18:55 Jeden z dziesięciu - telet. 19:30 Wiadomości; Sport 20:15 ALARM! - magazyn 20:30 Korona królów. Jagiellonowie - telenowela hist. 21:10 Uznajcie mnie za winnego - kom., Niemcy, USA, 2006 23:20 Maria - kobieta ośmiu błogosławieństw - dok. 00:30 Wielki Szu - sens., Polska, 1982 02:20 Miłość w czasach wojny 03:20 wojsko-polskie.pl - rep.	15:05 Krok od Nieba - serial kryminalny 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej 18:45 Akacja 38 - serial 19:35 Barwy szczęścia - serial 20:45 Przepis dnia 20:55 Na dobre i na złe - serial 21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 22:35 Echo serca - serial 23:35 Uziemieni - kom., Belgia, Franc., 2013 01:15 Bolivar - serial kostium. 02:15 Somalia - kraj nad przepaścią - dok., Franc., 2020 03:25 Za marzenia - serial 04:15 Rodzinka.pl - serial kom.

TVN
05:35 Uwaga! - program interwencyjny 05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:30 Ukryta prawda - program obyczajowy 13:35 Szpital - program obycz. 15:40 Doradca smaku - program kulinarny 15:45 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 16:50 Detektywi - program krym. 17:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 19:00 Fakty 19:40 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - program interwencyjny 20:10 Doradca smaku - program kulinarny

20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska 20:55 Milionerzy - program rozrywkowy 21:35 Totalne remonty Szelągowskiej - program rozrywkowy 22:45 Kobieta-Kot - przyg., USA, Australia, 2004. Po zabójstwie Patience Phillips (Halle Berry) powraca ona do życia za sprawą obdarzonego niezwykłą mocą kota. 00:50 Bitwa o gości - program 02:20 Superwizjer - magazyn reporterów 02:55 Dowody zbrodni - serial krym., USA 03:55 Uwaga! - program interw. 04:15 Nauka jazdy - reality show 04:50 Recepta na stary dom

POLSAT
06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Małanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 11:40 Gliniarze - Na podwórku jednej z warszawskich wspólnot mieszkaniowych zostaje zamordowana dozorczyni. 12:50 Wydarzenia - program informacyjny 13:20 Interwencja - magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja - magazyn reporterów

16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 17:00 Gliniarze - paradokument 18:00 Pierwsza miłość - serial 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:45 Sport; Pogoda 20:00 Wkręcenie 2 - kom., Polska, 2014 22:10 Żony Warszawy - reality show 23:10 Temptation Island Polska - reality show 00:10 Wojna płci - biograf., kom., USA, Wlk. Bryt., 2017 02:55 Nasz Nowy Dom - serial 03:55 Jazda Alaskę - program podróżniczo-kulinarny 04:40 Disco Gramy - prog. muz. 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura
07:00 Muzyczne poranki 07:40 Wędrowiec Polski - Dolny Śląsk I - reportaż 08:15 Wydarzenie aktualne 08:45 Informacje kulturalne 09:15 Pociągi pod specjalnym nadzorem - fab., Czechosłow., 1966 11:00 Zakłęty Dwór - teleturniej 12:15 Urszula Dudziak - Życie jest piękne - dok. 13:10 Romans prowincjonalny - obycz., Polska, 1976 14:25 Stawka większa niż życie - serial sensacyjny 15:35 Informacje kulturalne 16:05 Vabank - kom. sens., Polska, 1981 18:05 Księga Przestrzeni - Przestrzeń inteligentna 18:45 Którędy po sztukę - Schumann - magazyn 19:00 Scena muzyczna - komedia - inspirations - koncert

20:00 Na wschód od Hollywood - Zapnijcie pasy - fab., Włochy, 2014 21:55 Informacje kulturalne 22:25 Genialna przyjaciółka - serial, Włochy, 2021 23:30 Tanie Dranie - Moroz i Kłopotowski komentują świat - talk-show 00:15 Więcej niż fikcja - Picasso, metamorfozy od błękitu po różowy - dok., Franc., 2018 01:25 Jazd. p. - Szczesniak, Herdzin - koncert 03:10 Lekkie obyczaje - Projekt Florjda - obycz., USA, 2017 05:10 Informacje kulturalne 05:40 Afisz kulturalny ekstra 05:55 Jeszcze więcej kultury

TV Puls
06:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 08:00 Nash Bridges - serial kryminalny 09:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy 12:00 Zaklinaczka duchów - Melinda stara się pomóc duchowi, który naprowadza ją na ślad tajemniczego zaginięcia sprzed wielu lat. 14:00 Lombard. Życie pod zastaw - Renata to surowa nauczycielka matematyki i bardzo konkretna kobieta o sztywnych zasadach. Pewnego dnia doznaje nagłej zmiany osobowości. 16:00 Kurierzy - serial paradokumentalny 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny

20:00 Hobbit: Bitwa pięciu armii - przygod., Nowa Zelandia, 2014. Bitwa Pięciu Armii to walka, która może zadecydować na dobre o przyszłości całego Śródziemia... 23:00 Człowiek w żelaznej masce - przygod., USA., 1998 01:35 Dzielnica strachu - serial kryminalny 02:35 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 03:45 Dyżur - serial medyczny 04:05 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki. 05:00 Nash Bridges - serial krym.

TVN 7
05:00 Szkoła - Aurelia Drabik zakochała się w nowym uczniu Mateuszu Jaskule, który jest fanem heavy metalu. 06:55 Szpital - program obycz. 07:50 Ukryta prawda 10:50 Zagadki losu - program obyczajowy 11:50 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy 12:50 Szpital - Pacjentkami doktora Wojciecha Jarosza są dwie siostry, które miały wypadek samochodowy. 13:50 Sąd rodzinny - program sądowy 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 15:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:55 Szpital - Pacjentką dr Anny Nowickiej jest półtoraroczna dziewczynka z zapaleniem ucha.

17:55 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy 18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Hotel Paradise - reality show 21:00 Magnezja - film, Polska, 2020. Pogranicze polsko-sowieckie, przełom lat 20. i 30. XX wieku. Na odciepm od reszty kraju skrawku ziemi rządzą kobiety, a główną walutą jest kula z rewolweru. 23:30 Dziennik Bridget Jones - kom., Franc., Wlk. Bryt., USA, 2001 01:30 Hotel Paradise - reality show 02:30 Wieży krwi - paradokument 03:30 Oczami ofiary - program paradokumentalny

TV 4
06:00 Strażnik Teksasu - film akcji 08:00 Nasz Nowy Dom - serial paradokumentalny 09:00 Pierwsza miłość - serial obycz. 09:50 Łowcy skarbów. Kto da więcej 10:50 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 12:55 Gliniarze - paradokument 13:55 STOP Drogówka - serial 15:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 17:00 Pomóż mi - serial fabularyzowany 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:05 Wyspa strachu - thriller, USA, 2009 23:20 Fanatyk - thriller, USA, 2019 01:00 Fabryka jedzenia - program pokazujący kolejne etapy produkcji żywności 02:00 Gwiazdy Kabaretu 03:25 Disco Polo Life 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje

09:00 Użyj mi pogody ducha 09:30 Sanktuarium polskie 09:50 Święty na każdy dzień 10:00 Audyencja Generalna Ojca Św. Franciszka z Watykanu 11:00 Zanim stąd odejdę 11:25 Jestem mamą 11:40 Prosto o gospodarce 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Obys był zimny albo gorący 13:20 Słowo życia 13:30 Msza święta 14:30 Człowiek bez twarzy 15:00 Za kratą są zielone drzewa 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 Wędrowiec Polski 17:00 Po stronie prawdy 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Opowieści z Księgi Cnót 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyznę 21:00 Apel Jasnogórski 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Przygody pana Michała

CZWARTEK • 26 października	
TVP 1	TVP 2
04:45 Klan - telenowela 05:15 Dziedzictwo - serial 06:05 Złoty chłopak - serial obycz. 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Pełnia Wiary - magazyn 08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda poranna 08:40 Ranczo - serial obycz. 09:40 Komisarz Alex - serial krym. 10:35 Ojciec Mateusz - serial 11:25 Korona królów. Jagiellonowie - telenowela hist. 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:35 To się opłaca - magazyn 12:55 Natura w Jedynce - Chiny: starodawne królestwo przyrody - Wschód czyli azyl - dok., Wlk. Bryt., 2020 14:00 Złoty chłopak - serial obycz. 15:00 Wiadomości; Pogoda	04:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 05:25 M jak miłość - serial 06:20 Czas w las - magazyn 06:50 Rodzinka.pl - serial kom. 07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka 07:55 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie 11:15 W kotle historii - magazyn 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial 12:30 Koło fortuny 13:15 Akacja 38 - serial 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 Krok od Nieba - serial kryminalny 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020
	
15:20 ALARM! - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo - serial 17:00 Teleexpress; Pogoda 17:20 Jaka to melodia? 17:55 Klan - telenowela 18:25 Leśniczówka - serial obycz. 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda; Sport 20:15 ALARM! - magazyn 20:35 Ojciec Mateusz - serial 21:30 Sprawa dla reportera 22:30 Magazyn śledczy Anity Gargali 23:10 Ocaleni - reality show 00:15 Kłopotowski i Moroz komentują świat - talk-show 00:55 Resortowe Dzieci - rep. 01:25 Archiwista 2 - serial krym. 02:20 Miłość w czasach wojny	18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej 18:45 Akacja 38 - serial 19:35 Barwy szczęścia - serial 20:50 Postaw na milion - telet. 21:45 Polskie Biesiady - widowisko muzyczne 23:10 Likwidator - thriller, USA, 2013. Seryf Ray Owens wie dzie spokojny żywot stróża prawa w Sommerton Junction na Arizonie na granicy z Meksykiem. 01:10 Bolivar - serial kostium. 02:10 Zabić na końcu - kom. sens., Polska, 1990. Historia dwóch nieudaczników, którym marzy się odmiana ich szarego życia. 03:55 Tajwan kontra Chiny: krucha demokracja - dok., Franc., 2020

TVN
05:35 Uwaga! - program interw. 05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:30 Ukryta prawda - program obyczajowy 13:35 Szpital - program obycz. 15:40 Doradca smaku - program kulinarny 15:45 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 16:50 Detektywi - program krym. 17:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 19:00 Fakty 19:40 Sport; Pogoda 19:55 Uwaga! - program interwencyjny 20:10 Doradca smaku - program kulinarny 20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska

20:55 Milionerzy - program rozrywkowy 21:35 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 22:45 Nie kłam, kochanie - kom., Polska, 2008 00:50 Narodziny gwiazdy - obycz., USA, 2018. Pomiedzy Jacksonem Maine (Bradley Cooper), byłą wielką gwiazdą country, a utalentowaną piosenkarką Ally (Lady Gaga) rodzi się płomienne uczucie. 03:35 Uwaga! - program interwencyjny 03:55 Nauka jazdy - program 04:30 Recepta na stary dom - program edukacyjny 05:00 Jak to jest zrobione - serial poplarnonaukowy,

POLSAT
06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Małanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny 12:50 Wydarzenia - program informacyjny 13:20 Interwencja - magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny

18:00 Pierwsza miłość - serial obycz. 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:05 Nasz Nowy Dom - serial paradokumentalny 21:10 Przyjaciółki - serial obyczajowy 22:10 Rozmowy nocą - kom. romant., Polska, 2008 00:15 Wpadka - kom. romant., USA, 2007 03:10 Nasz Nowy Dom - serial paradokumentalny 04:20 Kabaretowa Ekstraklasa 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura
07:00 Muzyczne poranki 07:40 Księga Przestrzeni - Przestrzeń inteligentna 08:15 Którędy po sztukę - Schumann - magazyn 08:35 Informacje kulturalne 09:05 Vabank - kom. sens., Polska, 1981 11:00 Zakłęty Dwór - serial 12:10 Kocie ślady - krym., Polska, 1971 13:45 Kinematograf - narodziny nowej sztuki - dok., Franc., 2021 14:55 Scena muzyczna - komedia - inspirations - koncert 16:05 Vabank II, czyli riposta - kom. sens., Polska, 1984 18:00 Wędrowiec Polski - Dolny Śląsk I - cykl reportaży 18:40 Kabaret Starszych Panów „Ostatni naiwni” - widowisko

20:00 Czwartkowy klub filmowy - Żądło - komedia sensacyjna, USA, 1973 22:20 Informacje kulturalne 22:50 Gliń - serial kryminalny, Polska, 2008 23:50 Na wschód od Hollywood - Zapnijcie pasy - fab., Włochy, 2014 01:55 Kino nocne - Trzech ludzi do zabicia - akcja, Franc., 1980 03:45 Res Poloniae - O Polsce z oddami - Arczyl Kikodze - rozmowa 04:25 Informacje kulturalne 04:55 Teledyski 05:30 Afisz kulturalny ekstra 05:45 Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura 2 na stream.tvp.pl

TV Puls
06:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 08:00 Nash Bridges - serial kryminalny 09:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy 12:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 14:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 16:00 Kurierzy - W „Twojej paczce” pojawia się bardzo nietypowy kontrahent - Romek Rybak. Chce namówić Jana na stworzenie nowej usługi - dostawy przesyłek dronami. 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 20:00 Książę w Nowym Jorku - kom., USA, 1988

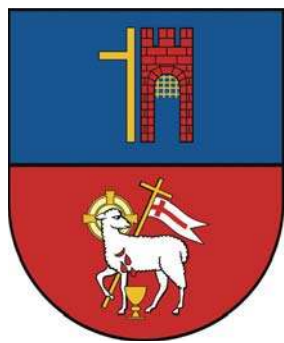
22:30 Złote dziecko - kom., USA, 1986. Murphy wyrusza z misją ocalenia Złotego dziecka, chłopca obdarzonego mistyczną mocą, którego porwały siły Zła. 00:15 Legionista - akcja, USA, 1998. Alain Lefevre (Jean-Claude Van Damme) trafia do Legii Cudzoziemskiej. Pobyt w oddziale jest dla niego ciężką szkołą życia. 02:15 Dzielnica strachu - serial 03:15 Menu na miarę - program kulinarny 04:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki. 05:00 Nash Bridges - serial krym.

TVN 7
05:00 Szkoła - program obyczajowy 06:55 Szpital - program obycz. 07:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 10:50 Zagadki losu - program obyczajowy 11:50 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy 12:50 Szpital - program obycz. 13:50 Sąd rodzinny - program sądowy 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 15:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:55 Szpital - Pacjentką doktora Wojciecha Jarosza jest 63-latką z silną arytmią. 17:55 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy 18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Hotel Paradise - reality show

21:00 Sekrety i grzeszki - kom., USA, 2011. Ronny (Vince Vaughn) odkrywa, że żona jego przyjaciela ma romans.Postanawia przeprowadzić prywatne śledztwo, które odkryje jeszcze inne sekrety. 23:25 Fokus - sens., USA, 2015. Will Smith wcielił się w postać Nicky'ego, doświadczonego mistrza podstępów, który wdaje się w romans z początkującą oszustką o imieniu Jess (Margot Robbie). 01:35 Hotel Paradise - reality show 02:40 Wieży krwi - program paradokumentalny 03:40 Oczami ofiary - program paradokumentalny

TV 4
06:00 Strażnik Teksasu 08:00 Nasz Nowy Dom - serial paradokumentalny 09:00 Pierwsza miłość - serial obycz. 09:50 Łowcy skarbów. Kto da więcej 10:50 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 12:55 Gliniarze - paradokument 13:55 STOP Drogówka - serial 15:55 Policjantki i Policjanci - serial paradokumentalny 17:00 Pomóż mi - serial fabularyzowany 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:05 Banita - akcja, Chiny, USA, 2014 23:20 Czas surferów - kom. sens., Polska, 2005 01:00 Fabryka jedzenia 02:00 Gwiazdy Kabaretu 03:25 Disco Polo Life 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje

09:00 Na zdrowie 09:20 Opowieści z Księgi Cnót 09:45 Święty na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozm. niedok. 11:25 Myśląc Ojczyznę 11:35 Przyroda i ludzie 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Przygody pana Michała 12:50 Puszcza Białowieńska - leśny cmentarz 13:15 Słowo życia 13:20 Przegląd Tygodnika „Niedziela” 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:35 Powołanie w powołaniu 15:05 Uwięziony Prymas 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat 16:35 Regał 17:05 Akademia pro-life 17:30 Odpowiedzialni za Kościół 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Przyjaciele i bohaterowie 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Głos Polski 21:00 Apel Jasnogórski 21:20 Inf. dnia

SKORZYSTAJ Z NIEODPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ

Potrzebujesz prawnika, doradcy, mediatora? Masz kłopoty mieszkaniowe, grozi ci eksmisja? Masz problemy pracownicze, z egzekucją alimentów, odziedziczyłeś długi, nie wiesz, do jakiego urzędu pójść po pomoc? Potrzebujesz pomocy w rozłożeniu długu na raty albo w napisaniu pisma do sądu czy urzędu? Skorzystaj z nieodpłatnej pomocy prawnej, poradnictwa obywatelskiego lub mediacji. Darmową pomoc uzyskasz w podanych punktach w powiecie olsztyńskim.

Kto może z niej skorzystać? Przysługuje ona osobie uprawnionej, która nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej, w tym osobie fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą niezatrudniającą innych osób w ciągu ostatniego roku.

Sprawdź szczegółowe informacje na stronie internetowej bip.powiat-olsztynski.pl, w zakładce Nieodpłatna pomoc prawna. Tam znajduje się również lista jednostek nieodpłatnego poradnictwa dostępnych dla mieszkańców powiatu olsztyńskiego.

Zgłoszenia dokonuje się telefonicznie pod numerem 500 028 046 w dni robocze w godz. 7-15.

NIEODPŁATNA POMOC PRAWNA I MEDIACJA

GMINA DOBRE MIASTO

PUNKT NIEODPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ W DOBRYM MIEŚCIE
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
ul. Olsztyńska 3, pokój nr 3 (I piętro)

Nieodpłatna pomoc prawna jest udzielana przez radców prawnych (poniedziałek, wtorek) oraz adwokatów (środa, czwartek, piątek).

PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK
godz. 9.00-13.00 dyżur ze specjalizacją mediacyjną	godz. 11.00-15.00	godz. 9.00-13.00	godz. 11.00-15.00	godz. 9.00-13.00

GMINA BARCZEWO

PUNKT NIEODPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ W BARCZEWIE
Urząd Miejski w Barczewie, plac Ratuszowy 1, pokój nr 24

Nieodpłatna pomoc prawna jest udzielana przez Fundację „Inicjatywa Kobiet Aktywnych”

PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK
godz. 9.00-13.00	godz. 11.00-15.00	godz. 9.00-13.00	godz. 11.00-15.00	godz. 9.00-13.00

GMINA BISKUPIEC

PUNKT NIEODPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ W BISKUPCU
SORBOMA Dom Pracy Twórczej, ul. Wawelska 2, pokój nr 1

Nieodpłatna pomoc prawna jest udzielana przez adwokatów (poniedziałek, wtorek) oraz radców prawnych (środa, czwartek, piątek)

PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK
godz. 9.00-13.00	godz. 11.00-15.00	godz. 9.00-13.00 dyżur ze specjalizacją mediacyjną	godz. 11.00-15.00	godz. 9.00-13.00

NIEODPŁATNE PORADNICTWO OBYWATELSKIE I MEDIACJA

GMINA OLSZTYNEK

PUNKT NIEODPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ W OLSZTYNKU
Urząd Miejski w Olsztynku, ul. Ratusz 1, pokój nr 7a

Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie jest świadczone przez Instytut Praw Obywatelskich

PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK
godz. 8.30-12.30	godz. 12.30-16.30	godz. 12.30-16.30	godz. 12.30-16.30	godz. 12.30-16.30

GMINA STAWIGUDA

PUNKT NIEODPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ W STAWIGUDZIE
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stawigudzie
ul. Olsztyńska 3, pokój nr 1

Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie jest świadczone przez stowarzyszenie Patria Nostra

PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK
godz. 13.00-17.00	godz. 8.00-12.00	godz. 8.00-12.00	godz. 8.00-12.00	godz. 8.00-12.00

**MAGDALENA MARIA
BUKOWIECKA**
m.bukowiecka@
gazetaolsztynska.pl

Jak zwykle przeciw wszystkim!

W 2019 roku w plebiscycie Młodzieżowe Słowo Roku zgłoszono nawet takie słowo — jesieniar. Wedle definicji PWN jest to miłośniczka jesieni, dziewczyna lubiąca jesień, manifestująca sympatię dla tej pory roku, jesiennych ubiorów, nastrojów, napojów, osoba, która kocha jesień, wieczory spędza pod kocem, pijąc herbatę lub kakao i czytając książki. Ma zapas zapachowych świeczek i swetrów — no, opis mnie taki, że nic dodać — nic ująć!

O zgrozo! — są jednak podobno na tej Ziemi ludziska, których jesień dołuje i wprawia w nastrój pełen przygnębienia...! Są podobno tacy, których jesień przyprawia o kolejne chandry, migreny i co tam jeszcze... Jak to możliwe?!

No dobrze. Dni są krótsze, a noce — wręcz przeciwnie. Niższe temperatury to też może nie jest szczyt nawet moich marzeń. I owszem, jako dziecko lata powinnam z pierwszym wrześnieowym dzwonkiem szkolnym zaszyć się w domu i cierpliwie czekać na Boże Narodzenie. Tymczasem jesień to dla mnie czas pełen energii i powrotu do zwyczajowej krzątaniny — znacznie bardziej intensywnej właśnie przez to rześkie powietrze.

Psycholog potwierdza

A pewnie! Jesień to tymczasowy punkt zwrotny, moment, który wpływa na to, jak postrzegamy czas i jak go wykorzystujemy, a także zwiększa naszą motywację. Dla wielu osób jesień to czas na nowy początek, być może ze względu na od dawna kojarzący się z powrotem we wrześniu do szkoły. Ekspertiści psychologii twierdzą, że możemy zmaksymalizować korzyści płynące z pory roku dla zdrowia psychicznego, spędzając czas na łonie natury, wyznaczając cele i ustalając priorytety dla ulubionych zajęć.

Psychologia jesieni to też nieuniknione zmiany, dbałość o siebie i przygotowania do sezonu zimowego. Ale nie tylko! Jesienna

JA TO JESTEM TAKA JESIENIARA!

OJ, TAK... JESIEŃ UWIELBIAM WŁAŚCIWIE ZA CAŁOKSZTAŁT. ZA WSZYSTKIE KOLORY — OD SOCZYSTY ŻÓŁCI PRZEZ WSZYSTKIE ODCIENIE RUDOŚCI PO PIĘKNE, GŁĘBOKIE BRAZY. ZA WSZELKIE OWOCE I PRZETWORY, KTÓRE WYCZAROWUJE Z NICH MOJA MAMA. ZA GRZYBY, KTÓRE MOGĘ ZBIERAĆ DO UPOJENIA W PIERWSZYM Z BRZEGU LESIE. TAK SAMO JAK KASZTANY. ZA DYNIE, KTÓRE JAK NIC INNEGO NA ŚWIECIE ODBIJAJĄ SIĘ ZDROWĄ POMARAŃCZOWOŚCIĄ NA MOIM OKNIE... NO, SAMI WIDZICIE!

pogoda jest nie tylko wyjątkowo przyjemna — to także idealna pora na wyjście na zewnątrz, aby zaabsorbować światło słoneczne i zwiększyć poziom witaminy D. Kto wpadł już w pułapkę hibernacji, uspokajamy: na carpe jesienno-diem nie jest za późno. Pragnę przedstawić kilka pomysłów, jak pozostać aktywnym i zachować dobrą, letnią atmosferę w okresie wakacyjnym.

Jesienne buty

Jesień to idealna pora roku na bardziej wymagające lub dłuższe wędrówki i przejażdżki terenowe. Chłodniejsze poranki i spadające temperatury po południu zapewniają optymalną pogodę, aby cieszyć się szlakami bez obawy o przegrzanie. Jeśli wybierasz się na przygodę późnym wieczorem, pa-

miętaj o krótszym dniu, a zatem i krótszym dostępie do światła dziennego.

Jesienne kolory

Spośród wielu cudów sezonu jesiennego żaden nie przygotował sceny lepiej niż drzewa liściaste, które zmieniają kolory na ciepłe żółcie, pomarańcze i bursztyny, będące synonimem sezonu przypraw dyniowych. Kto mieszka w mieście, powinien regularnie fundować sobie jednodniowe wycieczki gdzieś w plener, by oglądać to niezwykle kolorystyczne przedstawienie. Osobiście znam panią, na której płocie okolicy domowym wije się winorośl. — Żeby pani widziała te kolory...! — zachwalała mi ostatnio. — Nic — tylko siadać i na sam ten widok Isaac najpiękniejsze wiersze...! Akurat wierzę.

Warto więc wyjść i napić oczy wszystkimi jesiennymi barwami, które namalowała nam Matka Natura. Bo czy jest coś bardziej satysfakcjonującego niż stąpanie po chrupiących liściach? Jesień to świetny czas, aby zacząć rejestrować kilometry na swoich tenisówkach i szukać najbardziej satysfakcjonującego chrupania w ciągu dnia. Chodzenie to doskonały sposób na

pozbycie się dodatkowych kalorii z ulubionych jesiennych potraw poprawiających samopoczucie. Pomaga także złagodzić stres i niepokój. Czy wiecie, że Steve Jobs uwielbiał organizować piesze spotkania? Kto następnym razem poczuje potrzebę wygenerowania inspiracji i kreatywności, niech idzie na spacer!

Rześko!

Latem ludzie zwykle podróżują na wakacje i mają mniej przewidywalne harmonogramy. Gdy zaczyna się jesień, większość ludzi wraca do swoich codziennych zajęć i do utrzymywania kontaktów towarzyskich. Ten sezon przynosi wygodną rutynę. Pogoda może zatem nieść pewne korzyści dla zdrowia psychicznego. Niższe temperatury i spektakularne kolory liści zachęcają do spędzania czasu na łonie natury, co wiąże się z poprawą naszego szczęścia, dobrego samopoczucia, relacji i poczucia celu życiowego.

Ponadto wraz z niższymi temperaturami pojawia się jasność myślenia — w przeciwieństwie do mglistości związanej z wyższymi temperaturami. Zamiana letnich ubrań na przytulne jesienne stroje może odciążyć nasz wygląd fizyczny. W ten sposób możemy czuć się bardziej swobodnie ze swoim ciałem i sobą. W zależności od tego, gdzie kto mieszka, jesień zwykle oznacza koniec sezonu kostiumów kąpielowych. Jesienią ludzie czują się bardziej komfortowo ze swoim ciałem i wyglądem, ponieważ noszą więcej lub bardziej obszerną odzież. To, w połączeniu ze społeczną akceptacją objadania się cukierkami na Halloween i dekadenskiemi jesiennymi potrawami, oznacza mniej wstydu i presji stosowania diety, aby zachować idealną sylwetkę gotową na plażę.

Jabłuszka

Jakby mało jeszcze nam było wszystkich jesiennych dobrodziejstw i frykasów — jesień oznacza, że nadszedł też sezon jabłek! Mam tu na myśli świeżo zebrane jabłka, gorący cydr jabłkowy, sok jabłkowy, jabłka cukierkowe, jabłka w karmelu, masło jabłkowe, sos jabłkowy, placki jabłkowe, knedle z jabłkami, szarlotkę, chipsy jabłkowe, jabłka grillowane, jabłka smażone, jabłka pieczone, jabłka marynowane... Och, za chwilę umrę z tęsknoty za samym zapachami pieczonego w cynamonie jabłka...!

Jesienny kemping

Kto jeszcze nie wybrał się na jesienną wyprawę kempingową, niech się przygotuje na zaskoczenie! Co można znaleźć? Większość rodzin i uczniów siedzi w domach, próbując przyzwyczaić się do nowych obowiązków związanych z powrotem do szkoły. Co to oznacza? Mniej tłumów oczywiście! Uważnie obserwujmy pogodę i pamiętajmy o spakowaniu dodatkowych warstw ubrań na chłodniejsze dni, a żadne chłody nam niestraszną! Bo jesień to doskonały czas także na biwakowanie z wybitnie malowniczymi krajobrazami wokół...!

Podwórkowe ogniska

Idealną jesienną sceną muszą być wczesne zachody słońca, kolacja z grilla, ulubione buty, pieczenie pianek i śpiewanie piosenek przy ognisku. Niezależnie od tego, czy jesteśmy na kempingu, czy zapraszamy znajomych na podwórkowe ognisko — wykorzystajmy je jak najlepiej tę porę jesienną i cieszymy się ostatnimi promieniami słońca i świeżego powietrza. Wykorzystajmy jesień i bądźmy aktywni!

Artykuł dedykuję Pani Teresie Wiśniewskiej.

REKLAMA

Roman Łesiów
UROLOG

- leczenie zachowawcze i operacyjne
- USG układu moczowego
- cystoskopia, zabiegi operacyjne
- uroflometria

rejestracja Olsztyn, od godz. 13⁰⁰
Lancet 89 535 72 80
al. Wojska Polskiego 39

NEUROLOG
BEATA NOWAK
specjalista neurolog

poniedziałek 10:00-13:00
czwartek 10:00-13:00

Rejestracja tel. 89 534 23 33
w godz. 10:00-18:00

Olsztyn, ul. Pana Tadeusza 6
PANTAMED

Dr n. med.
JACEK NOWAK
specjalista chirurgii ogólnej
i naczyniowej

PRZYJMUJE: poniedziałek-piątek 16.00-18.30

REJESTRACJA TEL. w godz. 10⁰⁰-18⁰⁰
tel. 89 534 23 33

Olsztyn
ul. Pana Tadeusza 6 (PANTAMED)

20 PAŹDZIERNIKA

Koncert symfoniczny

Olsztyn
Pascual Osa (Hiszpania) – dyrygent, Łukasz Długosz – flet, Agata Kielar-Długosz – flet, Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Warmińsko-Mazurskiej | Program: Juan Crisóstomo de Arriaga – Uwertura D-dur nr 2 do opery The Happy Slaves (Szczęśliwi niewolnicy), Mikołaj Górecki – Raj Utracony/Lost Paradise na 2 flety i orkiestrę, Franz Joseph Haydn – 102 Symfonia B-dur, Hob. I/102.
Godz. 19.00, sala koncertowa Filharmonii.

20 PAŹDZIERNIKA

Spotkanie z dr. Leszkiem Jodlińskim

Olsztyn
Dziedzictwo kłopotliwe czy zapomniane? Puste krzesła. Historie Żydów ze Śląska. Wieczór z dr. Leszkiem Jodlińskim – historykiem sztuki, politologiem, muzeologiem i wydawcą. Spotkanie „Dziedzictwo kłopotliwe czy zapomniane? Puste krzesła. Historie Żydów ze Śląska” poprowadzi Aleksander Suhak – historyk i edukator.
Podczas spotkania chcemy wspólnie przyjrzeć się przestrzeni kulturowej Śląska i przypomnieć niemiecko-żydowskich mieszkańców tych ziem, których historia dobiegła tragicznego kresu wraz z zakończeniem II wojny światowej. W swojej książce „Puste krzesła. Historie Żydów ze Śląska” wnikliwie i ze znanstwem opisuje je w Leszek Jodliński, nie tylko przybliżając ich indywidualne losy, lecz także umieszczając je w szerszym kontekście historycznym.
Godz. 17.00, Dom Mendelsohna, ul. Zyndrama z Maszkowic 2.

20 PAŹDZIERNIKA

Koncert symfoniczny

Olsztyn
Pascual Osa (Hiszpania) – dyrygent
Łukasz Długosz – flet
Agata Kielar-Długosz – flet
Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Warmińsko-Mazurskiej
W programie:
Juan Crisóstomo de Arriaga – Uwertura D-dur nr 2 do opery The Happy Slaves (Szczęśliwi niewolnicy)
Mikołaj Górecki – Raj Utracony/Lost Paradise na 2 flety i orkiestrę
Franz Joseph Haydn – 102 Symfonia B-dur, Hob. I/102
Godz. 19.00, Filharmonia Warmińsko-Mazurska, ul. Głowackiego 1.

20 PAŹDZIERNIKA

Spektakl narracyjny „Między światem a zaświatem”

Lidzbark Warmiński
Będzie to spektakl narracyjny, z muzyką na żywo, w którym jest miejsce i na zaśłuchanie, i na wspólne śpiewanie, i na zgadywanie.
Zapraszamy Całe Rodziny oraz Wszystkich Miłośników Teatru i żywego słowa. Instruktorów i członków grup teatralnych, animatorów kultury, seniorów. Spektakl oparty jest na książce „Między Światem a Zaświatem” (tekst: Katarzyna Jackowska-Enemuo, obrazy: Nika Jaworowska-Duchlińska, wyd. Albus 2022), nagrodzonej w Plebiscycie Blogerów Lokomotywa i na cyklu podcastów dla II Programu Polskiego Radia.
Godz. 17.00, Oranżeria Kultury, ul. Krasickiego 2.

21 PAŹDZIERNIKA

Dezertter + KMKZ w Olsztynie

Olsztyn
Dezertter to zespół punkrockowy, który powstał w Warszawie w maju 1981 r. Grupa przyjęła prowokacyjną wówczas nazwę SS-20 (pochodzącą od radzieckich rakiet z głowicami nuklearnymi), którą była zmuszona zmienić w okresie stanu wojennego. Zespół aktywnie koncertuje nie tylko kraju, ale również w wielu krajach Europy (Czechy, Niemcy, Wielka Brytania, Finlandia) oraz w Stanach Zjednoczonych. Piosenki Dezerttera znalazły się na wielu składankach oraz trafiły na ścieżki dźwiękowe kilku filmów (m.in. „Wałęsa. Człowiek z nadziei” w reż. A. Wajdy oraz „Dom zły” w reż. W. Smarzowskiego).
Godz. 20.00, Kuźnia Społeczna, ul. Kotańskiego 1.

20 PAŹDZIERNIKA

Maraton Teatralny Stowarzyszenia Kloszart

Olsztyn
Kloszart, kolektyw artystyczny, ma przyjemność zaprezentować niezapomniane doświadczenia teatralne, które z pewnością dostarczą emocji i refleksji. Plaskacz Teatralny to prawdziwy festiwal różnorodnych historii i gatunków teatralnych, które odkrywają przed Widzami naszą pasję do sztuki.
Repertuar Maratonu Plaskacz Teatralny:
» Biurwa - korporacyjna parodia dramatu Balladyna (20 października 2023 r., godzina: 19.00)
» Balladyna - dramat romantyczny Juliusza Słowackiego (21 października 2023 r., godzina: 19.00)
» Morderca Kobiet - czarna komedia kryminalna (22 października 2023 r., godzina: 19.00)
» Kandydatki na żonę - kostiumowa groteska roman-tyczna (28 października 2023 r., godzina: 19.00)
» Winda - adaptacja francuskiej komedii Napis Géra-l-da Sibleyrasa (29 października 2023 r., godzina: 19.00)

21 PAŹDZIERNIKA

Zakończenie 12 sezonu Pięknych Klasyków na Warmii

Olsztyn
Tradycyjnie zaprezentujemy wystawę zabytkowych aut, a w Magazynie Solnym wystawę malarstwa poświęconą samochodom. Tym razem Antoni Letki i Krzysztof Tanajewski zafundują nam wycieczkę po historii najsłynniejszego wyścigu świata 24h LeMans, który w tym roku świętuje swoje 100-lecie. Przygotowaliśmy też tradycyjny i – jak się okazuje – kolekcjonerski katalog wieńczący nasz kolejny sezon, który będzie bogaty jeśli chodzi o treść przesiąkniętą sportem samochodowym.
Godz. 11.00, Zamek Kapituły Warmińskiej W Olsztynie, ul. Zamkowa 2.

21 PAŹDZIERNIKA

Koncert Wiedeński 2 - Orkiestra Księżniczek

Olsztyn
Koncert Wiedeński 2 to zapierające dech w piersiach, bajkowe kostiumy, które przeniosą widzów do magicznego, wiedeńskiego świata Króla Walca - Johanna Straussa. Nie zabraknie muzycznych żartów, niespodzianek i skeczów. Udowodnimy tym samym, że muzyka łączy pokolenia i nie zna granic. Na scenie pojawią się laureaci międzynarodowych konkursów muzycznych, wirtuozi skrzypiec, fortepianu, wspaniali soliści międzynarodowej estrady, artyści występujący w największych polskich i światowych salach koncertowych. Wzruszają i bawią publikę od wielu lat, za każdym razem przyjmowani owacjami na stojąco.
Godz. 20.00, Filharmonia Warmińsko-Mazurska im. Feliksa Nowowiejskiego, ul. Głowackiego 1.

WEEKENDOWY REPERTUAR HELIOS

Centrum Handlowe Aura, Olsztyn, al. Piłsudskiego 16

Piątek 20 października
RÓŻYCZKA 2: 13:10, 16:15, 18:45, 21:15; SPOSÓB NA DUCHA / familijny / od 6 lat / dubbing: 12:30, 14:45, 17:00; CZAS KRWAWEGO KSIĘŻYCA / napisy: 13:30, 19:15; FIGURANT: 15:45, 19:45; PSI PATROL: Wielki film / familijny / b.o. / dubbing: 12:45, 14:10, 15:40, 16:20, 17:30, 18:30; CHŁOPI: 15:00, 17:45, 20:45; EGZORCYSTA: Wyznawca / napisy: 20:30; TEŚCIOWIE 2: 18:15; ZIELONA GRANICA: 13:00

Sobota 21 października
RÓŻYCZKA 2: 10:30, 16:15, 18:45, 21:15; SPOSÓB NA DUCHA / familijny / od 6 lat / dubbing: 10:30, 12:15, 14:45, 17:00; CZAS KRWAWEGO KSIĘŻYCA / napisy: 13:30, 19:15; FIGURANT: 15:00, 20:30; DISNEY100: Zaplątani / dubbing: 12:30; PSI PATROL: Wielki film / familijny / b.o. / dubbing: 10:15, 11:00, 11:45, 14:10, 15:15, 16:20, 17:45, 18:30; CHŁOPI: 10:45,

12:45, 17:30, 20:45; EGZORCYSTA: Wyznawca / napisy: 13:15; TEŚCIOWIE 2: 18:15; ZIELONA GRANICA: 13:00

Niedziela 22 października

RÓŻYCZKA 2: 10:30, 16:15, 18:45, 21:15; SPOSÓB NA DUCHA / familijny / od 6 lat / dubbing: 10:30, 12:15, 14:45, 17:00; CZAS KRWAWEGO KSIĘŻYCA / napisy: 13:20,

19:15; FIGURANT: 15:30, 20:30; DISNEY100: Zwierzo-gród / dubbing: 12:30; PSI PATROL: Wielki film / familijny / b.o. / dubbing: 10:00, 11:00, 11:45, 14:10, 15:20, 16:20, 17:30, 18:30; CHŁOPI: 10:15, 12:45, 17:45, 20:45; EGZORCYSTA: Wyznawca / napisy: 19:45; TEŚCIOWIE 2: 13:10, 18:00; ZIELONA GRANICA: 13:00

WEEKENDOWY REPERTUAR KINA AWANGARDA W OLSZTYNIE

Piątek 20 października
„Klub cudownych kobiet” - prod. Wielka Brytania, Irlandia: godz. 17.45 sala studyjna
„Chłopi” - prod. Polska: godz. 17.45 sala klubowa
„Czas krwawego księżyca” - prod. USA: godz. 19.15 sala studyjna
„Nyad” - prod. USA: godz. 19.45 sala arte
„Różyczka 2” - prod. Polska: godz. 20.00 sala klubowa

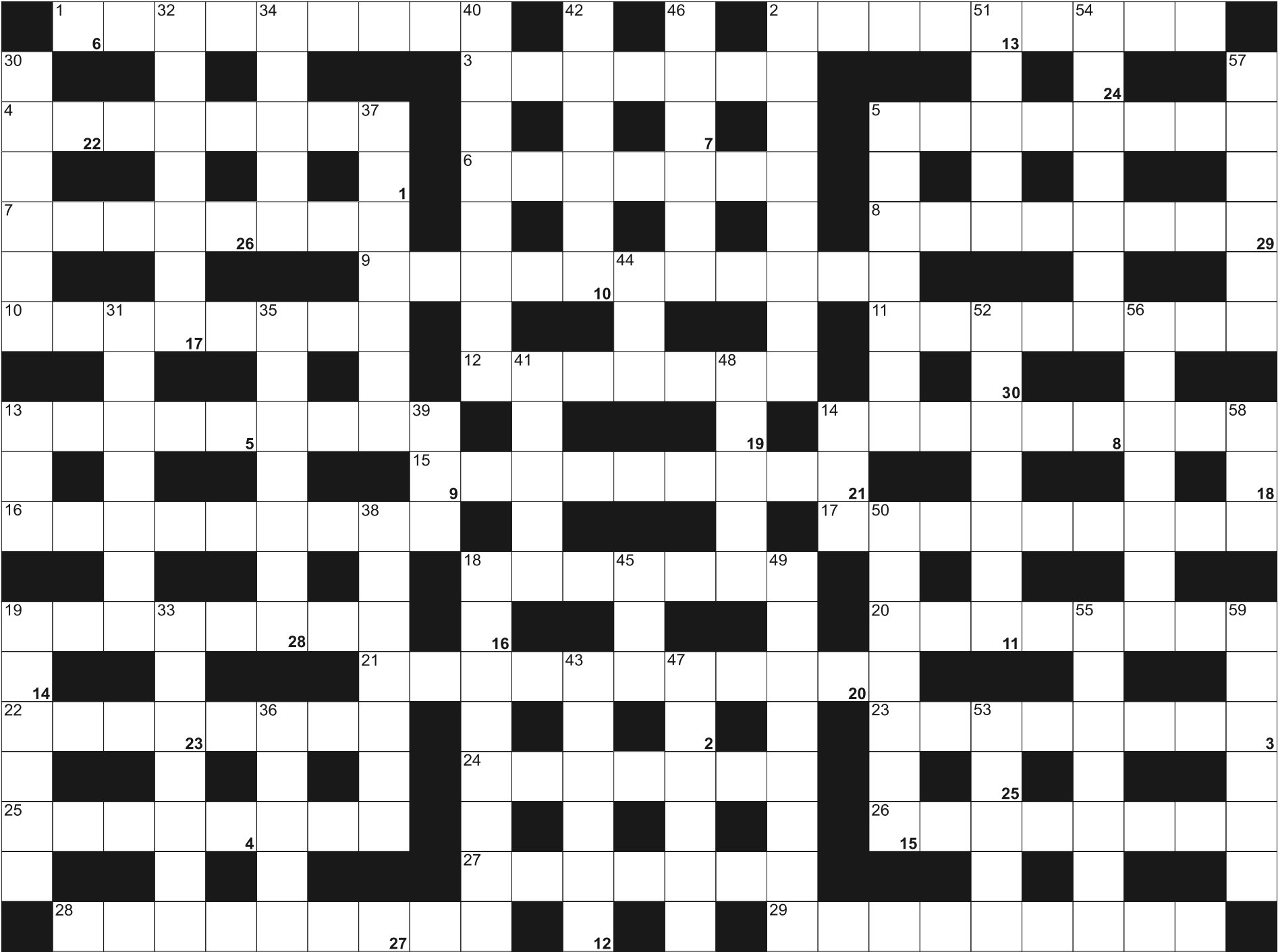
Sobota 21 października
„Chłopi” - prod. Polska: godz. 14.00 sala klubowa
„Różyczka 2” - prod. Polska: godz. 14.00 sala arte
„Oblicze Jezusa” - prod. Polska: godz. 15.30 sala studyjna
„Święto ognia” - prod. Polska: godz. 16.00 sala klubowa
„Nyad” - prod. USA: godz. 17.15 sala studyjna
„Klub cudownych kobiet” - prod. Wielka Brytania, Irlandia: godz. 17.15 sala studyjna
„Chłopi” - prod. Polska: godz. 17.45 sala klubowa
„Poprzednie życie” - prod. USA: godz. 18.00 sala arte
„Czas krwawego księżyca” - prod. USA: godz. 19.00 sala studyjna
„Sound of Freedom. Dźwięk wolności” - prod. USA: godz. 19.45 sala arte
„Różyczka 2” - prod. Polska: godz. 20.00 sala klubowa

„Czas krwawego księżyca” - prod. USA: godz. 19.00 sala studyjna
„Sound of Freedom. Dźwięk wolności” - prod. USA: godz. 19.45 sala arte
„Różyczka 2” - prod. Polska: godz. 20.00 sala klubowa

Niedziela 22 października

„Chłopi” - prod. Polska: godz. 14.00 sala klubowa
„Różyczka 2” - prod. Polska: godz. 14.00 sala arte
„Oblicze Jezusa” - prod. Polska: godz. 15.30 sala studyjna
„Święto ognia” - prod. Polska: godz. 16.00 sala klubowa
„Nyad” - prod. USA: godz. 16.00 sala arte
„Klub cudownych kobiet” - prod. Wielka Brytania, Irlandia: godz. 17.15 sala studyjna
„Chłopi” - prod. Polska: godz. 17.45 sala klubowa
„Poprzednie życie” - prod. USA: godz. 18.00 sala arte
„Czas krwawego księżyca” - prod. USA: godz. 19.00 sala studyjna
„Sound of Freedom. Dźwięk wolności” - prod. USA: godz. 19.45 sala arte
„Różyczka 2” - prod. Polska: godz. 20.00 sala klubowa

Krzyżówka klasyczna z hasłem

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 30, utworzą rozwiązanie - przysłowie:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		11	12		13	14	30	15	16		17	18	19	20	
21	22	23	24	25	26	27	28	29																

POZIOMO: 1) nieprzemakalny ubiór żeglarski; 2) osoba władająca wieloma językami; 3) stan USA z Phoenix; 4) artystyczny trend, tendencja; 5) dwubój z kolarstwa i biegów; 6) Jones, filmowy archeolog Harrisona Forda; 7) rozpuszczanie; 8) myszy i wiewiórki; 9) zadowala się tylko tym, co niezbędne; 10) sąsiedzi Chińczyków; 11) komplet książek dla ucznia; 12) wiersze o tematyce miłosnej; 13) sporządza testamenty; 14) budynek z siedzibami firm; 15) wypędzanie demona; 16) mieszka w Oklahomie; 17) złodziej z łomem; 18) Rycerz Okrągłego Stołu, syn Lancelota; 19) troska o dobro innych; 20) kanadyjska prowincja z Winnipeg; 21) tworzy oprogramowania; 22) pastylka dla chorego; 23) mieszkaniec Państwa Środka; 24) wzorki na tkaninach; 25) autor przygód "Pana Samochodzika"; 26) stolica prowincji Alberta; 27) kokosowy do ubicia; 28) drobiazgowo; 29) ogród dendrologiczny.

PIONOWO: 2) słynny kanał między amerykańskimi; 5) mimowolne skurcze mięśni; 13) bohater filmu "Matrix"; 14) niemiecki samochód; 18) wbijane młotkiem; 19) święty od zgub; 30) mały motor; 31) krótka broń kłująca; 32) zawody rycerskie; 33) mały zwój, rulon; 34) samuraj bez pana; 35) stolica Kenii; 36) barwny łuk na niebie; 37) Murańka, polski skoczek narciarski; 38) towarzysze, koledzy; 39) państwo z Abu Zabi; 40) " ... na szaniec", powieść Kamińskiego; 41) gałązka do chłosty; 42) z klejnotami na głowie; 43) pozostałość; 44) niski głos kobiety lub chłopięcy; 45) Sari, śpiewaczka; 46) znany i szanowany obywatel miasta; 47) żydowski świecznik obrzędowy; 48) pseudonim, przezwisko; 49) zwolnienie od obowiązku kościelnego; 50) zęby drapieżników; 51) duże odłamy skalne; 52) chorobliwy podpalacz; 53) trzecie miasto Turcji; 54) straż, obstawa; 55) pierwiastek Tc; 56) najdłuższa rzeka Nowej Zelandii; 57) Dobrójska ze "Ślubów panieńskich"; 58) Cs dla chemika; 59) stolica włoskiego regionu Marche.

SUDOKU

5	9					4		8
	8		4	3	9			2
6	3					7	9	
9		1		5		8	4	
	4		7		1			
	7	3				2		5
				7	5	3		
3	1		8	9	2			
	5			4				

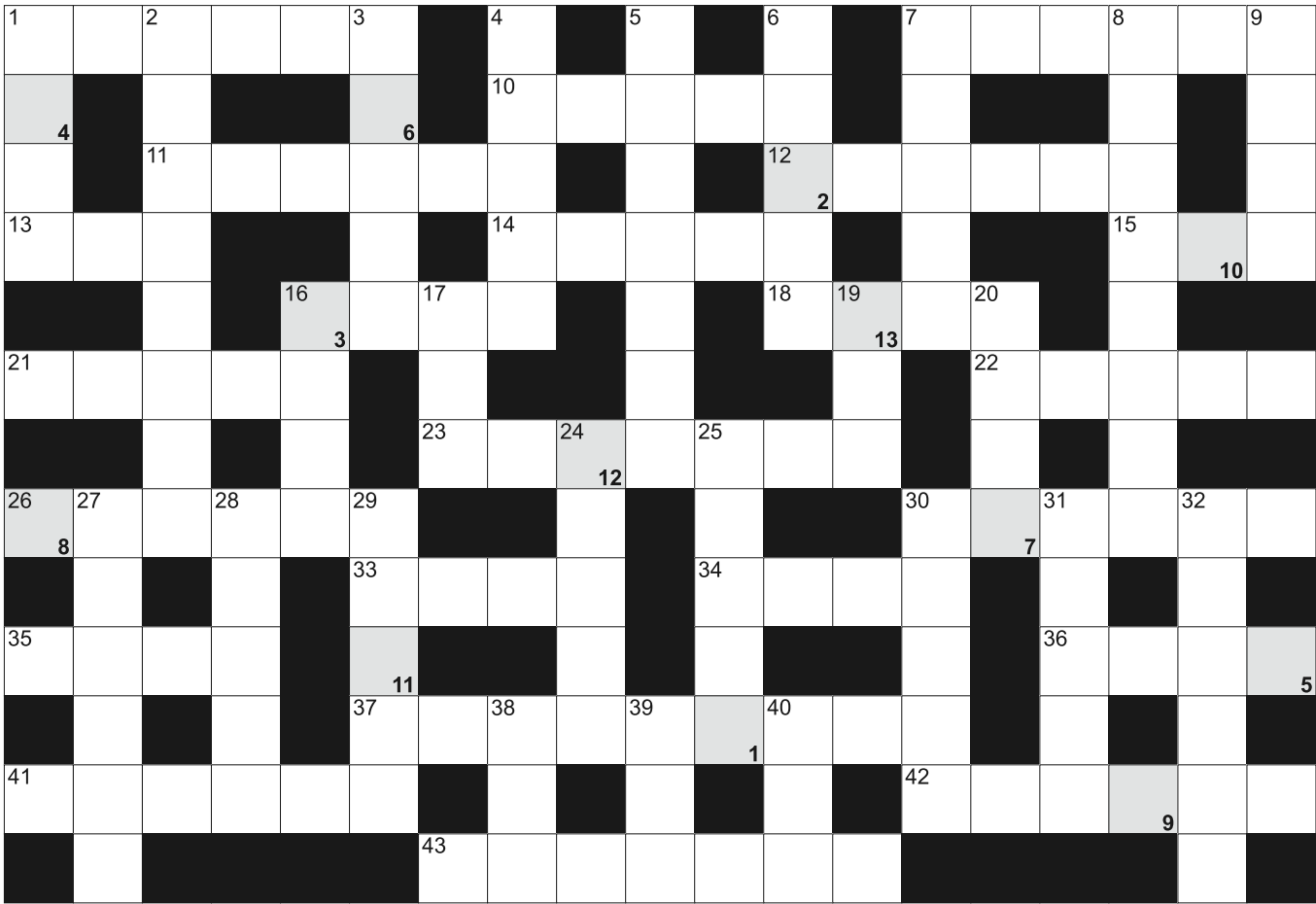
3		1		9		4	5	2
4		5			2	9		6
	6					7	8	1
		7			9	6		8
				2		5		4
		2	5			3		
		3	8	5				
	2		9					
	5		2	7	4	1	6	

	5				2			3
6	2					1	7	
	7		6	4		8	5	2
			8	5				4
7	9			2			3	
		8		3		2		6
				1				
4	8	7	3	6	5			
	6	9	2	7	8			

1301

1302

1303

Krzyżówka klasyczna z hasłem

POZIOMO: 1) wręczane zwycięzcom; 7) karna cela dla więźnia; 10) kwiecień dla Anglika; 11) autor powieści "Rok 1984"; 12) włoski region z Perugią; 13) rzeka w stolicy Portugalii; 14) obraz lub płaskorzeźba w kształcie koła; 15) w nim rozprawy; 16) Rabanne, dyktator mody; 18) szachowy lub uliczny; 21) porcja leku; 22) inaczej rocznik, spis wydarzeń; 23) białolica to papuga; 26) drewniane przejścia nad rzeką; 30) podziemne dla samochodów; 33) skrzywiony kwadrat; 34) ratuje turystów w górach; 35) słynny szwedzki kwartet z lat 70; 36) dawne drewniane kajdany z otworami; 37) grecki bóg ognia i złotników; 41) cecha bohatera; 42) produkcyjny lub usługowy; 43) pierwsza stolica Polski.

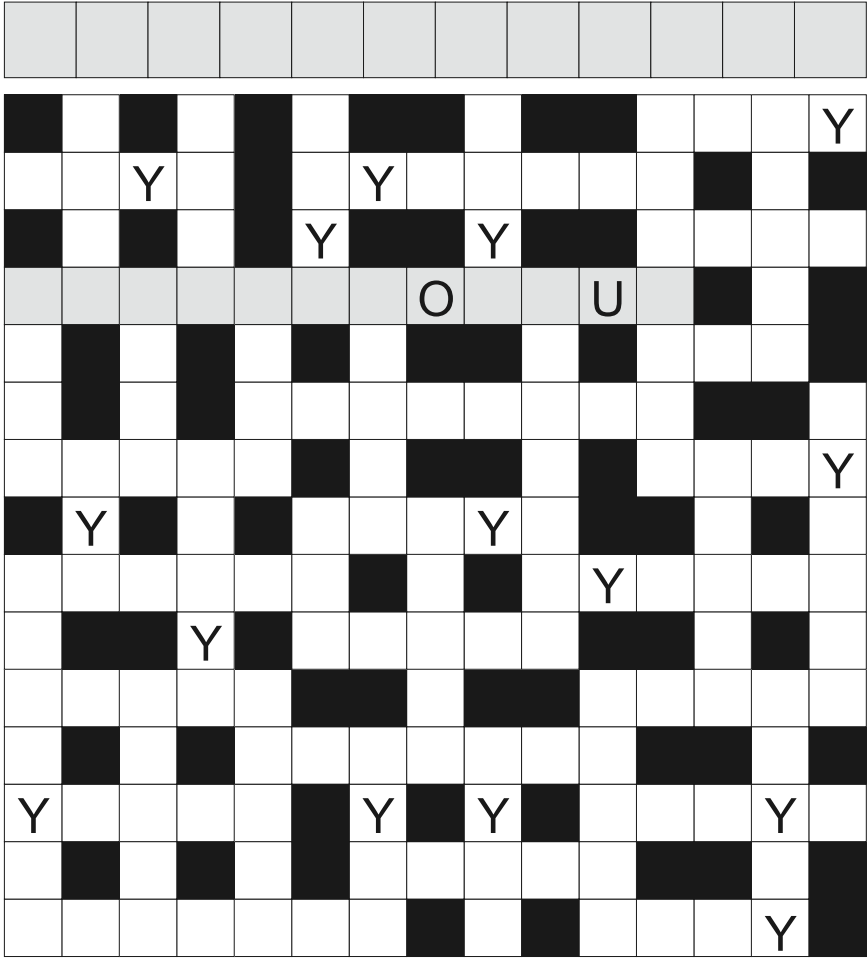
PIONOWO: 1) kowal uderzał nim w kowadło; 2) policja na drodze; 3) inaczej o lewatywie; 4) fikołek, przewrót w powietrzu; 5) oddzielają państwa; 6) w paście do zębów; 7) dopinguje swoją drużynę; 8) krużyca małpia inaczej; 9) waluta RPA; 16) maszynowy lub jurajski; 17) pierwiastek Ce; 19) stolica Baszkirii; 20) górskie pastwisko; 24) pasy dla pieszych potocznie; 25) była stolica Nigerii; 27) duży ptak z długą szyją; 28) przepływa przez Maribor; 29) skóra do wycierania okularów; 30) część złotówki; 31) Radosław dla kolegów; 32) z księciem w powieści Marka Twaina; 38) Skandynaw; 39) Pesci, amerykański aktor; 40) barwa brzmienia głosu, jakość.

Litery z pól od 1 do 13 utworzą hasło:

	1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13		

BAŚKA z HASŁEM

Na diagramie poniżej ujawniliśmy samogłoski "Y" oraz 2 litery rozwiązania. Miejsce wpisu haseł do odgadnięcia. Rozwiązaniem jest hasło z szarych pól z oznaczonymi literami "U" oraz "O".

Mickiewicz lub Małysz; niejedna pływa w morzu; najwyższy szczyt Malezji; główna tętnica; pod kanałem La Manche; koreańska marka samochodowa; Sihamoni, król Kambodży; prestiżowa nagroda filmowa; przepływa przez Mandalaj; Gide, francuski pisarz; Barbara dla bliskich; powieściowe miasto Kurta Wallandera; odyńce z lasu; piaszczysta wzdłuż morza; twardy w komputerze; rogaty znak zodiaku; gra w filmie; stolica Jordanii; polska kawa rozpuszczalna; kamyki na podjazd; ssak o długiej szyi; I Lwie Serce, król Anglii; inaczej takyr, odsłonięte dno jeziora; sposób wymawiania wyrazów; droga rozwoju zawodowego; św. Andrzeja przy przejeździe; znak odcisnięty w piasku; inaczej manila, włókno; borsucze i lisie jamy; ubytek emalii na garnku; dawniej o lekarzu; zęby na kole zębatym; rów z wodą otaczający zamek; Valdas, były prezydent Litwy; miejsce zebrzań wolnomularzy; pływacki to żabka; Warhol, słynny artysta; ptaki, symbole mądrości; ponoć czyni złodzieja; najdłuższa rzeka we Włoszech; zostawiane przez listonosza; stolica Bangladeszu; sieja ostronosa krócej, czynny wulkan na Sycylii

Sprawdź się w SUDOKU: Wypełnij diagram 9×9 w taki sposób, aby w każdym wierszu, w każdej kolumnie i w każdym z dziewięciu pogrubionych kwadratów 3×3 znalazło się po jednej cyfrze od 1 do 9. Życzymy udanej zabawy!

6		3	8		4			
2		7	6	4	9	3		1
		4		3	1			2
					3		2	4
			4	9				
	4	5	2	1	8			
5	6		3			2		8
	2	9		8		6		
	7	8			2	1		

4		8	7	3				
	7	9					8	
			4		8	6	7	
			3				2	
7	8			2	1		5	
		2	8	6		9		
2								
8	4	6	2	5	9			
9						2		5

SUDOKU

7	2	3					8	1
1								
	8			1	9	7		6
	3			6		4		
2	9		1	5				
6			8				5	
9	1				2			
	4					1	6	
8								2

1304

6			1		8	7		5
	8			7			6	4
	5					2		
							1	
7		2		9	6		5	
	3		5				4	7
3					9		2	
		9			1	8	7	
2				4	7	5	3	

1305

	8	9		2				
	1		7	8				
	5	2	3		1		6	
	6	7				5		
		1			7	3	4	
			4			6		7
2	4		8	7			5	
			9			4		
	9	5			3			

1306

GO

#rzetelnaGO

RZETELNE
DZIENNIKARSTWOJESTEŚMY
ZORIENTOWANI
NA REGION!1886 ^{137 LAT} 2023

BĄDŹ

NA BIEŻĄCO!

KONSTAŁ PRODUCENT

**GARAŻE blaszane
BRAMY garażowe
KOJCE dla psów**

Najniższe **CENY**
Różne wymiary
Transport cały kraj
Montaż **GRATIS**
Dogodne **RATY**

89-650-30-43 85-733-60-26
29-642-34-61 55-621-23-38
512-853-323
www.konstal-garaze.pl

28230tbr-a-G

NIERUCHOMOŚCI

sprzedam

"AS" 2 pokoje Małeckiego, Puszkina, 603-584-180

WWW.DOMKIANGIELSKIE.PL
503-103-703

kupię

DZIAŁKĘ, domek letniskowy, 603-584-180

zamienię

WWW.ZAMIANY.OLSZTYN.PL,
mieszkań, domów, 603-584-180

do wynajęcia

POKÓJ z kuchnią, łazienką w dzielnicach Gutkowa z oddzielnym wejściem, 789-563-171

PRACA

dam pracę

POMOCNIK operatora lasera, 503-130-692

POMOCNIK spawacza, 503-130-692

POMOCNIKA budowlanka, 602-172-613

ZATRUDNIĘ kierowcę C+E, kierunek Hiszpania, Portugalia, 538-447-467.

ZATRUDNIĘ w gospodarstwie, 501-172-462

AUTO-MOTO

kupię

SKUP AUT!!! NAJWYŻSZA
CENA TEL. 730 750 266

USŁUGI

budowa | remont

ELEKTRYK, 517-548-083

REMONTY mieszkań, hydraulika, elektryka, 783-543-814

inne

KOŁDRY puchowe. Szybie, 665-434-450

RÓŻNE

sprzedam

DREWNO kominkowe, opałowe (jesion, dąb - suchy 4-letni) min. 3 m = transport gratis, 794-630-121, 576-935-573.

PRL stare rzeczy, 500-609-538

SPRZEDAM amura, karpia i tołpygę, Bornity 18, gm. Pieniężno, 669-483-895.

Wyrazy głębokiego współczucia
oraz słowa otuchy i wsparcia

Drogiej

Dorocie Rukowicz
z powodu śmierci

Mamy, Krystyny Skorupskiej
składają koleżanki i sędziowie z Wydziału Rodzinnego
i Nieletnich Sądu Rejonowego w Olsztynie

1964230pb1-a-M

Tomku

Przyjacielu, słowa nie są w stanie
oddać naszego smutku i żalu.
Wiemy, że tęsknota za Anią będzie
nie do zniesienia, bo ponieśliście z Julią
największą stratę.

Ale wiedz, że jesteśmy
i zawsze możesz na nas liczyć.

*Trzeba ich oplakać bo trzeba nam tych łez
trzeba ich oplakać bo tak od wieków przystało
Ale tak naprawdę oni tych łez nie potrzebują
Patrzą na nas z góry i mówią dobrze dobrze!
kiedy widzą że wydobywamy z siebie naszą dzielność
(Julia Hartwig, „Gorzkie żale”)*

Jesteśmy z Tobą...
Ania, Iwona, Justyna, Maciej i Mariusz

1965230pb1-a-M

SACRUM

KOMPLEKSOWE USŁUGI POGRZEBOWE

ANDRZEJ DĄBROWSKI
Olsztyn, ul. Limanowskiego 18/2
☎ 89 67 77 100, kom. 530 308 308

GODNIE - SOLIDNIE - Z SZACUNKIEM

Całodobowy przewóz zmarłych

320520pb1-d-M

ARKA

USŁUGI
POGRZEBOWE

Elżbieta Michałowska Anna Michałowska

OLSZTYN (Zatorze), ul. M. Zientary-Malewskiej 2A
☎ 89 534 72 42, 605 635 908

OLSZTYN (Jaroty), ul. Herberta 16/24
(wejście od Wilczyńskiego, naprzeciw „Medyka”)
☎ 89 526 66 01, 605 665 909

www.arkaolsztyn.pl

Całodobowy przewóz zmarłych

6146190pb1-i-M

ARKADIA

Olsztyn, ul. Jagiellońska 52/85

tel. 89 526 67 53, 665 175 125
całodobowe przewozy zmarłych

www.zuparkadia.olsztyn.pl

Gwarantujemy godną
i kulturalną posługę

1039230pb1-c-P

TU ZLECISZ ZAMIESZCZENIE
NEKROLOGU LUB KONDOLENCJI
W „GAZECIE OLSZTYŃSKIEJ” I „DZIENNIKU ELBLĄSKIM”

NEKROLOGI (wymagany akt zgonu). Terminy przyjęć*:
• na poniedziałek – do piątku do godz. 15.00
• na wtorek, środę, czwartek, piątek
– dnia poprzedniego w godz. 7.00-15.00
* Dotyczy Biura Ogłoszeń w Olsztynie, plac Józefa Bema 5

KONDOLENCJE
(wymagany dowód osobisty osoby nadającej) ukazują się w ciągu trzech dni od chwili nadania

Biuro Ogłoszeń, **OLSZTYN, plac Józefa Bema 5**
czynne w godz. 7.00-15.00, soboty – nieczynne
tel. 89-539-74-80, b.ogloszen@gazetaolsztynska.pl

www.pozegnania.net

Biuro Ogłoszeń, **ELBLĄG, ul. Rybacka 35**
tel. 55-236-18-02
pon.-pt. godz. 8.00-16.00

380-289190pb1-c-M

OBY KOTWICA NIE BYŁA ZBYT CIĘŻKA

PIŁKA NOŻNA\\\\ W sobotę do Olsztyna przyjedzie Kotwica Kołobrzeg, która kilka dni temu awansowała na fotel lidera II ligi. W poprzednim sezonie olsztynianie wygrali 1:0, jednak tym razem trudno będzie powtórzyć taki wynik. Początek o godz. 13.

W poprzedni weekend olsztynianie mieli przymusić pauzę, ponieważ został przełożony ich wyjazdowy mecz z rezerwami Lecha Poznań. W tej sytuacji trener Janusz Bucholc tych piłkarzy, którzy na co dzień rzadziej grają w II lidze, wysłał na mecz czwartoligowych rezerw Stomilu. Dzięki temu szkoleniowiec mógł zobaczyć w dłuższym wymiarze czasowym, jak na boisku spisują się Marcin Stromecki, Miłosz Garstkiewicz, Daniel Pietraszkiewicz, Radosław Tuleja, Dawid Rezaeian, Mateusz Drabiszczak, Kacper Kondracki, Yūdai Shinonaga i Bartosz Florek.

TAK WZMOCNIONE REZERWY WYGRAŁY 2:0 Z MOTOREM LUBAWA, CHOCIAŻ W PIERWSZEJ POŁOWIE NIE BYŁO WIDAĆ, ŻE PO STRONIE OLSZTYŃSKIEGO KLUBU WYSTĘPUJĄ DRUGOLIGOWI PIŁKARZE.

Dopiero po przerwie gra olsztynian się poprawiła. Gdyby na podstawie tego meczu któryś z piłkarzy miałby wskoczyć do wyjściowej jedenastki na mecz z Kotwicą, to mógłby to być Garstkiewicz, który na wypożyczenie do Stomilu trafił z... Kotwicy. W umowie transferowej nie ma żadnych ograniczeń, więc w sobotę Garstkiewicz

znajdzie się w kadrze meczowej Stomilu.

Poza tym w rezerwach ciekawie zaprezentował się Daniel Pietraszkiewicz, który w ostatnim czasie nie grał z powodu kontuzji. Pozyskany przed sezonem z Bruk-Betu Termalica Nieciecza tak na prawdę nie dostał jeszcze poważnej szansy na zaistnienie w pierwszym zespole.

W sobotę Stomil na własnym boisku zmierzył się z aktualnym liderem z Kołobrzegu. Podopieczni Macieja Bartosza zameldowali się na pierwszym miejscu w tabeli po środkowym zwycięstwie 1:0 z Stalą Stalowa Wola. Bramkę na wagę trzech punktów strzelił Jonathan Junior.

Kotwica już w poprzednim sezonie walczyła o awans do I ligi i przez długi okres była liderem II-ligowej tabeli. Dopiero po słabej rundzie jesiennej zespół wypadł z premiowanej awansem czołowej „dwójki” i musiał grać w barażach (po dogrywce Kotwica przegrała 1:2 z Motorem Lublin). W Kołobrzegu się nie załamali i stworzyli jeszcze silniejszą kadrę, która tym razem ma zrealizować cel. Do zespołu trafił m.in. Jakub Rzeźniczak, który ma na swoim koncie mistrzostwa Polski z Legią Warszawa. W ostatnim meczu nie grał z powodu nadmiaru żółtych kartek, ale w Olsztynie zapewne zobaczymy go w wyjściowej jedenastce.

W poprzednim sezonie Stomil miał lepszy bilans z Kotwicą. W Kołobrzegu padł bezbramkowy remis, a w Olsztynie Stomil wygrał 1:0.

• **14. kolejka, piątek:** KKS 1925 Kalisz - Lech II Poznań (18), Wisła Puławy - Radunia Stężyca (20:30); **sobota:** Hutnik Kraków - Olimpia Elbląg (12), Stomil Olsztyn - Kotwica Kołobrzeg (13), Sandecja Nowy Sącz - Polonia Bytom (14); **niedziela:** ŁKS II Łódź - Skra Częstochowa (14:15 TVP Sport), Chojniczanka Chojnice - GKS Jastrzębie (15), Stal Stalowa Wola - Olimpia Grudziądz (15:30); **poniedziałek:** Pogoń Siedlce - Zagłębie II Lubin (18:15 TVP Sport).

EM, KO

PO 13 KOLEJKACH

1. Kotwica	24	25:16
2. Kalisz	24	15:6

3. Pogoń	23	22:13
4. ŁKS II	21	22:17
5. Radunia	21	19:14
6. Skra	20	13:10

7. Olimpia E.	20	14:13
8. Chojniczanka	19	19:11
9. Hutnik	18	16:15
10. Wisła	18	19:19
11. Zagłębie II*	17	16:16
12. Stal	15	12:15
13. Stomil*	14	13:17
14. Jastrzębie*	13	12:16

15. Polonia	13	11:17
16. Olimpia G.	12	15:23
16. Lech II*	12	13:24
18. Sandecja	9	9:18

* mecz mniej

SPRINTEM

FUTSAL\\\\ W 6. kolejce Ekstraklasy Constract Lubawa na wyjeździe wygrał 6:0 (4:0) z Sośnicą Gliwice (Adriano Lemos 15, Everton 18, 20, 20, Claudinho 24, Pedro Silva 40). • **Inne wyniki:** Red Dragons Pniewy - Futsal Leszno 2:2, FC Toruń - Piast Gliwice 1:10, BSF Bochnia - AZS UW Wilanów 9:3, Jagiellonia Białystok - Clearex Chorzów 4:5, Rekord Bielsko-Biała - Widzew Łódź 8:1, Legia Warszawa - Dreman Opole Komprachcice 3:6, Eurobus Przemyśl - We-Met Futsal Club Kamienica Królewska 5:5. • **Czołówka tabeli:** 1. Constract Lubawa - 18 (37:12); 2. Piast Gliwice - 16 (33:9); 3. Futsal Leszno - 12 (24:14); 4. Rekord Bielsko-Biała - 12 (23:16); 5. Dreman Opole Komprachcice - 12 (21:16).

PIŁKA NOŻNA\\\\ Czwartoligowy Constract Lubawa pożegnał trenera Dawida Mederskiego, zatrudniając w jego miejsce Wojciecha Figurskiego, który w poprzednim sezonie prowadził Polonię Lidzbark Warmiński. Mederski złożył rezygnację po ligowej porażce 1:6 z Olimpią Olsztynek. – Na pewno wpływ na moją decyzję miały ostatnie wyniki – przyznaje Dawid Mederski. – Liczyliśmy się, że to będzie trudny sezon, ale pierwsze mecze, nawet mimo porażek, nie

były złe w naszym wykonaniu. Sportowo na pewno zostaliśmy rzućmy na głęboką wodę, bo w naszej kadrze było wielu młodzińców, debiutantów na tym poziomie. W dwóch ostatnich sezonach odchodzili od nas najlepsi zawodnicy. Poziom wzrost, a w kadrze pozostawali coraz młodszy gracze. Myślę, że jako klub mogliśmy zrobić więcej od strony organizacyjnej, by zespół na poziomie IV ligi funkcjonował lepiej. Dawid Mederski pozostawił zespół na 14. pozycji w tabeli z dorobkiem sześciu punktów w 11 występach. Beniaminek odniósł dwie wyjazdowe wygrane, pokonując 5:2 rezerwy Stomilu oraz 2:1 Mamry Giżycko. W pozostałych meczach górą byli rywale, a niektóre spotkania kończyły się wysokimi porażkami. Constract jest w tym momencie drużyną z największą liczbą straconych goli w lidze. Klub szybko znalazł nowego szkoleniowca. W środę pierwszy trening poprowadził Wojciech Figurski. Ławianin wraca na trenerską karuzelę po kilkumiesięcznym bezrobociu. Będzie to już jego trzeci klub w IV lidze. W poprzednim sezonie był jednym z trzech szkoleniowców prowadzących Polonię Lidzbark Warmiński. Jeszcze wcześniej pracował z Sokołem Ostróda w II lidze oraz w rodzimym Jezioraku, wracając z drużyną do IV ligi.

Oficjalnie Wojciech Figurski zadebiutuje w nowej roli w sobotnim meczu 12. kolejki z Tęczą Biskupiec. Następnie jego nowy klub zagra z Granicą Kętrzyn oraz Mazurem Etka i Polonią Iłowo. Bardzo ważne dla układu dotu tabeli po rundzie jesiennej będą szczególnie dwa ostatnie spotkania. Jeśli lubawianie chcą zachować szanse na skuteczne powalczenie o uniknięcie degradacji w drugiej części sezonu, to nie mogą przegrać z sąsiadami w ligowej klasyfikacji. Wracając do

byłego już trenera Constructu, to trzeba mu oddać, że zapisał się w historii trawiastej sekcji klubu. Młody szkoleniowiec, pracujący wcześniej z zespołami klubowej akademii, objął pierwszą drużynę w klasie A w sezonie 2021/22 i po barażach wywalczył awans do okręgówki. W poprzednim sezonie jego podopieczni poszli za ciosem i po emocjonującej końcówce sezonu wywalczyli bezpośredni awans do IV ligi. Rezygnacja z pracy w klubie oznacza także pożegnanie Dawida Mederskiego z akademią Constructu.

• **12. kolejki, sobota:** Tęcza Biskupiec – Constract Lubawa (12), DKS Dobry Miasto – Stomil II Olsztyn (13), Polonia Iłowo – Mamry Giżycko, Motor Lubawa – Mrągowia Mrągowo (oba 14), Granica

Kętrzyn – Olimpia Olsztynek, Mazur Etka – Polonia Lidzbark Warmiński, Jeziorak Iława – Rominta Gołdap (wszystkie 15); **niedziela:** Olimpia II Elbląg – Znicz Biała Piska (15).

KO, ŁS

REKLAMA

przetarg

Burmistrz Bisztyńska

informuje, że został ogłoszony

I przetarg ustny nieograniczony na wynajęcie lokalu użytkowego

położonego w Bisztyńku przy ul. Żeromskiego 11 o powierzchni użytkowej 53,80 m², składającego się z trzech pomieszczeń i WC, wyposażonego w instalację elektryczną i wodociągowo-kanalizacyjną.

Lokal przeznaczony jest do prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie handlu lub usług o charakterze nieuciążliwym. Cena wywoławcza czynszu za 1 m² powierzchni lokalu wynosi 9,00 zł.

Przetarg odbędzie się 22 listopada 2023 r. o godz. 10.00 w Urzędzie Miejskim w Bisztyńku przy ul. Kościuszki 2, sala nr 14.

W przetargu mogą brać udział osoby fizyczne i prawne, które w terminie do dnia 17 listopada 2023 r. (włącznie) wpłacą na konto nr 72 2030 0045 1110 0000 0219 9060 wadium (w pieniądzu) w wysokości 200,00 zł (dwieście złotych 00/100). Do ceny czynszu za 1 m² osiągniętej w przetargu zostanie doliczony podatek VAT w wysokości 23%. Pełny tekst ogłoszenia o przetargu został wywieszony na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Bisztyńku oraz znajduje się na stronach internetowych Gminy Bisztynek: www.bisztynek.pl oraz <http://bip.bisztynek.pl>. Dodatkowe informacje można uzyskać w Urzędzie, pokój nr 8, tel. 89 521-64-17 oraz Zakładzie Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Bisztyńku, tel. 89 718 82 71.

REKLAMA

przetarg

Spółdzielnia Mieszkaniowa „PURDA”
11-030 Purda 66F

ogłasza przetarg nieograniczony na nabycie odrębnej własności lokalu mieszkalnego (z odzysku) położonego w Purdzie, nr 66D/11: 65 m², 3 pokoje + kuchnia + garderoba z łazienką, II piętro.

Księga wieczysta OL10/00152980/6. Cena wywoławcza 120.000,00 zł. Wylicytowaną cenę należy wpłacić: w terminie 21 dni od dnia przetargu 25%, pozostałą kwotę nie później niż 3 miesiące od daty rozstrzygnięcia przetargu. **Przetarg odbędzie się 3 listopada 2023 r. o godz. 13.00 w biurze Spółdzielni.** Warunkiem uczestnictwa w przetargu jest wniesienie wadium w wysokości 10% ceny wywoławczej. Wadium należy wnieść przelewem na 3 dni przed terminem przetargu lub gotówką w kasie Spółdzielni bezpośrednio przed rozpoczęciem przetargu. Konto bankowe: 57 8838 0005 2016 0800 1751 0001. Telefon kontaktowy 518-691-918. Zastrzega się prawo odstąpienia od przetargu bez podania przyczyn.

1963230pb1-a-M

269231ww1-e-M

WYCZERPUJĄCA PRÓBA GENERALNA

SPORTY MOTOROWE \\ Rajd Maroka dla Krzysztofa Hołowczyca był próbą generalną przed przyszłorocznym Rajdem Dakar. Olsztynianin i jego pilot Łukasz Kurzeja codziennie zmagali się z problemami technicznymi, w efekcie zajęli 22. miejsce w generalce.

Rajd Maroka zakończył rywalizację w Mistrzostwach Świata w Rajdach Terenowych. Dla wielu uczestników, w tym dla Krzysztofa Hołowczyca, impreza była jednym z ostatnich sprawdzianów przed styczniowym Rajdzie Dakar w Arabii Saudyjskiej.

Rajd składał się z sześciu etapów (prolog i pięciu odcinków specjalnych) o łącznej długości 2219 kilometrów, z czego 1449 km to było ściganie na oesach.

Impreza była bardzo wymagająca i dla załóg, i dla maszyn. Pustynne odcinki okazały się mordercze i nie miały litości - w efekcie wszystkie zespoły fabryczne borykały się z ogromnymi problemami. Samochody odmawiały posłuszeństwa, liczne awarie i uszkodzenia dały się we znaki najlepszym. Hołowczyk z Kurzeją zapamiętają ten rajd jako próbę wytrzymałości nie tylko sprzętu ale i swojej.

**POLSKA ZAŁOGA
CODZIENNIE WALCZYŁA
Z PROBLEMAMI
TECHNICZNYMI, PO
DRODZE ZALICZAJĄC
USZKODZONE
ZAWIESZENIE ORAZ
PROBLEMY ZE
WSPOMAGANIEM
I UKŁADEM NAPĘDOWYM.
W EFEKCIE NA MECIE
POLACY STRACILI DO
ZWYCIĘZCÓW PONAD 20
GODZIN.**

Ostatecznie prowadzone przez „Holka” Mini z numerem 212 zostało sklasyfikowane 22. miejscu, jednak najważniejsze jest to, że załoga poznała limity swojej rajdówki.

- Rallye du Maroc był niesamowicie trudnym i wymagającym sprawdzianem - ocenił olsztyński kierowca. - Na starcie pojawili się wszyscy najlepsi oraz zespoły fabryczne, więc z Łukaszem mieliśmy co robić. Było bardzo cięż-

Fot. archiwum teamu

Rajd Maroka zakończył rywalizację w mistrzostwach świata w rajdach terenowych

ko, ponieważ jechaliśmy na limicie sprzętu, żeby zobaczyć do jakiego stopnia możemy obciążać samochód i gdzie są nasze możliwości. Niesamowite jest to, że wszystkie auta fabryczne miały problemy, samochody stawały na odcinkach z powodu awarii, my także to przećwiczy-

liśmy. Po sześciu dniach jesteśmy dużo mądrzejsi, jeśli chodzi o wytrzymałość auta i na co możemy sobie pozwolić. Musimy pamiętać, że Dakar, do którego ten rajd był testem, jest bardzo długi i musimy pilnować, żeby auto było w jednym kawałku. Tam zwycięzcy są na

mecie, dlatego cieszę się, że przetrwaliśmy Rallye du Maroc, a Łukasz bardzo poprawił nawigację. Możemy więc powiedzieć, że kolejny element przygotowań został wykonany. Teraz pakujemy się i lecimy do Turcji na ostatnią rundę Pucharu Europy FIA, gdzie walczyliśmy o tytuł - zakoń-

czył Hołowczyk, który na obronę mistrzowskiego tytułu ma spore szanse, ponieważ w klasyfikacji generalnej PE FIA jest na pierwszym miejscu.

A wracając do Rajdu Maroka, to w rywalizacji samochodów najlepsi byli Saudyjczyk Yazeed Al Rajhi z niemieckim pilotem Timo Gottschalkiem (Toyota Hilux Overdrive). Na podium był też polski akcent, ponieważ w klasie lekkich prototypów T3 wygrali Michał Goczał i Maciej Marton.

Była to ostatnia eliminacja rajdowych mistrzostw świata, po której tytułów cieszyli się: samochody - Nasser Al-Attiyah (Katar, Toyota GR DKR Hilux); motocykle - Luciano Benavides (Argentyna, Husqvarna 450 Rally Factory); klasa T3 - Seth Quintero (USA, Red Bull); T4 - Rokas Baciška (Litwa, Red Bull Can-Am), 3. Eryk Goczał (Energylandia); quady - Laisvydas Kancius (Litwa, Story Racing). **KO**

TENISOWY(SIATKARSKI) AWERS I FUTBOŁOWY REWERS

No, to dziś prosto w oczy. Trzeba w końcu zadać fundamentalne pytanie. Ale po kolei. Jednego dnia odbyliśmy drogę z nieba do piekła. Była to niedziela. Nie, bynajmniej nie chodzi o wybory. Jak Pań-

stwo wiecie, w tym miejscu unikam polityki, jak diabeł święconej wody - jestem w tej kwestii bardzo konsekwentny. Chodzi o triumf w tenisowym turnieju ATP naszego specjalisty od horrorów Huberta Hurkacza oraz to, co wydarzyło się parę godzin później na Stadionie Narodowym w Warszawie, czyli ledwie zremisowany mecz Biało-Czerwonych z Mołdawią. Hurkacz, dwumetrowiec z Wrocławia, który kiedyś po-

dawał piłki w międzynarodowych turniejach KGHM Polska Miedź w swoim rodzinnym mieście, jest człowiekiem pełnym pasji i determinacji. Pieczołowicie dba o dietę, a na korcie walczy, walczy, walczy. Podejrzewam, że jest w absolutnej czołówce światowej, gdy chodzi o liczbę tie-breaków, zarówno w meczach z przeciwnikami niżej, jak i wyżej od niego notowanymi. Zwycięstwo nad Rosjaninem Rublowem smakuje szcze-

gólnie z trzech powodów. Po pierwsze: był to jego pierwszy wygrany finał turnieju ATP na trzy, w których grał. Po drugie: ostatnie dwa mecze z Rosjaninem przegrał, a teraz potrafił przerwać czarną passę (bilans 3-2 dla naszego rodaka). Wreszcie po trzecie: pokazał Hurkacz nieprawdopodobną odporność psychiczną, która nie pierwszy raz pozwalała mu bronić meczboles i potem ostatecznie wygrać. To był tenisowy awers. A te-

raz, niestety, piłkarski rewers. Piłkarze zmagali się na wyjeździe Wyspy Owcze w takim samym stosunku, jak wcześniej w Warszawie, a teraz ledwo zremisowali z Mołdawią, uzyskując z nią w dwumeczu jeden, jedyny punkcik! Probie- rza nie obwiniam, ledwo co do tej drużyny przyszedł, zresztą już w tym miejscu wymieniałem szereg trenerów kadry, którzy zaczęli fatalnie, a potem potrafili jednak wygrywać ważne mecze

i awansować na MŚ i ME (z Leo Beenhakkerem i Adamem Nawatką na czele). I tylko cały czas nurtuje mnie pytanie. Dlaczego może Hubert Hurkacz, mogą najlepsi w tym roku w Europie i na świecie polscy siatkarze, mogą nasi skoczkiwie narciarzcy, a nijak nie mogą rodzimi futboliści? Czemu to, czemu? I kto na to pytanie, zadawane głośnie lub ciszej przez polskich kibiców, wreszcie odpowie?

RYSZARD CZARNECKI

SPRINTEM

KOSZYKÓWKA \\ W ten weekend startują rozgrywki III ligi z udziałem drużyn z województwa pomorskiego i warmińsko-mazurskiego. Do rywalizacji zgłosiła się rekordowa liczba 10 zespołów. Na seniorskich parkietach zadebiutuje m.in. Junior Basket Olsztyn i już w pierwszym meczu dojdzie do derbów stolicy województwa.

Rywałem debutanta będzie bowiem Trójeczka, a spotkanie odbędzie się w hali przy ulicy Mariańskiej. Trenerem Juniora jest Tomasz Panewski, były zawodnik AZS UWM i Stomilu. Do III ligi zgłosił się także Roś Pisz, który z powodzeniem występował w zeszłym sezonie z rozgrywkach II ligi. Niestety, w klubie nastąpiły zmiany po

śmierci prezesa Zbigniewa Bessmana. Nowy zarząd zdecydował, że seniorska drużyna Rosia zostanie wycofana z II ligi i przystąpi do rozgrywek III ligi, a najbliższy czas ma być próbą poukładania kwestii sportowo-organizacyjnych po odejściu prawdziwego lidera środowiska koszykarskiego w Pisz. W poprzednim sezonie rozgrywki III ligi wygrał

Basketball Elbląg. Niestety na ostatniej prostej elblążanie przegrali finał barażów, więc znowu będą rywalizować na czwartym poziomie rozgrywkowym w Polsce.

• **1. kolejka:** Kolejorz EtK - Wilki EtK (niedziela, godz. 12), Orka Iława - Szkoła Gortata Politechnika Gdańsk II (niedziela, godz. 13:30), AZS UWM Olsztyn - SMS PZKosz Wła-

dystawowo (niedziela, godz. 16:15, Kortowo), Junior Basket Club Olsztyn - UKS Trójeczka Olsztyn (niedziela, godz. 18, hala przy ul. Mariańskiej), Basketball Elbląg - Roś Pisz (przełożony na 11 lutego).

PIŁKA NOŻNA \\ Poznaliśmy pary 1/32 finału Pucharu Polski kobiet. W rozgrywkach uczestniczą dwa zespoły

z Olsztyna. Ekstraligowe Stomilanki Olsztyn zagrają na wyjeździe z drugoligowym Nowym Świtem Górzno, natomiast piłkarki Stomilu, występujące na co dzień w Centralnej Lidze Juniorek U-18, zagrają na olsztyńskich Dajtkach z pierwszoligową Skrą Częstochowa. Rywalki grają na bezpośrednim zapleczu Ekstraligi. **EM**

NOWY SEZON, NOWY ZESPÓŁ, NOWE CELE

SIATKÓWKA \\ W piątek zaczyna się PlusLiga - po raz drugi z rzędu o mistrzostwo Polski powalczy 16 zespołów, w tym m.in. Indykpol AZS i ukraiński Barkom Każany. Tytułu broni Jastrzębski Węgiel, a olsztynianie na początek podejmą Aluron.

P przed laty złotymi zgłoskami w historii ligowej siatkówki w Polsce zapisał się AZS Częstochowa, który pięć razy cieszył się z mistrzostwa kraju, ale dobra passa w końcu się skończyła i AZS pożegnał się z elitą. Po latach posuchy kibice w Częstochowie znowu będą mieli zespół w siatkarskiej elicie, ponieważ kilka miesięcy temu do PlusLigi awansował Exact Systems Norwid Częstochowa, który zajął miejsce spadkowicza BBTS Białsko-Biała.

Niejako tradycyjnie nie odbyło się bez zmian regulaminowych - w ćwierćfinałach, do których awansuje osiem najlepszych drużyn po fazie zasadniczej, oraz w półfinałach będą rozgrywane jedynie dwa mecze.

Za wygraną 3:0 lub 3:1 zespół otrzyma trzy punkty, za zwycięstwo 3:2 dwa, natomiast za porażkę 2:3 jeden punkt. W przypadku równej liczby punktów meczowych po rozegraniu dwóch spotkań triumfatora wyłoni „złoty set” po zakończeniu drugiego meczu.

Natomiast rywalizacja o medale będzie się już toczyć do dwóch wygranych. Skrócenie faz-play off umożliwi wcześniejsze zakończenie rozgrywek, na czym ma skorzystać reprezentacja Polski, którą w przyszłym roku czekają igrzyska olimpijskie. Do I ligi tradycyjnie spadnie ostatnia drużyna po fazie zasadniczej.

W trakcie przerwy międzysezonowej w lidze aktualnych mistrzów Europy do najciekawszych ruchów transferowych doszło pomiędzy klubami. Z Jastrzębskiego Węgla do Asseco Resovii Rzeszów przeniósł się francuski atakujący Stephen Boyer, a do Aluronu CMC Warta Zawiercie przyjmujący Trevor Clevenot. Belchatów na Rzeszów zamienił natomiast środkowy Karol Kłos, który opuścił Skrę po 13 latach. Z Belchatowem pożegnał się także inny środkowy Mateusz Biełnik, który zdecydował się dołączyć do klubu z Za-

Siatkarze Indykpolu AZS Olsztyn podczas prezentacji zespołu w Galerii Warmińskiej

wiercia. Do Jastrzębskiego Węgla z Zaksy przeniósł się natomiast Norbert Huber.

Hitami transferowymi z zagranicy są natomiast serbski środkowy Srećko Lisinac, który po pięciu latach wrócił do PlusLigi i dołączył do Projektu Warszawa, a także francuski atakujący Jean Patry, który zadebiutuje w polskiej ekstraklasie w barwach Jastrzębskiego Węgla. Głośnym transferem było także pozyskanie przez Indykpol AZS Olsztyn brazylijskiego atakującego Alana Souzy.

Faworytami PlusLigi niezmiennie pozostają ZAKSA, trzykrotny triumfator Ligi Mistrzów, który utrzymał trzon zespołu, oraz nieco osłabiony Jastrzębski Węgiel i wzmocniona Asseco Resovia Rzeszów.

Kibice na Warmii i Mazurach mają nadzieję, że będzie to dobry sezon dla Indykpolu AZS, w którym tradycyjnie doszło do sporych zmian kadrowych.

Na przedsezonowej konferencji prasowej prezes Tomasz Jankowski zapewnił, że jest dumny z zespołu, który udało mu się zbudować wspólnie z trenerem Javierem Weberem. - Mamy w składzie jednego z najlepszych atakujących na świecie, mamy nowego kapitana, mamy zawodników, którzy wywalczyli kwalifikacje do igrzysk olimpijskich, mamy czterech mistrzów świata w kategoriach młodzieżowych, mamy też wychowanków - wyliczał Jankowski, jed-

nocześnie podkreślając rolę argentyńskiego szkoleniowca, dzięki któremu olsztynianie w dwóch poprzednich latach walczyli z najlepszymi o awans do czołowej czwórki i byli blisko tego celu.

Po zakończonym na ósmym miejscu sezonie z Indykpolu AZS odeszło kilku siatkarzy tworzących trzon zespołu, w tym środkowi Amerykanin Taylor Averill i Mateusz Poręba oraz atakujący Karol Butryn i Jan Król. Z klubem pożegnał się też m.in. dotychczasowy kapitan, holenderski przyjmujący Robbert Andringa, który zaliczył w Olsztynie sześć sezonów.

Do ośmiu siatkarzy, którzy pozostali, dołączyło sześciu nowych. W ocenie władz klubu, udało się stworzyć zespół z dużym potencjałem, stanowiący mieszankę młodości z doświadczeniem.

Bez wątpliwości najgłośniejszym transferem było zakontraktowanie podstawowego atakującego reprezentacji Brazylii Alana Souzy. W PlusLidze zadebiutuje też 20-letni przyjmujący seniorskiej reprezentacji Argentyny Manuel Armoa. Nowym kapitanem olsztynian został Nicolas Szerszeń. Do składu dołączyli również Cezary Sapiński, Mateusz Janikowski i Jakub Majchrzak.

Po długiej przerwie spowodowanej kontuzją do olsztyńskiej drużyny wraca amerykański rozgrywający Joshua Tuaniga, który po-

czątku roku doznał częściowego uszkodzenia więzadeł stawu łokciowego. Konieczna była operacja i kilkumiesięczna rehabilitacja, co wykluczyło go z gry do końca minionego sezonu. W trybie awaryjnym ściągnięto wtedy do Olsztyna Grzegorza Pajaka, ale nowy rozgrywający do poziomu Amerykaninowi nawet się nie zbliżył.

Siatkarze Indykpolu przez dwa ostatnie sezony rozgrywali domowe spotkania w Iławie. Powodem był remont olsztyńskiej Uranii, w której grali od 1983 r. Wybudowany w 1978 roku obiekt od dawna był w złym stanie technicznym. Teraz został gruntownie zmodernizowany i rozbudowany. Przeszło dwukrotnie powiększyły się trybuny, które pomieszczą około czterech tysięcy kibiców. Na październik zaplanowano odbiory techniczne obiektu. Władze klubu liczyły, że pierwszy mecz w nowej hali uda się rozegrać w listopadzie, ale - według najnowszych przewidywań - prawdopodobnie nastąpi to dopiero w grudniu. - Na pewno w tym roku kalendarzowym zagramy w Uranii. Dobrze nam w Iławie, czujemy się tam jak u siebie, ale pora już wracać do Olsztyna - zakończył Tomasz Jankowski.

Olsztyńscy siatkarze sezon rozpoczną w sobotę w Iławie od meczu z Aluron CMC Wartą Zawiercie. Początek o godz. 20.30, transmisja w Polsacie Sport.

• **Inne mecze 1. kolejki, piątek:** Stal Nysa - Jastrzębski Węgiel (17.30 Polsat Sport), LUK Lublin - Enea Czarni Radom (20.30 Polsat Sport); **sobota:** ZAKSA Kędzierzyn-Koźle - Skra Bełchatów (14.45 Polsat Sport), Barkom Lwów (17.30 Polsat Sport); **niedziela:** Asseco Resovia Rzeszów - Projekt Warszawa (14.45 Polsat Sport), GKS Katowice - Trefl Gdańsk (20.30 Polsat Sport); **poniedziałek:** Exact Systems Norwid - Ślepsk Małow Suwałki (17.30 Polsat Sport). **DT**

INDYKPOL AZS OLSZTYN

• **Rozgrywający:** Joshua Tuaniga (USA), Karol Jankiewicz
• **Przyjmujący:** Moritz Karlitzek (Niemcy), Nicolas Szerszeń, Kamil Szymendera, Manuel Armoa (Argentyna), Mateusz Janikowski
• **Środkowi:** Dawid Siwczyk, Szymon Jakubiszak, Cezary Sapiński, Jakub Majchrzak
• **Atakujący:** Alan Souza (Brazylia)
• **Libero:** Kuba Hawryluk, Jakub Ciunajtis
• **Trener:** Javier Weber

MISTRZOWIE POLSKI

Rozgrywki rozpoczęły się w 1929 roku, a tytuł zdobył wówczas zespół YMCA Łódź. Jednak ligowa rywalizacja - w obecnym kształcie - zainaugurowana została w 1953 roku, kiedy w ekstraklasie grało osiem drużyn. Nazywało się to wówczas „klasa wydzielona o Puchar GKKF”. Termin „pierwsza liga” pojawił się w 1956 roku. Teraz - po raz 24. - rozgrywki toczyć się będą pod szyldem PlusLigi.

1929 - YMCA Łódź
1930 - AZS Warszawa
1931 - ŁKS Łódź
1932 - ŁKS
1933 - Cracovia
1934 - AZS Warszawa
1935 - AZS Warszawa
1936 - AZS Warszawa
1937 - Polonia Warszawa
1938 - AZS Wilno
1939 - Sokół Lwów
1946 - Spółem Warszawa
1947 - AZS Warszawa
1948 - AZS Wrocław
1949 - AZS Warszawa
1950 - AZS Wrocław
1951 - mistrzostw Polski nie rozgrywano
1952 - AZS AWF Warszawa
1953 - AZS AWF
1954 - AZS AWF
1955 - AZS AWF

1956 - AZS AWF
1957 - AZS AWF
1958 - AZS AWF
1959 - AZS AWF
1960 - AZS AWF
1961 - AZS AWF
1962 - Legia Warszawa
1963 - AZS AWF
1964 - Legia
1965 - AZS AWF
1966 - AZS AWF
1967 - Legia
1968 - AZS AWF
1969 - Legia
1970 - Legia
1971 - Resovia Rzeszów
1972 - Resovia
1973 - AZS Olsztyn
1974 - Resovia
1975 - Resovia
1976 - AZS Olsztyn
1977 - Płomień Sosnowiec
1978 - AZS Olsztyn
1979 - Płomień
1980 - Gwardia Wrocław
1981 - Gwardia
1982 - Gwardia
1983 - Legia
1984 - Legia
1985 - Stal Stocznia Szczecin
1986 - Legia
1987 - Stal
1988 - Hutnik Kraków
1989 - Hutnik
1990 - AZS Częstochowa
1991 - AZS Olsztyn
1992 - AZS Olsztyn
1993 - AZS Częstochowa
1994 - AZS Częstochowa
1995 - AZS Częstochowa
1996 - Kazimierz Płomień Sosnowiec
1997 - Yawal AZS Częstochowa
1998 - Mostostal Azoty Kędzierzyn Koźle
1999 - Yawal Jurajska AZS Częstochowa
2000 - Mostostal Azoty
2001 - Mostostal Azoty
2002 - Mostostal Azoty
2003 - Mostostal Azoty
2004 - Ivett Jastrzębie Borynia
2005 - Skra Bełchatów
2006 - Skra
2007 - Skra
2008 - Skra
2009 - Skra
2010 - Skra
2011 - Skra
2012 - Asseco Resovia Rzeszów
2013 - Asseco Resovia
2014 - Skra
2015 - Asseco Resovia
2016 - ZAKSA Kędzierzyn-Koźle
2017 - ZAKSA
2018 - Skra
2019 - ZAKSA
2020 - nie dokończono rozgrywek
2021 - Jastrzębski Węgiel
2022 - ZAKSA
2023 - Jastrzębski Węgiel

MAGAZYN

TURYSTYCZNY

Warmia&Mazury

ZWIEDZAMY POLSKĘ I ŚWIAT

Magazyn można zakupić w salonikach prasowych,
salonach Empik oraz na stacjach Orlen, dworcach i lotniskach